

รายงานสรุปผล

การดำเนินโครงการเสริมหนุนกลไกเครือข่ายทางสังคม
เพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จัดทำโดย : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สนับสนุนโดย : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

บทสรุปผู้บริหาร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมกับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมในจังหวัด ดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่ เพื่อมุ่งสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบของภาคกลาง โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้จัดทำโครงการเสริมหนุนกลไกเครือข่ายทางสังคมเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมปี ๒๕๖๔ (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่ให้มีความต่อเนื่อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทั้งนี้ มีผลการดำเนินงานของโครงการ แบ่งเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลการดำเนินงานจัดประชุม ทหารีของกลไกคณะทำงาน /เครือข่ายทางสังคม ๙ เครือข่าย ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้ดำเนินการจัดประชุม ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การส่งเสริมคุณธรรมของกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในแต่ละกลุ่มเครือข่าย เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมที่ผ่านมา และแนวทางการดำเนินงานร่วมกันต่อไป ตลอดจนขอเสนอแนะ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดคุณธรรม ตามที่ได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ภายใต้แนวคิด "ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม" จำนวน ๙ เครือข่าย ๆ ละ ๑ ครั้ง

ส่วนที่ ๒ ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม (กิจกรรมกลางของเครือข่ายทางสังคม) จำนวน ๒ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ ๑ นิทรรศการรวมพลังความดี "ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม" ในงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ในรูปแบบออนไลน์ และ กิจกรรมที่ ๒ เครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" มอบเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้ประสบทุกข์ภัย ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงานของกลไกคณะทำงานติดตามประเมินผล แบบเสริมพลังของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการ ๒ รูปแบบ รูปแบบแรกคือ จัดประชุมติดตามประเมินผล การส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมทั้ง ๙ เครือข่าย ซึ่งดำเนินการพร้อมกับการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ๙ เครือข่าย และรูปแบบที่สองคือ การลงพื้นที่ติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง

ส่วนที่ ๔ รายงานผลการดำเนินงานด้านการสื่อสารสร้างการรับรู้ โดยแบ่งเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) ป้ายประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้ในโอกาสต่าง ๆ และ ๓) คลิปรณรงค์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แนวคิด "ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม"

อนึ่ง จากการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง มีผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ภายใต้แนวคิด "ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม" จึงเป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับการประกาศยกย่องให้เป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น ประจำปี ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ระยะเวลาที่ดำเนินการ	๒
๑.๔ เป้าหมาย	๒
๑.๕ สถานที่ดำเนินการ	๓
๑.๖ ผลผลิต	๓
๑.๗ ผลลัพธ์	๓
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินการจัดประชุมหารือของกลไกคณะทำงาน	๔
/เครือข่ายทางสังคม ๙ เครือข่าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
๒.๑ เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน	๔
๒.๒ เครือข่ายสื่อมวลชน	๑๐
๒.๓ เครือข่ายประชาสังคม	๑๕
๒.๔ เครือข่ายเกษตร	๒๐
๒.๕ เครือข่ายธุรกิจเอกชน	๒๔
๒.๖ เครือข่ายองค์กรชุมชน	๒๘
๒.๗ เครือข่ายชุมชน	๓๓
๒.๘ เครือข่ายศาสนา	๓๘
๒.๙ เครือข่ายภาครัฐ และหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ	๔๑
ส่วนที่ ๓ ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม (กิจกรรมกลางของเครือข่ายทางสังคม)	๔๙
๓.๑ กิจกรรมที่ ๑ นิทรรศการรวมพลังความดี “ชาวอยุธยามีวินัย ใส่ใจส่วนรวม”	๔๙
๓.๒ กิจกรรมที่ ๒ เครือข่ายคุณธรรม “ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน”	๕๐
ส่วนที่ ๔ ผลการดำเนินงานของกลไกคณะทำงานติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง	๕๔
ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
๔.๑ กิจกรรมของการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง	๕๔
๔.๒ ผลการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง	๕๗
ส่วนที่ ๕ รายงานผลการดำเนินงานด้านการสื่อสารสร้างการรับรู้	๗๗
๕.๑ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๗
๕.๒ ป้ายประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๘
๕.๓ คลิปณรงค์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘๐

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเป็นประเด็นสำคัญ และกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ที่เน้นการส่งเสริมให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีจิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการส่งเสริมคุณธรรมให้แก่สังคมไทย โดยการบูรณาการการดำเนินการร่วมกับทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้เกิดเป็น “สังคมคุณธรรม” อนึ่ง หลักการพื้นฐานของการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมอย่างกว้างขวาง มุ่งให้เกิดกระบวนการเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนของสังคม พร้อมทั้งผลักดันให้ทุกภาคส่วนร่วมเสริมสร้างคุณธรรมทุกบริบทของสังคม เครือข่ายทางสังคมจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฯ สู่การปฏิบัติในพื้นที่

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการส่งเสริมคุณธรรม ได้เข้ามาช่วยเสริมหนุนการจัดกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม รวมถึงนำเครื่องมือและองค์ความรู้ต่างๆ ที่จะช่วยหน่วยงานทุกภาคส่วนขับเคลื่อนคุณธรรม โดยเลือกพื้นที่เป้าหมายในการจัดกระบวนการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรมน่าน) ใน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี และภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเวทีกลาง ในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างกระแสคุณธรรม ๔ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านกระบวนการเชิงวิชาการ และมีการเชื่อมโยงบูรณาการความร่วมมือของเครือข่ายทางสังคมให้เกิดการรวมพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายภายในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายไปสู่สังคมที่ใช้หลักคุณธรรมในการพัฒนาเป็นฐาน และใช้กระบวนการสมัชชาคุณธรรมที่มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน และการพัฒนาศักยภาพให้กับแกนนำ หน่วยงานองค์กรที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนผ่านกระบวนการ “วิทยากรส่งเสริมคุณธรรม” ให้สามารถเป็นตัวแทน แกนนำการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรและในพื้นที่จังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนา “งานวิจัย และการจัดการความรู้” ด้านการส่งเสริมคุณธรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายและขยายผลในพื้นที่ต่อไป

จากการที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมในปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ได้เกิดการรวมกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่พร้อมจะขับเคลื่อนคุณธรรม และได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันขององค์กรเครือข่ายทางสังคม ๘๔ หน่วยงาน และมีการแต่งตั้งกลไกการขับเคลื่อนในรูปแบบคณะทำงาน จำนวน ๙ กลุ่มเครือข่าย ได้แก่ ๑) เครือข่ายภาครัฐ และหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ๒) เครือข่ายธุรกิจเอกชน ๓) เครือข่ายการศึกษา ๔) เครือข่ายศาสนา ๕) เครือข่ายสื่อมวลชน ๖) เครือข่ายประชาสังคม ๗) เครือข่ายชุมชน ๘) เครือข่ายเกษตร และ ๙) เครือข่ายองค์กรชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริมคุณธรรม และนำเสนอต้นทุนคุณธรรมความดีขององค์กรต้นแบบ แต่ยังคงขาดการส่งเสริมกลไกคณะทำงานในแต่ละกลุ่มเครือข่ายทางสังคมเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ และการสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแก่ชุมชน หน่วยงาน องค์กร และประชาชนทั่วไป ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและเกิดการขยายผลการขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในฐานะหน่วยงาน ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมในระดับจังหวัดและเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นตัวแทน ของกระทรวงวัฒนธรรมในการประสานงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงได้จัดทำโครงการเสริมหนุนกลไกเครือข่ายทางสังคมเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมปี ๒๕๖๔ (จังหวัด พระนครศรีอยุธยา) โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เพื่อให้การดำเนินงาน มีความต่อเนื่องตามแผนการขับเคลื่อนระยะ ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ และผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สู่อการเป็นจังหวัดคุณธรรมอย่างแท้จริงต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้มีการประชุม ปรีक्षा หรือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริม คุณธรรมของกลไกคณะทำงานในแต่ละกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒) เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม (กิจกรรมกลางของเครือข่ายทางสังคม) ตามแผนงาน/แนวทางการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามจำนวนครั้งที่กำหนดในโครงการฯ

๓) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลไกคณะทำงานติดตามประเมินผล แบบเสริมพลังของ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีการกระตุ้น ติดตาม ให้คำแนะนำต่อการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอ ที่เข้าร่วมขับเคลื่อนจังหวัดส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔) เพื่อสื่อสาร สร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแก่ชุมชน หน่วยงาน องค์กร และประชาชนทั่วไปให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและเกิดการขยายผลการขับเคลื่อนคุณธรรม ในพื้นที่จังหวัด

๑.๓ ระยะเวลาที่ดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๑.๔ เป้าหมาย

๑.๔.๑ เชิงปริมาณ

๑) เครือข่ายทางสังคม ๙ เครือข่าย ได้ประชุมหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริม คุณธรรม อย่างน้อยเครือข่ายละ ๑ ครั้ง

๒) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม (กิจกรรมกลางของเครือข่ายทางสังคม) อย่างน้อย ๒ กิจกรรม

๓) สนับสนุนการดำเนินงานของกลไกคณะทำงานติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง/ แกนนำวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมของพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๙ เครือข่าย

๔) ได้มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์สร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัด พระนครศรีอยุธยาอย่างน้อย ๓ ชิ้นงาน

๑.๔.๒ เชิงคุณภาพ

๑) กลไกคณะทำงานของกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่มีการจัดตั้งขึ้นมีพื้นที่ เวที พบปะ ประชุมปรึกษาหารือ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ก่อให้เกิดการทำงานส่งเสริมคุณธรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๒) ได้ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ให้เป็นไปตามแนวทางการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมต่อเนื่อง ๓ ปี อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) เกิดการนำสาระสำคัญในประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ประกาศร่วมกันในงานสมัชชาคุณธรรมแปลงสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม

๔) เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วม หรือคุณธรรมอัตลักษณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรมของคนในจังหวัดในทางที่ดียิ่งขึ้น

๑.๕ สถานที่ดำเนินการ

ทุกเครือข่ายทางสังคม ๙ เครือข่าย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖ ผลผลิต

(๑) ได้มีการประชุมหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริมคุณธรรมของกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๙ เครือข่าย

(๒) มีกิจกรรมกลางขององค์กรเครือข่ายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม พัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ สนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) จำนวน ๒ กิจกรรม

(๓) คณะทำงานติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง/แกนนำวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีพื้นที่ในการปฏิบัติงาน และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

(๔) มีสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และใช้เผยแพร่รณรงค์ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๗ ผลลัพธ์

(๑) เครือข่ายทางสังคม ๙ เครือข่าย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการกระตุ้น ติดตาม และแนะนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่

(๒) องค์กรเครือข่ายทางสังคมมีการพัฒนาและเกิดองค์ความรู้ในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) อย่างต่อเนื่อง

(๓) เกิดกลไกติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) และเกิดการกระตุ้นติดตาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของภาคี ๙ กลุ่มเครือข่าย

(๔) สามารถใช้สื่อรณรงค์สร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัด เผยแพร่สร้างความเข้าใจต่อสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) เกิดการกระตุ้น สร้างกระแส ให้หน่วยงาน องค์กรเครือข่ายทางสังคม อยากเข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น

(๒) สามารถนำไปใช้ในการเผยแพร่ผ่านช่องทางระบบดิจิทัล แพลตฟอร์มและเผยแพร่เป็นสื่อองค์ความรู้แก่หน่วยงาน องค์กร จังหวัดอื่นๆ ได้อย่างกว้างขวาง

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินการจัดประชุมหารือของกลไกคณะกรรมการ / เครือข่ายทางสังคม ๙ เครือข่าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ดำเนินการจัดประชุม ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริมคุณธรรมของกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในแต่ละกลุ่มเครือข่าย เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมที่ผ่านมา และแนวทางการดำเนินงานร่วมกันต่อไป ตลอดจนข้อเสนอแนะ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดคุณธรรม ภายใต้แนวคิด "ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม" จำนวน ๙ เครือข่าย ๆ ละ ๑ ครั้ง โดยมีนางจรัสพร ชันดี วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม และอาจารย์ว่าที่ร้อยตรีบัณฑิต สุนทรวิกรานต์ และคณะ เป็นผู้ดำเนินการประชุมและประมวลผลการประชุมดังกล่าว สรุปผลการประชุมโดยแบ่งตามประเภทเครือข่ายได้ดังนี้

๒.๑ เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน

ได้จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๑.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายอุดมศักดิ์ เพชรผา	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒) นายสรวิชัย สุขบัณฑิตย์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓) นางสมลักษณ์ ฐิณาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๑
๔) นายนพคุณ ลัคนาวีเชียร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒
๕) นายวัชร ทอนิล	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒
๖) อาจารย์เรืองศิลป์ ปลื้มปิ่น	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๗) ผศ.ดร.นภาพร รัตนบุรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๘) นายจรยุทธ โชะมาลี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๙) นางนิตติมา สุวรรณโกมล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๑๐) อาจารย์ณัฐกฤตา รักใหม่	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๑๑) นางสาวนันทนา ศรีชัยมูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๑๒) ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตวชิราลงกรณ์ราชวิทยาลัย
๑๓) นางสาวพัชรา ทองเหลือง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
๑๔) นายเชาวลิต อัมบุญ	วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
๑๕) นางสาวรัฐภรณ์ พรหมพิราม	โรงเรียนวัดช่างทอง (บุญบำรุงราษฎร์)

๑๖) นางนงคัมพูช ขาวพันธุ	โรงเรียนหนองไม้ซุง
๑๗) นายเฉลิม อภิวาท	โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา
๑๘) นางสาวชนาถนัฏฐ์ ผลดี	สโมสรมักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๑๙) นางสาวชนิดา เสนาะสวย	สโมสรมักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๒๐) นางสาวบุญรักษา เพ็ชรไสดี	สโมสรมักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๒๑) นางสาวเพียงฟ้า แสนประเสริฐ	สโมสรมักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๒๒) นายบุญรักษา เพ็ชรไสดี	สโมสรมักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๒๓) นางจรีพร ชันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๔) นางพรทิวา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๕) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๖) นางสาวลลิตา ณะลิขิตามิน	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๗) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)
๒๘) นายอิทธิพร วันดี	ผู้ทรงคุณวุฒิ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)
๒๙) นางสาวภัททิรา วิริยะสกุลธรรม	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)
๓๐) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๓๑) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๓๒) นางสาวธราลีนี สังข์จันทร์	นักวิจัย

๒.๑.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

เครือข่ายภาคการศึกษา เด็กและเยาวชนมุ่งเน้นการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วย “องค์ความรู้” โดยการผสมผสานคุณธรรมเป้าหมาย คือ “มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” เข้ากับบทบาทและภารกิจในการจัดการศึกษาในหลากหลายมิติ อาทิ การพัฒนาหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมการขับเคลื่อนมีหลากหลายกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ ยกตัวอย่างเช่น

- **กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา** เป็นการส่งเสริมคุณธรรมให้เด็กในโรงเรียนได้รู้จักการมีจิตอาสาใส่ใจต่อประเด็นต่างๆ ที่เป็นเรื่องส่วนรวม เช่น กิจกรรมเก็บขยะ ทำความสะอาด ศาสนสถาน โรงเรียน ชุมชน และสถานที่ราชการ อำนวยความสะดวกด้านการจราจร ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ หรือช่วยเหลืองานในโรงพยาบาล บริการในชุมชน อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือในงานประเพณีต่างๆ ปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

- **กิจกรรมออมความดี** ของโรงเรียนวัดหนองไม้ซุง เป็นการส่งเสริมคุณธรรมด้านระเบียบวินัยเป็นหลัก โดยให้เด็กๆ จดบันทึกความดีที่ได้ทำในแต่ละวัน เป็นการบูรณาการช่วยเหลือร่วมกันระหว่างนักเรียน ครูและผู้ปกครองเพื่อขับเคลื่อนประเด็นด้านคุณธรรมในช่วงสถานการณ์โควิด และมีการประกาศยกย่องโดยการให้ประกาศนียบัตร และสื่อสารยกย่องคุณงามความดีในกลุ่มไลน์ของโรงเรียน

- กิจกรรม “ดี ชั่ว ปกติ” ของโรงเรียนวัดช่างทอง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์แยกแยะ โดยนักเรียนจะได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นเป็นสิ่งที่ ดี ชั่ว หรือปกติ ซึ่งกิจกรรมนี้จะถูกบรรจุอยู่ในแผนการสอนของทุกวิชาในโรงเรียน ทั้งนี้จะมีการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมให้เด็ก ๆ ได้คิดวิเคราะห์

- กิจกรรม**ครูพระสอนศีลธรรม** ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีพระธรรมวิทยากรจำนวนกว่า ๔๐๐ รูป ออกไปบรรยายธรรมะให้บริการวิชาการแก่โรงเรียนต่างๆ (เป็นกิจกรรมระดับเครือข่ายที่มีการขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างองค์กรภายในเครือข่าย)

- โครงการ “สร้างแกนนำวิศวกรสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร” เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครริเริ่มดำเนินการโดยการอบรมให้ความรู้แก่แก่นนำนักศึกษาจากทุกคณะในมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการให้เป็น “นักคิด - นักสื่อสาร - นักประสานงาน - นวัตกรรมชุมชน” และลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้ปัญหา หาทองทางแก้ไข และพัฒนาไปพร้อมกับชุมชนเป้าหมาย ซึ่งตอบโจทย์ประเด็นคุณธรรมเป้าหมายคือ “ใส่ใจส่วนรวม” ได้เป็นอย่างดี

- โครงการ**โรงเรียนกองทุนการศึกษา** โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ด้านคือ ๑. ส่งเสริมสนับสนุน และปลูกฝังค่านิยมการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มั่นคงอยู่ในคุณงามความดี ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนเด็กที่มีความประพฤติดี ให้ได้รับการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา และ ๓. ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร แนวทางคือ ให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนที่ยากจน และพัฒนาโรงเรียนทางด้านกายภาพ

- รูปแบบการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ เป็นรูปแบบการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมชัดเจนภายหลังมีการประกาศเจตนารมณ์ได้มีการขับเคลื่อนต่อเนื่องมาแล้ว ๔ ปี โดยการออกแบบกระบวนการทำงานที่น่าสนใจดังนี้

▪ **ทบทวน** คือ การทบทวนคุณธรรมเป้าหมายผ่านการประชุมปรึกษาหารือเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมกำหนดทิศทาง) นำไปสู่การกำหนดคุณธรรมเป้าหมายร่วมกัน หรือ ปฏิญญาคุณธรรม

▪ **รวมทีม** คือ การค้นหาบุคลากรที่มีใจพร้อมที่จะมาร่วมกันขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมเป้าหมายร่วมกัน อันประกอบไปด้วยบุคลากรในทุกระดับ คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนใช้ชื่อว่า “SMATR TEAM” ซึ่งถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน

▪ **ติดอาวุธ** คือ อบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ทีมงานเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนไปสู่องค์กรคุณธรรม ให้แนวคิดและเครื่องมือในการทำงาน พร้อมกับตั้งโจทย์ท้าทายให้คิด “โครงการ” ที่สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานในหน่วยงานตนเอง

▪ **ระเบิดจากข้างใน** คือ หน่วยงานจัดการประชุมพูดคุยปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาปัญหาที่จะนำมาสู่การจัดทำโครงการ เช่น สำนักงานอธิการบดีประชุมแล้วพบว่า “มีปัญหางานล้นคน” จึงคิดโครงการงานเสร็จไวคนละไม้คนละมือ มีจุดมุ่งหมายอยากเห็นรอยยิ้มของพนักงานด้วยกัน

▪ **วางแผน** คือ การรวบรวมและจัดทำแผนการดำเนินงานในภาพรวม เพื่ออำนวยความสะดวกและติดตามเสริมพลังการทำงานเชิงบวก

▪ **สร้างการรับรู้** คือ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ และเกิดความเข้าใจถึงทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนด้วยการสื่อสารช่องทางต่างๆ เช่น ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย สอดแทรกในหนังสือภายใน ฯลฯ

▪ **ขับเคลื่อน** คือ การเริ่มดำเนินการตามแผนงานและโครงการที่วางไว้ของแต่ละหน่วยงาน และขยายผลการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

▪ **สร้างความยั่งยืน** คือ มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ด้วยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำถอดบทเรียนและนำความรู้ที่ได้ส่งต่อกับหน่วยงานต่างๆ ไปต่อยอดและพัฒนาโครงการในหน่วยงานของตนเองในคราวต่อไป

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่เครือข่ายภาคการศึกษามีการขับเคลื่อนในลักษณะของการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเป้าหมายเข้าไปในเนื้อหาที่เป็นบทบาทหน้าที่ และภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

- **ระดับประถม - มัธยม** เช่น โรงเรียนวิถีสพฐ สถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสุจริต โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนกองทุนการศึกษา โครงการแหล่งเรียนรู้คุณธรรม กิจกรรมสวดมนต์ ทุกวันศุกร์ ฯลฯ

- **ระดับอุดมศึกษา** เช่น โครงการรณรงค์ประหยัดพลังงานลดโลกร้อน การจัดทำหลักสูตรหน่วยกิตพุทธศาสนา โครงการขยะแปรรูปนำเอาขยะหลอตมาทำเป็นเทียนนอนสำหรับผู้ป่วยติดเตียง และทำบ้านแมว ฯลฯ

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการขับเคลื่อนงานสังคมคุณธรรม

ภายในเครือข่าย

แต่ละองค์กรมีข้อจำกัดทางงบประมาณ เนื่องจากการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมไม่มีงบประมาณให้โดยตรง การขับเคลื่อนจึงต้องอาศัยการสอดแทรกหรือบูรณาการเป็นหลัก

ระหว่างเครือข่ายอื่นๆ

- โครงสร้างการทำงานที่ยึดตามบทบาทหน้าที่และภารกิจ (Function Based) ทำให้ลำดับความสำคัญไปอยู่ที่งานของหน่วยงานก่อนเป็นอันดับแรก และเกิดลักษณะ “ต่างคนต่างขับเคลื่อน” ภายใต้งานของตัวเอง

- มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนคุณธรรมบ่อยครั้ง ทำให้การขับเคลื่อนไม่เกิดความต่อเนื่อง ต้องเริ่มใหม่ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ เกิดปัญหาในการประสานงาน

- สถานการณ์โควิด เป็นอุปสรรคสำคัญทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ได้ จึงต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบกิจกรรมซึ่งทำให้การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายเป็นไปได้ยากลำบาก เพราะหลายคนอุปกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะเข้าถึงการจัดกิจกรรมในลักษณะออนไลน์ได้

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การให้การสนับสนุนจากผู้บริหารในองค์กร เช่น การให้ความสำคัญ การกำหนดไว้ในนโยบายและแผน การสนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น

- ความร่วมมือของสมาชิกในองค์กร และของสมาชิกภายในเครือข่าย

- การสร้างการตระหนักรู้และความเข้าใจในเรื่องประเด็นคุณธรรมเป้าหมาย เหตุผลในการขับเคลื่อน ทิศทาง และแนวปฏิบัติให้ชัดเจนกว้างขวางผ่านช่องทางที่หลากหลาย

- การสนับสนุนวิทยากร องค์ความรู้ และงบประมาณ (ถ้าเป็นไปได้) จากศูนย์คุณธรรม สำหรับการอบรมให้ความรู้ส่งเสริมคุณธรรมให้กับนักเรียนในโรงเรียน

- กลไกการประสานและเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกัน อาจเป็นเวทีกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมในแบบออนไลน์

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) การขับเคลื่อนร่วมกันภายในเครือข่าย

● จุดเน้น

- **สร้าง** คือ สร้างการตระหนักรับรู้ให้กว้างขวาง ชัดเจน และเข้มข้นมากขึ้น ผ่านช่องทางที่หลากหลายสามารถทำได้จริงโดยไม่ต้องใช้งบประมาณ เช่น ไลน์กลุ่ม เฟซบุ๊กแฟนเพจ ฯลฯ เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายเข้าใจทิศทาง แนวทางการขับเคลื่อน และนิยามของคุณธรรมเป้าหมาย (มีวินัย ใส่ใจส่วนร่วม) ที่ชัดเจน รวมถึงการสื่อสารการเป็นจังหวัดคุณธรรมของพระนครศรีอยุธยาให้พื้นที่ได้รับรู้ว่าการขับเคลื่อนเรื่องนี้จริงจัง

- **ปรับ** คือ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการปรับโครงสร้างการทำงานของเครือข่ายให้เชื่อมโยงประสานกันโดยอาศัยช่องทางออนไลน์ อาจจำเป็นต้องพิจารณาเรื่อง “องค์กรผู้นำในเครือข่าย” ที่จะทำหน้าที่เป็นจุดประสานงานหลัก (Node) และคอยผลักดัน และเชื่อมโยงทั้งเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ตลอดจนการพิจารณาเรื่องการขยายเครือข่ายที่ยังไม่ครอบคลุม (โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย) เพิ่มเติม

- **กำหนด** คือ การวางทิศทางการขับเคลื่อนโดยการทำเป็นแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนที่ชัดเจน โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลัก (Grand) คุณธรรมเป้าหมายที่ต้องขับเคลื่อน จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ โครงการ กิจกรรม และแนวปฏิบัติ

● รูปแบบการขับเคลื่อน

เครือข่ายภาคการศึกษา เด็ก และเยาวชนในอนาคตจะขับเคลื่อนผ่านกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเครือข่ายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายมานั่งคิด นั่งวางแผนร่วมกัน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ขั้นตอน

ขั้นแรก ปรับโครงสร้างการทำงานใหม่โดยแบ่งคณะทำงานเป็น ๒ ชุด

- **คณะทำงานขับเคลื่อนเชิงนโยบาย** เป็นคณะทำงานที่มีบทบาทสำคัญในการวางนโยบายในการขับเคลื่อนเพื่อกำหนดทิศทางที่ชัดเจน ผ่านกระบวนการจัดทำแผน

- **คณะทำงานเสริมพลังเครือข่าย** เป็นคณะทำงานทำหน้าที่ขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะของการส่งเสริม วิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ แนวคิด เครื่องมือ วิธีการ เป็นต้น ให้กับสมาชิกในเครือข่าย พร้อมทั้งให้กำลังใจในการขับเคลื่อน

ขั้นที่สอง จัดเวทีประชุมเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาปี ๒๕๖๕ และตัวชี้วัดสำหรับการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเครือข่ายแบบเสริมพลัง

ขั้นที่สาม สื่อสารทำความเข้าใจกับสมาชิกในเครือข่ายด้วยการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทและเป้าหมายการขับเคลื่อนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ ควรจัดเวทีพูดคุยเสวนาวิชาการประเด็นการขับเคลื่อนคุณธรรมเครือข่ายภาคการศึกษา เด็ก และเยาวชนในลักษณะแบบปกติ (หากสถานการณ์โควิดดีขึ้น) และจัดในรูปแบบออนไลน์ผ่านการไลฟ์สดบนแพลตฟอร์มต่างๆ (หากสถานการณ์โควิดแยกลง) หรือใช้วิธีการผสมผสาน ซึ่งอาจมีการแสดงผลงานของนักเรียนร่วมด้วย เช่น คลิปหนังสั้นคุณธรรม ภาพวาดคุณธรรม เพลงแร็ปคุณธรรม ฯลฯ และมีการประกายยกย่องคนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม ในภาคการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการขับเคลื่อนคุณธรรมที่ประสบความสำเร็จ

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันกับเครือข่ายอื่นๆ

- กิจกรรมแสดงพลังของทุกเครือข่าย
- จัดทำสื่อรณรงค์สร้างการรับรู้ประเด็นคุณธรรมผ่าน บทเพลง บทละคร หนังสั้น ภาพถ่าย เป็นต้น
- ประกาศยกย่องต้นแบบคนคุณธรรมในแต่ละด้าน (Role Model)

๒.๑.๓ ภาพการจัดการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน

๒.๒ เครือข่ายสื่อมวลชน

ได้จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายสื่อมวลชน เมื่อวันที่อังคารที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๒.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายเผด็จ ไทยสม	นายกสมาคมผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ พระนครศรีอยุธยา
๒) นายสิทธิรักษ์ แสงกล้า	ผู้แทนหนังสือพิมพ์สยามโพลล์ท้องถิ่น
๓) นางสาวยุพาพรรณ แสงคำพระ	ผู้แทนสถานีวิทยุชมดาวเรดิโอ FM ๙๖.๗๕ MHz.
๔) นายสัมฤทธิ์ เจียมเจริญพรกุล	บรรณาธิการสถานีข่าวเอทีวี
๕) นางสาวอรุณี บุญธรรม	ผู้แทนสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๖) นางจรีพร ขันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๗) นางพรทิวา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘) นายศุภฤกษ์ โพธิ์ศรี	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐) นางสาวลลิตา ณะลิกามิน	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมาชิกคุณธรรมและความร่วมมืออนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๒) นางสาวภัททิรา วิริยะสกุลธรณ์	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๓) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๑๔) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๑๕) นางสาวฐาลินี สังข์จันทร์	นักวิจัย

๒.๒.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

เครือข่ายภาคประชาสังคมมีวิธีการขับเคลื่อนโดยการสอดแทรกและบูรณาการหลักคุณธรรมเข้าไปในเนื้อหาางาน ซึ่งมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- **บูรณาการเข้ากับจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ** ซึ่งเป็นมาตรฐานทางวิชาชีพที่กำหนดสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติในฐานะการเป็นองค์กรสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่และตีแผ่ประเด็นต่างๆ ในสังคม

- **บูรณาการกับนโยบายและกฎระเบียบของสมาคม** สมาคมบูรณาการประเด็นคุณธรรมเข้าไปในการกำหนดนโยบาย และการวางกฎระเบียบการทำงานร่วมกัน และติดตามผลการดำเนินงานของสื่อในเครือข่าย

- **ขับเคลื่อนด้วยการติดตาม** การนำเสนอข่าวสารของผู้สื่อข่าวในพื้นที่โดยอาศัยกลไกคณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวเป็นตัวขับเคลื่อน หากมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในการนำเสนอข่าวจะมีการพูดคุยทำความเข้าใจเพื่อให้การนำเสนอข่าวเป็นไปตามหลักคุณธรรมมากขึ้น

- **สื่อสารเน้นย้ำผ่านการประชุมที่เป็นทางการ** สมาคมผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์โทรทัศน์ พระนครศรีอยุธยาจะมีการจัดประชุมของสมาคมเป็นปกติ ในเนื้อหาสาระของการประชุมจะมีการสอดแทรกประเด็นด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเน้นย้ำให้ความสำคัญแนวทางการทำงานและการนำเสนอข่าวสารต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และตั้งอยู่บนหลักคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส นอกจากนี้ยังมีการกำหนดแนวทางการช่วยเหลือสังคมร่วมกัน และวางแผนการสื่อสารประเด็นคุณธรรมหลังสถานการณ์โควิดคลี่คลาย

- **สอดแทรกหลักคุณธรรมเข้ากับบทบาทหน้าที่ในการเป็นสื่อ** โดยยึดหลักลดการนำเสนอข่าวที่มีความรุนแรง และสอดแทรกประเด็นคุณธรรมในบทบาทหน้าที่ขององค์กรยกตัวอย่าง เช่น

■ สถานีข่าวเคเบิลทีวี ATV มีกิจกรรมที่ตอบโจทย์ประเด็นการใส่ใจต่อส่วนรวม ดังนี้

- นำเสนอข่าวโดยหลักสารไม่เสนอข่าวสารที่ไม่มีความรุนแรง
- เป็นสื่อกลางเพื่อประสานคนที่ป่วยโควิดให้เข้าสู่กระบวนการรับการรักษาในโรงพยาบาล
- ทำวีทีอาร์ (VTR) รณรงค์ให้ประชาชนไปฉีดวัคซีน สถานีผลิตเองเป็นสื่อเพื่อสังคม
- ช่วยประชาสัมพันธ์สินค้าและการท่องเที่ยวให้กับชุมชน
- ลงพื้นที่ไปทำข่าวเพื่อสื่อสารความเดือดร้อนและแจกของช่วยเหลือน้ำท่วม
- เน้นย้ำให้กับผู้สื่อข่าวของสถานีให้มีคุณธรรมในการนำเสนอข่าว โดยใช้วิธีการแบบไม่เป็นทางการเน้นย้ำคุณธรรมในช่วงรับประทานอาหารเช้าของบริษัทเรื่องความซื่อสัตย์

■ หนังสือพิมพ์สยามโพลล์ ตัวแทนสิ่งสิ่งพิมพ์และสำนักข่าวออนไลน์ท้องถิ่น (เป็นเครือข่ายหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ๒๕ จังหวัด) ใช้วิธีการขับเคลื่อนคุณธรรมที่เน้นการสอดแทรกไว้ในการนำเสนอข่าว และให้การสนับสนุนงานด้านคุณธรรมด้วยการเข้าร่วมประชุมในงานสมัชชาคุณธรรม และนำเสนอข่าวของเครือข่ายคุณธรรมในช่องทางของสำนักข่าวเอง เน้นเรื่องความโปร่งใส คุณธรรม และจริยธรรม

■ สถานีวิทยุชมดาวเรดิโอ FM ๙๖.๗๕ มีทั้งช่องทางทั้งในส่วนของวิทยุช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์ และเว็บเพจ มุ่งเน้นการนำเสนอสาระความบันเทิง และข่าวสาร เช่น การรณรงค์ฉีดวัคซีน น้ำท่วม สถานการณ์โควิด ฯลฯ โดยยึดหลักซื่อสัตย์ โปร่งใส ซื่อตรง และมีมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ในส่วนของการทำงานร่วมกับ**เครือข่ายภาคีรัฐ** จะมีการประสานงานกับสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารข่าวสารของจังหวัดให้กับประชาชนได้รับรู้รับทราบ

■ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขับเคลื่อนโดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์โดยรับข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายต่างๆ และส่งต่อนำเสนอข้อมูลผ่านช่องทางสื่อสารของหน่วยงาน คือ เพจเฟซบุ๊ก และเว็บไซต์

- การถ่ายทอดประเด็นคุณธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดมีการจัดประชุมประจำเดือนทุกเดือน ผู้บริหารส่วนราชการจะนำข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนคุณธรรมเข้ามาถ่ายทอดชี้แจงให้ข้าราชการในหน่วยทราบ (เป็นวาระแจ้งเพื่อทราบ) อาทิ คุณธรรมเป้าหมาย วิธีการขับเคลื่อนคุณธรรม กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับคุณธรรม ฯลฯ

- วิธีการเชื่อมโยงกันในเครือข่ายสื่อ จะมีการจัดตั้งกลุ่มไลน์ (Line) ประกอบไปด้วยสื่อภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด ในการเชื่อมโยงข้อมูลประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถแจ้งข่าวสารเร่งด่วนผ่านทางกลุ่มไลน์ได้ทันที ก่อนที่มีการทำหนังสือให้ทราบอีกครั้ง

- กิจกรรมที่สื่อส่งเสริมกันเองภายในเครือข่าย สมาคมสื่อจะจัดกิจกรรมเพื่อระลึกถึงนักข่าวอาวุโสผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร อุทิศส่วนกุศล ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้างกำลังใจให้เห็นว่าเครือข่ายสื่อไม่ทอดทิ้งกัน ตลอดจนมีการมอบทุนการศึกษา ถือได้ว่าเป็นรูปแบบการส่งเสริมความเข้มแข็งภายในเครือข่าย

- กิจกรรมส่งเสริมข้ามเครือข่าย

- กิจกรรมมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนผู้ยากไร้ในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

- เมื่อเครือข่ายต่างๆ มีการจัดกิจกรรมจะเชิญสื่อเข้าไปทำข่าว การเข้าไปทำข่าวก็จะเป็นการช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ให้กับเครือข่ายต่างๆ เช่น นำเสนอข่าวให้กับเกษตรกรที่มีสินค้าเกษตรที่ได้รับรางวัล เข้าไปทำข่าวน้ำท่วมเพื่อช่วยประสานให้มีการเข้าไปช่วยเหลือชุมชนที่เดือนร้อน นำเสนอข่าวของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นต้น

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- มีสมาชิกองค์กรที่มีช่องทางแต่ขาดผู้ผลิตเนื้อหา (Content) ที่น่าสนใจเพื่อป้อนเข้าไปในช่องที่มีการสื่อสารร่วมกัน ข้อเสนอแนะคือ ต้องเพิ่มสมาชิกที่เป็นศิลปินพื้นบ้าน หรือ ศิลปินในพื้นที่เข้าร่วมขับเคลื่อนเพื่อสื่อสารเรื่องคุณธรรมให้มีความน่าสนใจ

- สมาชิกในเครือข่ายสื่อประสบปัญหาด้านธุรกิจจึงเปลี่ยนตัวผู้เข้าร่วมทำให้การขับเคลื่อนอาจจะไม่ต่อเนื่อง

- ทศนคติของคนในสังคมที่ไม่เชื่อมั่นเชื่อถือภาพลักษณ์เชิงคุณธรรม ทำให้องค์กรต่าง ๆ ไม่กล้าประกาศตนเองเป็นสื่อคุณธรรมเนื่องจากกลัวการถูกโจมตีจากสังคม

- ความเปราะบางของการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม กล่าวคือ การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับความไม่มีคุณธรรม จะกระทบกระเทือนต่อภาพลักษณ์คุณธรรมของหน่วยงาน ชุมชน องค์กร ทำให้ดูย่ำแย่ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อกันขับเคลื่อนคุณธรรม ทำให้สื่อไม่สบายใจในการนำเสนอข่าวที่เป็นเรื่องเปราะบาง

- ภาวะทางสองแพร่ง (dilema) ของการนำเสนอประเด็นด้านคุณธรรม กล่าวคือ หากนำเสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการไม่มีคุณธรรมของสังคมก็จะกระทบภาพลักษณ์ของสังคม ถ้าไม่นำเสนอก็ขัดแย้งกับหลักคุณธรรมความซื่อสัตย์ของสื่อเอง เป็นภาวะที่ท้อแท้ส่งผลเสีย ไม่ทำก็บิดเบือนคุณธรรมในตนเอง

- ยังไม่มีองค์กรที่เป็น จุดเชื่อมประสานงานสำหรับขับเคลื่อนเครือข่ายสื่อ และสมาชิกของเครือข่ายสื่อส่วนใหญ่เป็นสื่อสมัยหลัก ยังขาดสมาชิกสื่อรูปแบบใหม่ๆ เป็นสื่อสมัยใหม่

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- งบประมาณสนับสนุนของการจัดทำสื่อคุณธรรมของสื่อท้องถิ่น

- สร้างแรงจูงใจโดยเน้นการขับเคลื่อนคุณธรรมผ่านสื่อท้องถิ่น เช่น การผลิตสื่อการนำเสนอ ฯลฯ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ

- การผลิตเนื้อหาสาระเชิงคุณธรรมที่สร้างสรรค์โดยเน้นให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อเพื่อนำเสนอร่วมกันในพื้นที่ตลาดนัดออนไลน์
- เน้นการลงมือปฏิบัติจริงในองค์กร
- หน่วยงานรัฐมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณซึ่งต้องใช้ตามบทบาทหน้าที่และภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมในเชิงคุณธรรมเป็นการเฉพาะได้
- ความถี่ในการพบปะพูดคุยกันในเครือข่ายในวาระเกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานสังคมคุณธรรม

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) จุดเน้น

- **สร้างการรับรู้** ต้องสร้างความรู้สึกร่วมให้เกิดขึ้นให้ได้ ด้วยสื่อที่เข้าถึงผู้รับสารอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย โดยเฉพาะวัยเด็กชอบสื่อที่สั้นๆ ใช้ระยะเวลารับชมไม่นาน
- **เสริมพลัง** อบรมให้ความรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมแก่สื่อ โดยเน้นที่ระยะเวลาการอบรมที่สั้น เพราะด้วยลักษณะการทำงานของสื่อจะไม่สามารถอยู่กับที่ได้นาน ต้องไปทำข่าวเมื่อมีสถานการณ์บางอย่างเกิดขึ้น
- **เชื่อมโยง** เชื่อมโยงเครือข่ายสื่อกับเครือข่ายอื่นๆ ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นคุณธรรมผ่านช่องทางที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมภายในเครือข่าย

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันภายในเครือข่าย

- **จัดทำแผนเครือข่าย** กิจกรรมวางแผนขับเคลื่อนของเครือข่ายสื่อให้เป็นรูปธรรม
- **จัดประชุมสมาคม** เพื่อเน้นย้ำหลักการ แนวทาง และวิธีการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม
- **เน้นย้ำ** กับผู้สื่อข่าวในสมาคมเพื่อให้นำเสนอข่าวในลักษณะของการใส่ใจต่อส่วนรวม
- **จัดกิจกรรมอบรม** ให้กับสมาชิกในเครือข่ายสมาคมสื่อเพื่อเน้นย้ำให้เกิดการปฏิบัติงานที่คำนึงถึงคุณธรรม
- **เวทีสัมมนาของเครือข่ายสื่อ** เพื่อสื่อสารพูดคุย แลกเปลี่ยนกันเกี่ยวกับการขับเคลื่อนคุณธรรมในมุมมองของสื่อ เพื่อสร้างการรับรู้ให้ประชาชนเข้าใจการขับเคลื่อนงานคุณธรรมของเครือข่ายสื่อ และการสนับสนุนส่งเสริมให้การรับรู้ประเด็นคุณธรรมในการนำเสนอข่าวในสังคม ซึ่งเวทีอาจเชิงตัวแทนสื่อประเภทต่างๆ มาอบรมพูดคุยร่วมกัน
- **เพิ่มสมาชิกเครือข่าย** ค้นหาสมาชิกภายในเครือข่ายสื่อที่เป็น สื่อสมัยใหม่ หรือ อาจเป็นอินฟลูเอนเซอร์ที่เป็น Youtuber ในพื้นที่ หรือ บล็อกเกอร์ในแพลตฟอร์มต่างๆ
- **ยกย่องชื่นชม สร้างภาพลักษณ์คุณธรรม** ค้นหาครอบครัวคุณธรรม ร้านอาหารคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม ฯลฯ และมอบป้ายชื่นชมยกย่อง ต้องทำให้โลตกู้คุณธรรมเป็นสิ่งที่ทุกคนอยากได้ ซึ่งต้องสื่อสารทำความเข้าใจว่าการได้รับป้ายโลโก้คุณธรรมไปนั้นเป็นการสื่อถึงอะไร ยกย่องอะไร เป็นหลักประกันอะไร เช่น ร้านอาหารแห่งหนึ่งค้าขายด้วยความสุจริต ตัดป้ายราคาตรงไปตรงมา ไม่เก็บเงินค่าอาหารเกินราคา ก็สามารถมอบป้ายคุณธรรมให้เพื่อเป็นการรับประกันว่าร้านค้านี้ลูกค้าเข้ามาทานได้อย่างสบายใจไม่โดนเอาเปรียบ เป็นต้น แต่หลักสำคัญคือต้องสื่อสารเน้นย้ำให้เข้าใจโดยทั่วกันว่า “ป้ายโลโก้คุณธรรม” ที่ได้รับนั้นหมายถึงอะไร ซึ่งจะเชื่อมโยงกับเครือข่ายสื่อด้วยการที่สื่อจะเป็นคนนำเสนอข่าวเหล่านี้สู่สังคม
- **ทำคลิปซีรีส์ร้านอาหารคุณธรรม หรือ ครอบครัวคุณธรรม** โดยการให้เครือข่ายสื่อร่วมกันคิดว่า จะผลิตสื่ออย่างไร ทำสื่อ และนำเสนอลงในช่องทางของเครือข่ายคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ช่องทางของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด เพจตลาดนัดคุณธรรมของวัฒนธรรมจังหวัด รายงานกระดานชนวนของ ATV ฯลฯ

(๓) การขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างเครือข่าย

- โครงการนักข่าวคุณธรรมตัวจิ๋ว หลักการคือให้เด็กและเยาวชนซึมซับและรับรู้ต้นแบบคุณธรรมผ่านการสัมผัสด้วยตัวเองโดยอาศัยกระบวนการทำข่าวและการผลิตสื่อเข้ามาเป็นเครื่องมือเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่ดี เน้นการเชื่อมโยงโดยใช้ทุนของเครือข่ายเป็นฐานในการหนุนเสริมกิจกรรมของโครงการ

▪ บทบาท แต่ละเครือข่าย ดังนี้

- **เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน** อำนวยการจัดกิจกรรม และส่งเสริมสนับสนุนสถานที่จัดเวทีนำเสนอข่าว มอบรางวัล อื่นๆ
- **เครือข่ายสื่อมวลชน และ มหาวิทยาลัย** ให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการทำข่าว การผลิตสื่อ และสนับสนุนวิทยากร
- **ภาคประชาสังคม (สภาเด็กและเยาวชน) และ ภาคการศึกษาเด็ก และเยาวชน (โรงเรียน และมหาวิทยาลัย)** นำเด็กเข้าร่วมโครงการ
- **เครือข่ายอื่น** เป็นแหล่งข่าว

▪ **กลุ่มเป้าหมาย** คือ เด็กและเยาวชนของโรงเรียนในเครือข่าย และสภาเด็กฯ

▪ **ลักษณะกิจกรรม**

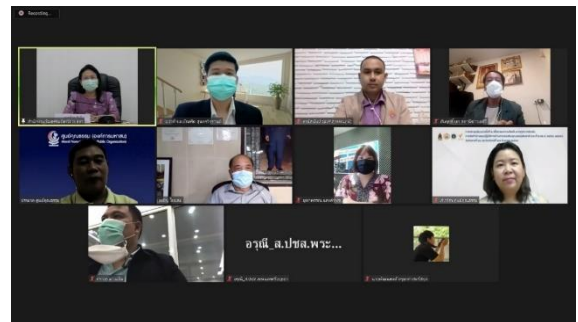
จัดอบรมให้เด็กที่เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้การเป็นนักข่าว เพื่อไปทำข่าวในแหล่งเรียนรู้คุณธรรมต้นแบบของจังหวัดด้านต่างๆ เศรษฐกิจพอเพียง สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวชุมชน ศาสนา ความเป็นพลเมือง ซึ่งอาจจะมียุติแล้วเป็นทุนเดิม และสะท้อนประเด็นมีวินัย ใส่ใจส่วนรวม และนำเสนอในรูปแบบที่เด็กๆ ถนัดในเพจตลาดนัดคุณธรรมของจังหวัดฯ และเวทีสมัชชาคุณธรรม

- กิจกรรมสื่อคุณธรรม

- **ผลิตสื่อรณรงค์คุณธรรม** เช่น คลิปวีดีโอสั้นๆ รูปภาพ ข่าว คลิปเสียง โปสเตอร์ อินโฟกราฟฟิกส์ ฯลฯ
- **เผยแพร่** โดยใช้พื้นที่ตลาดนัดคุณธรรมออนไลน์ที่ทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจัดทำขึ้นไว้สำหรับการโชว์ แชร์ เชื่อม ของเครือข่ายต่างๆ ภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- **วางแผนปฏิทินสื่อในแต่ละเดือน** โดยกำหนดว่าในแต่ละเดือนจะสื่อสารประเด็นอะไรในเชิงคุณธรรม และเครือข่ายใดเป็นผู้รับผิดชอบในการนำเสนอสื่อของเครือข่ายลงในเพจในเดือนนั้นๆ ซึ่งจะทำความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรม
- **ร่วมเวทีสมัชชาคุณธรรม และนำเสนอข่าว** เกี่ยวกับการจัดงานสมัชชาคุณธรรมให้ประชาชนในจังหวัดได้รับรู้รับทราบ ผ่านทุกช่องทาง ของทุกเครือข่าย

๒.๒.๓ ภาพการจัดการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายสื่อมวลชน

๒.๓ เครือข่ายประชาสังคม

ได้จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายประชาสังคม เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๓.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายเฉลิม อภิวิาท	รองประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒) นางมะลิ สวัสดิพิศาล	ผู้แทนเหล่ากาชาดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓) พ.อ.ประหยัด เทพแจ่มใจ	ประธานสมาคมสมาชิผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
๔) นางสาวปารีชาติ แก้วมณี	ผู้แทนกลุ่มพิทักษ์กรุงเก่า

๕) นางอติภา เองตระกูล	ผู้แทนชมรมพลังอุ่ทองเพื่อโครงการสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด
๖) นางศิริวรรณ กุหลาบเพชร	เลขาธิการสภาวัฒนธรรมอำเภอพระนครศรีอยุธยา
๗) นางพรทิพย์ ตั้งเกียรติ	ผู้แทนสมาคมกองทุนสวัสดิการเพื่อสตรีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘) ดร.ปฐมพงษ์ ศุภฤกษ์	ผู้แทนสภาวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙) นางปิ่นธนา วสุรัตน์	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐) นางสาวจิราพร จันธนู	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑) นางจรีพร ชันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒) นางพรทิวา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓) นางวิภาวรรณ เทียมปาน	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๕) นางสาวปรีชาต์ มานะจรยาพงศ์	เจ้าหน้าที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๖) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือเอนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๗) นางสาวภัททิรา วิริยะสกุลธรรม	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)
๑๘) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๑๙) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๒๐) นางสาวฐาลินี สังข์จันทร์	นักวิจัย

๒.๓.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

ลักษณะของการขับเคลื่อนของเครือข่ายภาคประชาสังคมเป็นไปในลักษณะ “แตกต่างหลากหลาย” เนื่องจากมีองค์กรสมาชิกหลายประเภทซึ่งมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง ตัวอย่างเช่น

- สภาวัฒนธรรม มีความโดดเด่นเรื่อง “โครงสร้าง” ที่ประกอบไปด้วยสภาหลายระดับครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ (สภาวัฒนธรรมมี ๓ ระดับ คือ จังหวัด อำเภอ และตำบล) เน้นเรื่องการทำงานส่งเสริมการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา สร้างสรรค์ แลกเปลี่ยน และสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงาม การขับเคลื่อนคุณธรรมเป้าหมายใช้วิธีการสอดแทรก คือ นำไปแทรกไว้ในการประชุมเป็นประเด็นหนึ่งที่ยกขึ้นมาแจ้งในที่ประชุม ปรึกษาหารือทำความเข้าใจ และการสื่อสารไปประเด็นคุณธรรมด้วยตัวบุคคลเอง

- เหล่ากาชาด มีความโดดเด่นในเรื่อง “การเป็นสะพานบุญ” และมีกิจกรรมจำหน่ายสลากกาชาดสามารถหางบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ได้เอง ภารกิจส่วนใหญ่คือ ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ มีการรับบริจาคโลหิต และร่วมขับเคลื่อนโมเดล “พลังบวร”

- บ้าน คือ ซ่อมแซมบ้านเรือนให้กับผู้ยากไร้
- วัด คือ ช่วยวัดที่ประสบภัยพิบัติ ทำอาหารถวายพระ
- โรงเรียน คือ ให้ทุนแก่เด็กยากไร้

- ชมรมพลังอุทองเพื่อโครงการสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด มีความเข้มแข็งและขับเคลื่อนกิจกรรมตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้งบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กประถมศึกษาชั้นปีที่ ๑-๔ สิ่งที่น่าสนใจคือ มีหลักสูตรสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจ มีสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย (ขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมโดยใส่เข้าไปในสื่อและให้วิทยากรเน้นย้ำ) เช่น

- เพลง Just say “no”
- หนังสือนิทาน
- อบรมให้ความรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด
- กิจกรรมบ้านรักน้อง

- ชมรมผู้สูงอายุ มี ๒๑๓ ชมรมทั่วประเทศ ลักษณะเด่นของชมรมผู้สูงอายุคือ มีความร่วมมือระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนทั่วไป และผู้สูงอายุ ทำให้กิจกรรมของผู้สูงอายุได้รับการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ และบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่อำนวยความสะดวก บริหารจัดการโดยเฉพาะเรื่องการทำบัญชีจากส่วนท้องถิ่น (อบจ. อบต. หรือ เทศบาลในพื้นที่) และ หน่วยงานส่วนกลาง (กรมกิจการผู้สูงอายุ)

- โรงเรียนผู้สูงอายุ มีหลักสูตรกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมสุขภาพกายและใจของผู้สูงอายุ
- กิจกรรมสังคมไม่ทอดทิ้งกัน เป็นการสร้างสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุผู้ดูแลเรื่องสุขภาพกายและสุขภาพใจโดยการบูรณาการคุณธรรมเรื่องของ “วินัย” เข้ากับกิจกรรมการออมเงินผ่าน “กองทุนวันละบาทสวัสดิการชุมชน” ซึ่งครอบครัวผู้สูงอายุเป็นสมาชิกอยู่จะต้องฝึกฝนวินัยในการออมเงินของตัวเองตามกติกาของกองทุน ซึ่งกองทุนจะจัดสวัสดิการต่างๆ ให้ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ของสมาชิก
- ครอบครัวผู้สูงอายุดีเด่น เป็นการมอบรางวัลรับโล่จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของชีวิต

- กลุ่มพิทักษ์กรุงเก่า เป็นการรวมตัวของคนกลุ่มเล็กๆ ที่ชอบผ้าไทยและชอบการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มารวมตัวกันเป็นคณะทำงาน ๑๑ ท่าน มีประธาน รองประธาน เลขานุการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายการเงิน โดยสมาชิกประกอบไปด้วยผู้สูงอายุ ข้าราชการ พนักงานเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกหลานของสมาชิกที่ชื่นชอบการแต่งกายผ้าไทย ลักษณะกิจกรรมคือคณะจะไปร่วมสร้างสีสันแต่งผ้าไทยในงานกิจกรรมที่จัดขึ้นในจังหวัดและนำภาพกิจกรรมเผยแพร่ในช่องทางประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการรณรงค์การแต่งผ้าไทยให้เหมาะสมกับวาระโอกาสสะท้อนเรื่องการมีวินัยได้เป็นอย่างดี และกิจกรรมเข้าวัดแต่งไทยไปทำบุญ แต่กิจกรรมเหล่านี้อาจทำได้น้อยในช่วงโควิด

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นส่วนราชการในฐานะเลขานุการของเครือข่าย

- การถ่ายทอด หลังรับทราบเจตนารมณ์แล้วผู้บริหารได้ถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงในพื้นที่ และภาคีเครือข่าย เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ และสภาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

- **เนื้องานสำคัญ** มี ๒ ลักษณะคือ
 - **งานสวัสดิการ** (หมายรวมถึงสวัสดิการตามที่กฎหมาย และสวัสดิการขององค์กรภายในเครือข่าย เช่น ชมรมผู้สูงอายุ รับเงินสนับสนุนและไปขับเคลื่อนในพื้นที่)
 - **งานพัฒนาสังคม** ทำงานกับผู้นำทางความคิด เช่น เครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อ.พ.ม.) ชมรมสมาคมต่างๆ (ชมรมผู้สูงอายุ เด็ก คนพิการ สตรี)
- **บูรณาการ** ลักษณะการขับเคลื่อนตั้งอยู่บนฐานคิดบูรณาการคุณธรรม “มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” เข้ากับค่านิยมการทำงานของหน่วยงาน คือ “อุทิศตน อาสางาน เอื้ออาทรอำนวยความสะดวก” ดูแลประชาชนที่เดือดร้อนและด้อยโอกาสที่น่าสนใจ คือ โครงการเรามีเรา ลงพื้นที่ดูแลช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่เดือดร้อน

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

สถานการณ์โควิดกระทบการจัดกิจกรรมของเครือข่ายโดยเฉพาะเครือข่ายผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงจากเชื้อไวรัสมากกว่ากลุ่มอื่นๆ หรือ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงมีกิจกรรมน้อยลง

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- องค์กรผู้นำเครือข่ายที่จะเป็นตัวเชื่อมประเด็นที่จะขับเคลื่อนให้เหมาะกับลักษณะของแต่ละองค์กรในเครือข่าย
- การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น การเข้าไปฟื้นฟูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตำบลเกาะเรียนเนื่องจากน้ำท่วมและสถานการณ์โควิด ๒๐๑๙

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) จุดเน้น

- รูปแบบกิจกรรมสำหรับเด็กควรเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กๆ ได้ลงมือทำกิจกรรมและเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่าการจัดกิจกรรมในลักษณะของการบรรยายคุณธรรมให้เด็กฟัง
- สื่อสารผ่านแพลตฟอร์มที่มีอยู่ให้มากขึ้น เน้นความเข้มข้น ความบ่อยความถี่ในการสื่อสาร และช่วยกันชม แคร่ เชื่อม

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันระดับเครือข่าย

- กิจกรรมวางแผนการทำงานร่วมกัน
- ประกวดหนังสือ

(๓) การขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างเครือข่าย

- โครงการเมืองน่าอยู่ พิจารณาคัดเลือกอำเภอที่พร้อมขับเคลื่อนให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและภาคเอกชนเสริมหนุน กำหนดวิสัยทัศน์ไปสู่ “เมืองคุณธรรมน่าอยู่” เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด แนวทางกิจกรรม ๓ องค์กรประกอบ

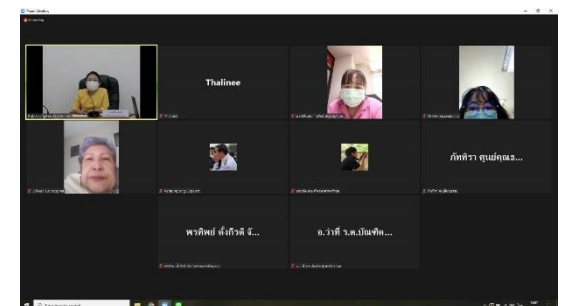
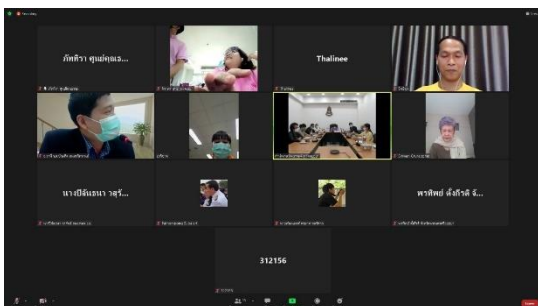
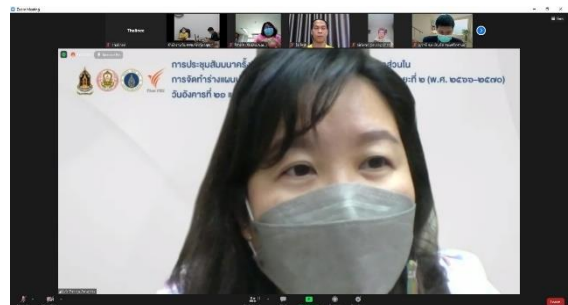
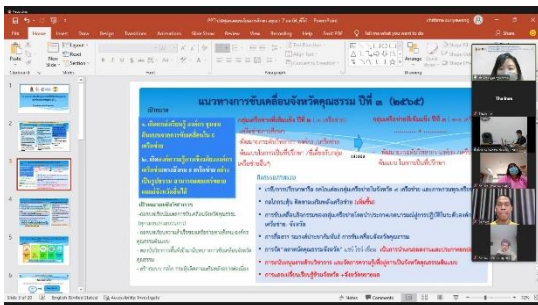
- **บุคคล** จัดหลักสูตรสร้างคนให้มีความเป็นพลเมืองตอบโจทย์ “การใส่ใจต่อส่วนรวม” เน้นอาศัยต้นทุนทางสังคมของ ๙ เครือข่าย โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนต่างๆ เป็นฐานประสานงานกับโรงเรียนเพื่อนำเด็กและเยาวชนเข้ามาเรียนรู้คุณธรรมในศูนย์การเรียนรู้

- **ครอบครัว** จัดหลักสูตรส่งเสริม “ครอบครัวคุณธรรม” เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้กับเด็กและเยาวชนได้มีแบบอย่างที่ดีในครอบครัว ส่งเสริมชุดความคิดที่ให้พ่อแม่เข้าใจลูก ๆ การเรียนรู้ภายในครอบครัวที่สอดแทรกเรื่องคุณธรรม

■ **ชุมชน** จัดกิจกรรมในภาพรวมส่งเสริมชุมชนคุณธรรม เป็นกิจกรรมที่ชวนคนในชุมชนมาร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ ช่วยเหลือสังคม เน้นการมีส่วนร่วมของคนภายในชุมชนมา
กันเป็นครอบครัว

- **มหกรรมคุณธรรม** ยกย่องเชิดชูคนดีให้มีที่ยืน มอบรางวัลต่างๆ เสวนาพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒.๓.๓ ภาพการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายประชาสังคม

๒.๔ เครือข่ายเกษตร

ได้จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายเกษตร เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๔.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายมานพ ทาจาก	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒) น.ส.กนกวรรณ แก้วงอก	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓) นางลออ ศรีผ่าน	สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔) นายชำนาญวิทย์ คำมะณี	สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕) นางลัดดา ไทยศรี	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๖) นายศักดิ์ จันทร์แก้ว	สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา
๗) นายธีรรัตน์ พันธุ์ประจักษ์	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา
๘) นายประมาณ สว่างญาติ	ประธานเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ระดับจังหวัด
๙) นางจันทร์เจ้า โพธิ์สุทธิ	ประธานอาสาสมัครเกษตรพระนครศรีอยุธยา
๑๐) นางจรีพร ชันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑) นางพรทิวา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒) น.ส.เกศิณี วงษ์มาก	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)
๑๕) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๑๖) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๑๗) นางสาวฐาลินี สังข์จันทร์	นักวิจัย

๒.๔.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

ลักษณะเด่นชัดอย่างหนึ่งของเครือข่ายเกษตร คือ สมาชิกเครือข่ายส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐ จึงมุ่งเน้นปฏิบัติตามบทบาทภารกิจของหน่วยงานเป็นหลักจึงขับเคลื่อนด้วยการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้าไปในเนื้องาน โดยประเด็นคุณธรรมเป้าหมายที่ภาคการเกษตรตอบโจทย์ได้ดีที่สุด คือ “การใส่ใจต่อส่วนรวม” สะท้อนออกมาในกิจกรรมต่างๆ ของเครือข่ายภาคการเกษตร ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด ใช้วิธีการสอดแทรกเข้าไปในเนื้องาน ได้แก่ การส่งเสริมศูนย์จัดการดินปุ๋ย เครือข่ายเกษตรแปลงใหญ่ อาสาสมัครเกษตรกร ศูนย์การเรียนรู้เกษตรชุมชน ยุวเกษตรกรผู้ปราดเปรื่อง

(young smart famer) วิสาหกิจชุมชน และ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร และเน้นย้ำเรื่องคุณธรรมในการประชุม เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัดปีละ ๔ ครั้ง และประชุมกับเครือข่ายเกษตรปีละ ๒ ครั้ง

- สำนักงานประมงจังหวัด เนื่องาน ได้แก่ ขึ้นทะเบียนเกษตรกร คัดเลือกเรื่องเกษตรกรรายใหม่ แจกปัจจัยการผลิต ช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง มีการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้าไปที่เด่นชัด คือ เรื่องของการส่งเสริมมาตรฐานสินค้าปลอดภัยด้านประมง (GAP) และการควบคุมมาตรฐานของการทำฟาร์มจระเข้ ตอบโจทย์การใส่ใจต่อส่วนรวม ซึ่งป้องกันผลกระทบจากจระเข้หลุดออกจากฟาร์ม

- สำนักงานปฎิรูปที่ดินจังหวัดสอดแทรกคุณธรรมไปกับเนื่องานอบรมให้ความรู้เกษตรกร การพัฒนาวิสาหกิจ การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ และวนเกษตร

- กรมชลประทาน เป็นการบูรณาการหลักคุณธรรมเข้ากับการบริหารจัดการน้ำ (การแบ่งน้ำ) มีเกษตรกรผู้ใช้น้ำเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ทำงานตามนโยบายของกรมฯ มีกระบวนการนำเสนอใจดังนี้

▪ **ลักษณะงาน** เจ้าหน้าที่ชลประทานเข้าไปสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในงานชลประทานร่วมกันระหว่างกับเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

▪ **กลไก** มีการประชุมกับกลุ่มผู้ใช้น้ำอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง หรือ ประชุมตามสถานการณ์ และการประชุมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อปรึกษาหารือหรือสร้างกฎเกณฑ์หรือข้อตกลงในใช้น้ำร่วมกัน และ ใช้หลักคุณธรรมเข้ามาไกล่เกลี่ยเพื่อลดความขัดแย้ง สร้างความเป็นธรรมและความพอเพียง

▪ **กิจกรรม** นำหลักคุณธรรมเข้าไปบูรณาการในเนื่องาน เช่น ความยุติธรรม การใส่ใจต่อส่วนรวม ความมีวินัยในการใช้น้ำ เป็นต้น ในขั้นตอนของการบริหารจัดการน้ำ กรมชลประทานจะเข้าไปส่งเสริมและยกระดับชุมชนผู้ใช้น้ำโดยการขึ้นทะเบียนและจัดตั้งเป็นคณะกรรมการที่ชัดเจน ซึ่งช่วยให้การประสานและทำงานเชิงพื้นที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในกระบวนการบริหารจัดการน้ำมักจะมีข้อพิพาทจากการใช้น้ำเกิดขึ้น การนำหลักคุณธรรมมาใช้จะช่วยสร้างความตระหนักให้ผู้ใช้น้ำคำนึงถึงส่วนรวมไม่เอาเปรียบผู้ใช้น้ำที่อยู่ท้ายคลอง ซึ่งต้องอาศัยความมีวินัยในการใช้น้ำ เห็นใจผู้ใช้น้ำรายอื่นที่เป็นเพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน หลักคุณธรรมเหล่านี้ช่วยให้การไกล่เกลี่ยเป็นไปอย่างราบรื่นและลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการได้

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เน้นส่งเสริมเรื่องการประกอบอาชีพของกลุ่มเกษตรกรโดยสอดแทรกเรื่องการใส่ใจต่อส่วนรวมผ่านการเน้นย้ำถึงการทำให้เกษตรกรที่มีความปลอดภัยและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างกลุ่มเกษตรกรสวนพริกคุณเอ้ที่รวมกลุ่มผู้ทำเกษตรกรปลอดภัยเช่นเดียวกัน มารวมกันปลูก ผลิต และขายสินค้า ให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งนับว่าเป็นโมเดลที่น่าสนใจ

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- สถานการณ์โควิดทำให้ระดับความร่วมมือของสมาชิกในเครือข่ายลดลงเนื่องจากไม่สามารถจัดกิจกรรมที่มีคนจำนวนมากเข้าร่วมได้ตามมาตรการของจังหวัด

- สมาชิกเครือข่ายในส่วนของเกษตรกรยังมีสัดส่วนน้อยกว่าหน่วยงานภาครัฐทำให้เกิดข้อจำกัดของการขับเคลื่อนที่จำเป็นต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนจากภาครัฐเป็นหลัก

- ขาดการสร้างแรงจูงใจถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่าย

- ประเด็นคุณธรรมเป้าหมาย “มีวินัย” ยังไม่สอดคล้องมากนักกับลักษณะกิจกรรมของเครือข่ายการเกษตรซึ่งเป็นข้อจำกัด แต่จะเหมาะสมสอดคล้องกับหลัก “ใส่ใจส่วนรวม” มากกว่าและมักจะสะท้อนให้เห็นในเนื่องานเกี่ยวกับ การทำเกษตรปลอดภัย มาตรฐานการเกษตรเพราะแสดงถึงการใส่ใจสุขภาพของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- แรกกดเชิงนโยบายจากข้อสั่งการของผู้บริหารระดับสูงในจังหวัด
- มีเป้าหมายในลักษณะที่เป็นการบูรณาการร่วมกัน
- แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน
- การออกแบบกิจกรรมที่ครอบคลุม เชื่อมโยง และเป็นระบบทั้งในส่วนของต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- การสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายมากขึ้น
- ความถี่ในการจัดเวทีพบปะพูดคุยกัน
- ช่องทางและตลาดการจำหน่ายสินค้าคุณธรรม

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต**(๑) จุดเน้น**

จัดกิจกรรมที่สร้างความร่วมมือและเชื่อมโยงทั้งระบบทั้งในส่วน

- **ขยายเครือข่าย** คือ เพิ่มสมาชิกเครือข่ายโดยเฉพาะ กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เข้ามาช่วยขับเคลื่อนเครือข่ายซึ่งจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนขยายเข้าสู่ภาคเกษตรกรรมมากขึ้น
- **สร้างแรงจูงใจ** คือ สร้างแรงจูงใจแบบคู่ขนานคือ ให้รางวัล ชื่นชม และยกย่อง และเป็นพื้นที่หนึ่งให้เกษตรกรใช้เป็นช่องทางตลาดช่วยเหลือเพื่อกระจายสินค้าเกษตร ยึดหลักปากท้องอิ่ม จิตใจเป็นสุข

(๒) ระดับเครือข่าย**(๒.๑) กิจกรรมต้นน้ำ**

- เวทีกิจกรรมย่อยๆ เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนและสำรวจความต้องการของชุมชนในพื้นที่เกี่ยวกับกิจกรรมของเครือข่ายเกษตรกรที่ประสงค์จะดำเนินการร่วมกัน

- ค้นหาและรวบรวมเกษตรกรที่ทำเกษตรอย่างใส่ใจส่วนร่วม คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและใส่ใจต่อสุขภาพของผู้บริโภค และมีองค์ความรู้ทางการเกษตรทั้งในเชิงของภูมิปัญญาชาวบ้านและเกษตรสมัยใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาดในการทำการเกษตร เพื่อสร้าง “เครือข่ายเกษตรคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรคุณธรรมต้นแบบให้กับผู้ที่ต้องการทำการเกษตรที่มุ่งเน้นการนำหลักการคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่างๆ

- จัดทำโลโก้แบรนด์สินค้าเกษตรคุณธรรมและประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในเครือข่าย และประชาชนทั่วไปได้รับรู้เป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่สินค้าเกษตรในเครือข่าย เป็นการรับประกันให้ผู้บริโภคทราบว่า สินค้าเกษตรที่มีโลโก้นี้ติดอยู่ ได้มุ่งมั่นตั้งใจผลิตสินค้าที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ และใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม

- จัดตั้งคณะทำงานวางหลักเกณฑ์การคัดเลือกสินค้าเกษตรคุณธรรม และเกษตรคุณธรรม

(๒.๒) กิจกรรมกลางน้ำ

- ส่งเสริมมาตรฐานเกษตรปลอดภัย GAP

- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การทำเกษตรคุณธรรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด

- อบรมให้ความรู้วิธีการทำเกษตรปลอดภัย คำนึงถึงสุขภาพของผู้บริโภค และใส่ใจสิ่งแวดล้อม

- สร้างการเชื่อมโยงภายในเครือข่ายโดยใช้กิจกรรมนำกลุ่มเกษตรกรให้ไปรู้จักกัน แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

- กิจกรรมคลินิกเกษตรให้คำปรึกษาในเรื่องการทำเกษตรคุณธรรม

(๒.๓) กิจกรรมปลายน้ำ

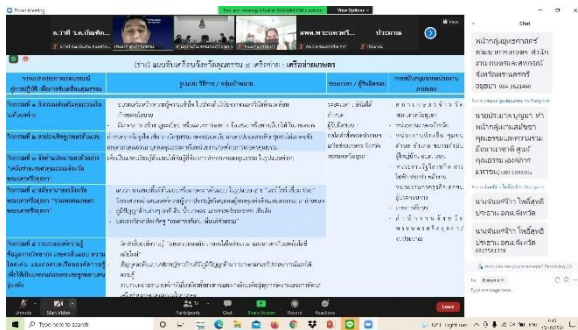
- มหกรรมเครือข่ายเกษตรคุณธรรม (เพิ่มช่องทางตลาดสร้างแรงจูงใจ) เป็นกิจกรรมสำหรับเผยแพร่ แลกเปลี่ยน ให้คำปรึกษา จำหน่ายสินค้า เป็นต้น ซึ่งในงานมีกิจกรรมย่อย ดังนี้

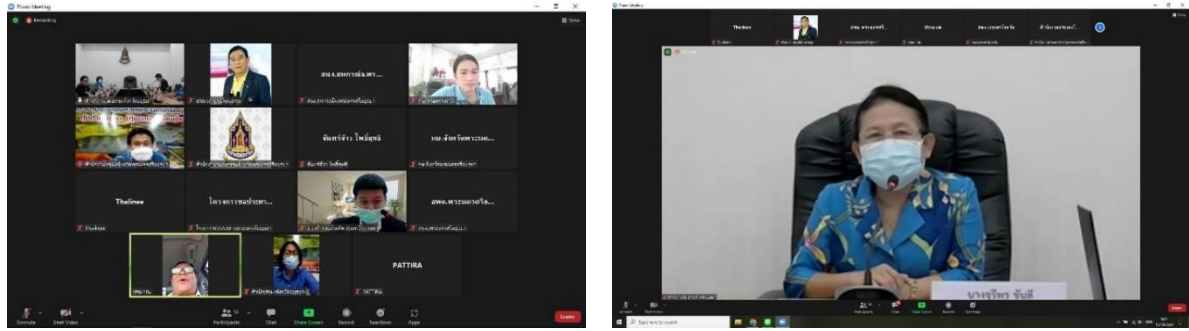
- กิจกรรมที่สมาชิกภายในเครือข่ายจะมาพบปะพูดคุยกัน
- การจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณธรรม ที่ได้รับการคัดเลือก และสินค้าเกษตรของสมาชิกภายในเครือข่าย
- กิจกรรมการประกวดสินค้าเกษตร
- มอบรางวัลยกย่องเชิดชู “เกษตรกรคุณธรรมต้นแบบ”
 - ประเภทสินค้าและผลผลิตทางการเกษตร
 - ประเภทบุคคล
 - ประเภทกลุ่ม/องค์กรทางการเกษตร

(๓) การขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างเครือข่าย

- เชื่อมโยงเครือข่ายอื่นๆ นอกจากเครือข่ายเกษตร เช่น หน่วยงานองค์กรธุรกิจเอกชน การศึกษา เป็นต้น
- ร่วมการเสวนากับเวทีสมัชชาคุณธรรม นำเสนอพื้นที่ต้นแบบหรือเกษตรกรต้นแบบ ในรูปแบบ ๔ ช “แชร์ โฉว์ เชื่อม ช่วย”

๒.๔.๓ ภาพการจัดการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายเกษตร

๒.๕ เครือข่ายธุรกิจเอกชน

ได้จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายธุรกิจเอกชน เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๕.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายสมหวัง ฤงสูรธรรม	เลขาธิการสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒) นายชานนท์ สุวรรณภินันท์	รองประธานหอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕) นายณรงค์ศักดิ์ ศรีโกชนสมบุรณ์	รองประธานหอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔) นายธรรมบุญ บูรณะรุ่งเรืองกิจ	กรรมการหอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕) นายธนฤกษ์ ปกิรินัมกิจ	กรรมการหอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๖) นางสาวภาวดี กระจ่างยุทธ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๗) นางสาววรรณภา ปิตรีกษ์พงษา	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘) นางรัชกร อนุโรจน์	สำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙) ดร.สมพล รัชตพิมลชัย	ศูนย์การค้าอยุธยาซิตีพาร์ค
๑๐) นางสาวสมาภรณ์ ครุฑธา	ศูนย์การค้าอยุธยาซิตีพาร์ค
๑๑) นายอนันตเทพ วรรณศรีสวัสดิ์	ศูนย์การค้าอยุธยาซิตีพาร์ค
๑๒) นางสาวณัฐภัค เสถียรจิกานนท์	ผู้ประกอบการท่องเที่ยว
๑๓) นางจรีพร ขันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔) นางพรทิวา ขันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ
๑๕) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๖) นางบุญสม เพชรน้อย	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ
๑๗) นางสาววิภาวี ขำประไพ	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๘) นายประมวล บุญมา	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
๑๙) นายอิทธิพร วันดี	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	หัวหน้ากลุ่มงานสัมชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ
	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้เหมาะสมสำหรับคนพิการ เช่น ทางขึ้นลงสำหรับผู้พิการ ที่จอดรถสำหรับผู้พิการ ป้าย สัญลักษณ์บอกทาง เป็นต้น เพื่อให้ผู้พิการสะดวกสบายมากขึ้นในการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยสะท้อนข้อเรียกร้องเหล่านี้ผ่านเวทีประชุมต่างๆ ในทุกระดับที่บริษัทเข้าไปมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมช่วยเหลือสังคมอื่นๆ เช่น ลงพื้นที่น้ำท่วมช่วยเหลือแจกของบริจาค ถวายสิ่งของจำเป็นแก่วัด และช่วยไปทำความสะอาดเพื่อมีส่วนร่วม เช่น วัด โรงเรียน

- รูปแบบของอยุธยาซิตี้พาร์ค ขับเคลื่อนภายใต้แนวคิด “การปันน้ำใจ สู้สังคม” ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยโควิด น้ำท่วม ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมายใส่ใจต่อส่วนรวม ตัวอย่างกิจกรรม

- ลดค่าเช่าจากผลกระทบด้านโควิด
- สนุนร้านค้าในช่วงโควิด
- ไปบริจาคช่วยโควิด
- ร่วมกับหน่วยงานภายในจังหวัดช่วยเหลือน้ำท่วม
- Solar cell ลดโลกร้อน
- เป็นพื้นที่บริจาคโลหิตทุกสัปดาห์
- ชีวิตเปี่ยมสุข ทำมาประมาณ ๑๕ ปี

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- ข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมากจะไม่สามารถจัดได้เนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ขับเคลื่อนไม่ต่อเนื่องบางกิจกรรมไม่ได้จัด เช่น กิจกรรม Clean food good tease เวทีการพูดคุยต่างๆ

- ปัญหาการกระจายการรับรู้ในเรื่องของจังหวัดคุณธรรมยังไม่ทั่วถึง เช่น ชมรมธนาคาร สมาคมชมธุรกิจ SME ร้านค้า ร้านอาหาร ท่องเที่ยว ฯลฯ

- อุปสรรคสำคัญในการทำงานขับเคลื่อนคือทัศนคติต่อการขับเคลื่อนงานสังคมคุณธรรม กล่าวคือ เมื่อคณะทำงานชวนหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาทำงานขับเคลื่อนมักจะเจอวาทกรรมที่ว่า “เราก็มีคุณธรรมกันอยู่แล้ว” ซึ่งมันทำให้การชักชวนผู้อื่นเป็นไปได้ยาก

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การหนุนเสริมจากหน่วยงานรัฐ หน่วยงานรัฐต้องให้ความสำคัญและผลักดันหนุนเสริมเครือข่ายภาคเอกชนและทำงานไปพร้อมกัน

- การสื่อสาร ช่องทางในการสื่อสาร วิธีการสื่อสาร และสารที่สื่อ ควรใช้แนวคิดการสื่อสารการตลาดแบบผสมผสาน คือ รับฟังจากผู้รับสารเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสื่อสารตอบสนองอย่างทรงพลัง (Inside Out + Outside In) นำมาใช้วางกรอบแนวคิดทางการสื่อสารการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งการสื่อสารคุณธรรมเป้าหมาย นิยาม ทิศทาง และแนวทางการปฏิบัติ เป็นต้น

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) จุดเน้น

- ขยาย คือ ควรเน้นประเด็นเรื่องการขยายเครือข่ายเพิ่มสมาชิกเครือข่ายภาคเอกชนให้มากขึ้น เพื่อมาช่วยกันผลักดันการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมกันในวงกว้างมากขึ้น เช่น ชมรมธนาคาร สโมสรไลออนส์อยุธยา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ชมรมธุรกิจท่องเที่ยว ฯลฯ

- สร้างการรับรู้ เพราะ การรับรู้ เข้าใจ และยอมรับเป็นเรื่องสำคัญมากในการขับเคลื่อน ซึ่งต้องทำให้กว้าง ครอบคลุม และเพียงพอ เช่น การสื่อสารผ่านไลน์กลุ่ม ติดป้ายประชาสัมพันธ์หน้าลิฟท์ หน้าสำนักงาน ฯลฯ

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันภายในเครือข่าย

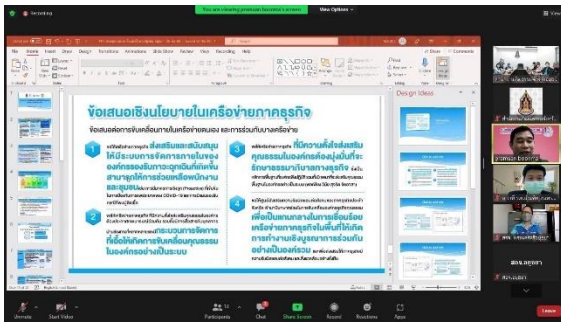
- ร่วมพลังการทำความดีเพื่อสังคม ลงพื้นที่ช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบภัยน้ำท่วม ทำความสะอาดโรงเรียน สถานที่ราชการ และศาสนสถานที่ถูกน้ำท่วม
- เวทีพหุวัฒนธรรมระหว่างสามศาสนา

(๓) การขับเคลื่อนร่วมกันกับเครือข่ายอื่นๆ

- สร้างเวทีพูดคุยกันและแชร์กัน ทำอย่างไรให้มีการเชื่อมโยงกันขยายเครือข่าย อยากให้ทางหน่วยงาน
- เชิญชวนสมาชิกในแวดวงธุรกิจเอกชนให้เข้าร่วมเป็นพาคีเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรมเพื่อขึ้น

๒.๕.๓ ภาพการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายธุรกิจเอกชน

๒.๖ เครือข่ายองค์กรชุมชน

ได้จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายองค์กรชุมชนเมื่อวันอังคารที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๖.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายไพศาล บุณรอด	ประธานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒) นายท้วง ชัยสุวรรณรัตน์	ประธานคณะประสานงานองค์กรชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓) นายมานิช เกิดเกษ	กรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลโยธยา
๔) นายพงษ์พานิช ตนุพันธ์	ประธานสภาองค์กรชุมชนบ้านกุ่ม อ.บางบาล
๕) นายอดิสร โต๊ะมี	รองประธานสภาองค์กรชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖) นายธวัชชัย มลศิริ	เลขานุการศูนย์ประสานงานเครือข่ายป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๗) นายชรินทร์ชัย สำเภากล้วยมีศิลป์	ประธานสภาองค์กรชุมชนคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๘) นายนพพร จันทร์กระจ่าง	กรรมการสภาองค์กรชุมชนบางพระครู อ.นครหลวง
๙) นายบำรุง ชื้อสัตย์	ประธานสภาองค์กรชุมชนบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๑๐) นายฉานรามเสวร์ กลมกล่อม	ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑) น.ส.สุพัตรา คุ่มพุ่ม	เลขานุการบ้านพอเพียงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒) นางจรีพร ชั้นดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓) นางพรทิพา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๕) นายวีระ พชรพีรนนท์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๖) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๗) นางสาวภัททิรา วิริยะสกุลธรรม	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๘) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๑๙) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๒๐) นางสาวฐาลินี สังข์จันทร์	นักวิจัย

๒.๖.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔

เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนเป็นเครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง ทำงานเป็นทีม มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในประเด็นต่างๆ จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มีกลไกคณะทำงานสำคัญ ๒ ชุด คือ ๑) คณะกรรมการกองเลขาดูแลด้านการวางแผนพัฒนาเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนในภาพรวม และ ๒) คณะกรรมการยกร่างแผนงานเสริมเพื่อติดตามการทำงานแบบเสริมพลัง (ตามหลักการตรวจสอบได้ และโปร่งใส) การแบ่งโครงสร้างการทำงานมีลักษณะการทำงานทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ ดังนี้

○ เชิงประเด็น

- องค์กรชุมชนต้นแบบที่ได้รับการถอดบทเรียนโดย พอช. (ชุมชนเข้มแข็ง)
- จัดทำและรวบรวมข้อมูลการซ่อมบ้าน
- บ้านมั่นคง บ้านพอเพียง และที่ดินเพื่ออยู่อาศัย (โครงการสามบ้าน)
- กองทุนสหกรณ์
- การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชน
- การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- สวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนวันละบาท
- ภัยพิบัติ

○ **เชิงพื้นที่** มีสภาพองค์กรชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาว่า ๑๘๘ ตำบล ภายใต้หลักการ “๑ ท้องถิ่น ๑ สภา” และ “๑ ท้องถิ่น ๑ กองทุน”

○ **หลักการทำงาน**

- มุ่งเน้นให้เกิดการทำงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
- ประชาชนเป็นผู้ให้อย่างมีคุณค่า และเป็นผู้รับอย่างมีศักดิ์ศรี
- คำนึงถึงความเสียสละ ความเอื้ออาทร
- เน้นการทำงานแบบประสานความร่วมมือ คือ ระหว่างรัฐ นักวิชาการ และประชาชน หรือ พลังบวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน เป็นต้น
- ให้ความสำคัญกับกลไกการทำงานที่มีคุณธรรม

(๑) **กิจกรรมของเครือข่ายองค์กรชุมชน** เป็นไปในลักษณะของการสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมของเครือข่ายซึ่งมีการดำเนินการตามปกติ ตัวอย่างเช่น

- สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านกลุ่ม อำเภอบางบาล ร่วมกับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล อสม. จัดทำศูนย์พักคอยที่โรงเรียนวัดจุฬาสำหรับผู้ป่วยโควิด

- จัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติของตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และมีการวางกลไกในการจัดการปัญหาน้ำท่วม เช่น กำหนดพื้นที่พืชน้ำเพื่อเป็นพื้นที่ฝากทรัพย์สิน จัดเวรยามเฝ้าระวังทรัพย์สิน และแจกถุงยังชีพช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชนของเครือข่าย โดยการแจกสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทั้งนี้สภาองค์กรชุมชนสนับสนุนให้ผู้นำชุมชนใช้คุณธรรมในการจัดการกับปัญหา เช่น ความเป็นธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีเมตตา เป็นต้น ตัวอย่าง การจัดการกับถุงยังชีพที่ได้รับบริจาคมาจากผู้สนับสนุน ผู้นำต้องมีหลักการจัดการแจกถุงยังชีพด้วยความเป็นธรรม มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจน

- กิจกรรมการจัดการขยะในสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับประชาชนในตำบล เริ่มต้นด้วย

■ **การระบุปัญหาที่อยากแก้** คือ ประชาชนในชุมชนมองว่าการจัดการปัญหาขยะเป็นภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จึงไม่ได้มีความรู้สึกต้องการแก้ไขปัญหาลำพังด้วยตนเอง และรอคอยแต่การแก้ไขปัญหาจากรัฐ ทั้งที่สามารถเริ่มต้นแก้ไขปัญหาได้จากที่บ้านของตัวเอง

■ **แสวงหาองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา** สภาองค์กรชุมชนจัดกิจกรรมไปศึกษาดูงานจากชุมชนอื่นที่ประสบความสำเร็จในการจัดการขยะ และนำแนวคิดกลับมาจัดการขยะในชุมชน โดยมีจุดเน้นที่การสร้างความรู้สึกร่วม ร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์ สร้างความรู้สึกร่วมว่าประชาชนทุกคนในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ไขปัญหา สะท้อนหลักคิดการใส่ใจต่อส่วนรวม และการมีวินัยในการจัดการปัญหาขยะในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

■ **วิธีการ** คือ จัดตั้งธนาคารขยะ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และแนวปฏิบัติในการคัดแยกขยะในครัวเรือน และส่งเสริมให้ครัวเรือนคัดแยกและนำขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ฝากที่ธนาคารขยะ

- ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนเรื่องประเด็นความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่
- ส่งเสริมประเด็นคุณธรรมเข้าไปในกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชน
- สอดแทรกประเด็นคุณธรรมในลักษณะการเน้นย้ำและพูดคุยแลกเปลี่ยนผลการขับเคลื่อนในการประชุม ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนได้มาพบปะพูดคุยกัน ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีการประชุมสภาองค์กรชุมชน ๓ ระดับ คือ

■ **ระดับตำบล** เป็นการประชุมภายในตำบลอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง

■ **ระดับจังหวัด** เป็นการประชุมของตัวแทนสภาองค์กรชุมชนจากตำบลต่างๆ ในจังหวัด (อยุธยา มีสภาองค์กรชุมชน ๑๙๘ ตำบล) อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

■ **ระดับชาติ** เป็นการประชุมระดับชาติโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นผู้จัด -โครงการส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มชนมก เป็นการส่งเสริมการประกอบอาชีพในชุมชน รวมตัวกันทำชนมกซึ่งเป็นชนมกท้องถิ่นจำหน่ายสร้างรายได้ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจของชุมชน

- กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลโยธยา ใช้วิธีการบูรณาการหลักการมีวินัยและความโปร่งใสในการบริหารจัดการกองทุนโดยกองทุนสวัสดิการชุมชนอาศัยหลักการให้ประชาชนพึ่งตัวเองก่อนและรัฐหนุนเสริม โดยการฝึกวินัยในการเก็บออมและส่งเงินเข้ากองทุนของสมาชิกวันละบาท หนึ่งปี ๓๖๕ บาท ปัจจุบันกองทุน ๖ ล้านกว่าบาท และกระบวนการดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นกองทุนสำหรับช่วยเหลือสมาชิกยามเจ็บป่วย และเสียชีวิต เป็นตัวแบบการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมเรื่อง “มีวินัย” ที่ชัดเจน

- สอดแทรกประเด็นคุณธรรม “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา” เข้าไปในเนื้องานป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ชุมชนร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) โดยการลงพื้นที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณธรรมและไม่ทุจริตคอร์รัปชัน

- **กิจกรรมครอบครัวคุณธรรม** คุณธรรมต้องเริ่มที่บ้าน

■ **ชักชวน** เริ่มต้นจากเชิญชวนครัวเรือนที่ต้องการขับเคลื่อนครอบครัวคุณธรรม โดยประสานงานกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้ช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ในพื้นที่

■ **พูดคุย** จากนั้นพูดคุยเพื่อหาวิธีการนำประเด็นคุณธรรม คือ พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา ไปส่งเสริมสมาชิกชุมชนให้นำไปปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายการเป็นครอบครัวคุณธรรม

■ **ปฏิบัติ** คือ ส่งเสริมคุณธรรมโดยการถ่ายทอดความรู้ในลักษณะของการใช้วิทยากรบรรยาย ในเวทีการประชุมของสภาองค์กรชุมชนระดับตำบล ซึ่งมีการจัดเป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสมาชิกจะมาประชุมและส่งเงินเข้ากองทุนสวัสดิการวันละบาท ทั้งนี้เนื้อหาที่จะบรรยายก็จะเกี่ยวกับวิธีการนำคุณธรรมไปปฏิบัติในครอบครัวของตัวเอง เช่น พอเพียงจะเกี่ยวกับการปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานเองในครอบครัว ยึดหลักเกษตรอินทรีย์ มีการเลี้ยงปลา ขุดบ่อ อธิบายว่าความพอเพียง คือ การมีกินมีใช้ มีความประหยัด การมีวินัยมีประโยชน์อย่างไร เพื่อขยายผลการดำเนินการต่อไปในแต่ละครอบครัว

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- สถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการต่อได้

- สภาองค์กรชุมชนในบางตำบลมีสมาชิกลดลงเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงานและเป็นประชากรแฝงจึงทำให้การขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชนเบาบางลง ซึ่งส่งผลต่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วย

- สมาชิกยังไม่เข้าใจและเกิดความสับสนถึงบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนงานขับเคลื่อนคุณธรรมของตนเอง

- ทั้ง ๙ เครือข่ายยังขาดการประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างเข้มข้น มีเพียงต่างฝ่ายต่างดำเนินกิจกรรมของตัวเอง

- การรับรู้ทิศทางในการขับเคลื่อนคุณธรรมยังไม่ชัดเจนว่าจะขับเคลื่อนคุณธรรมใดและอย่างไร

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การขับเคลื่อนงานคุณธรรมต้องเป็นไปอย่างสอดประสาน ๒ ทิศทาง คือ ทั้งจากการขับเคลื่อนนโยบายจากหน่วยงานราชการลงสู่ชุมชน (Top-Down) และ การขับเคลื่อนจากชุมชนเคลื่อนเข้าหาหน่วยราชการ (Bottom-up)

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) จุดเน้น

- การขับเคลื่อนจากภาคส่วนราชการอย่างเข้มข้น
- การสร้างการรับรู้ ให้เข้าใจทิศทางการขับเคลื่อน และบทบาทของการขับเคลื่อน
- เน้นความบ่งชี้ความถี่ในการขับเคลื่อนเวทีประชุมร่วมกันทั้ง ๙ เครือข่าย และเวทีย่อยของแต่ละเครือข่าย
- สร้างความต่อเนื่องในการทำกิจกรรม
- ขยายผลการขับเคลื่อนคุณธรรมให้กว้างขวางขึ้น

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันภายในเครือข่าย

- ทุกองค์กรชุมชนยึดหลักคุณธรรมร่วมของจังหวัด “มีวินัย ใส่ใจสวนรวม” นำไปส่งเสริมในกิจกรรมการขับเคลื่อนตามประเด็น เช่นกองทุนสวัสดิการชุมชน ครอบครัวยุคคุณธรรม การจัดการขยะในชุมชน การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชน ฯลฯ

- เวทีการประชุมย่อยภายในเครือข่ายเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ถอดบทเรียน และเผยแพร่

- เสริมพลังให้องค์ความรู้ แนวคิด เครื่องมือในการขับเคลื่อนคุณธรรม
- เน้นการสร้าง “คนคุณธรรม” เพื่อมาทำงานขับเคลื่อน “งานคุณธรรม”

(๓) การขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างเครือข่าย

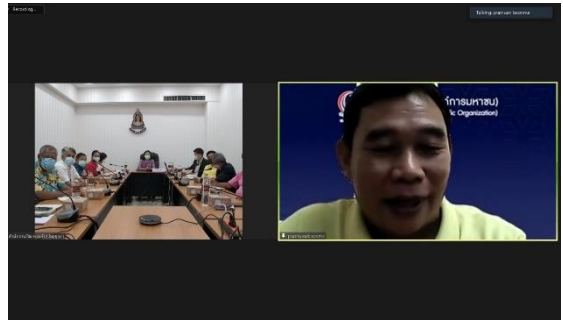
- เวทีประชุมสมัชชาคุณธรรมระหว่าง ๙ เครือข่าย เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจการขับเคลื่อนในการทำงานร่วมกัน

- จัดตั้งกลไกส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่โดยให้สถาบันการศึกษาจับมือกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นจุดเชื่อมโยงและเป็นกลไกหนุนเสริมในเชิงขององค์ความรู้ และวิทยาการ

- ประเมินผลการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในช่วง ๓ ปี ที่ผ่านมา เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าของการขับเคลื่อน

๒.๖.๓ ภาพการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายองค์กรชุมชน

๒.๗ เครือข่ายชุมชน

ได้จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายชุมชน เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๗.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นางมยุรี ศรีนาค	ผู้นำชุมชนบ้านไทรน้อย ตำบลไทรน้อย อำเภอบางบาล
๒) นางวิภารัตน์ จันทริก	ผู้นำชุมชนบ้านเกาะเรียน ตำบลเกาะเรียน อำเภพระนครศรีอยุธยา
๓) นางจันทร์ธนา แก้วลี	ผู้แทนชุมชนบ้านสามเรือน ตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน
๔) นายเฉลิม อภิวิาท	ผู้แทนชุมชนชัยมงคลร่วมใจ ต.ไผ่ลิง อำเภพระนครศรีอยุธยา
๕) นางสาวจาริณี มหาสำราญ	ผู้แทนชุมชนคุณธรรมบ้านสกัดน้ำมันใต้ ต.ปากจั่น อ.นครหลวง
๖) นางจุรีพร ชันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๗) นางพรทิวา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙) นางสาวเบญจาริณี สายันต์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๑) นายอิทธิพร วันดี	ผู้ทรงคุณวุฒิ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๒) น.ส.ภัททิรา วิริยะสกุลธรรม	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๓) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๑๔) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๑๕) นางสาวฐาลินี สังขจันทร์	นักวิจัย

๒.๗.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

ลักษณะการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมภายในเครือข่ายชุมชนเป็นการขับเคลื่อนผ่านโครงสร้างชุมชนที่มีอยู่ โดยการผสมผสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่มีอยู่ในชุมชน อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ และชุมชน เป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน ทั้งนี้ประเด็นคุณธรรมจะถูกขับเคลื่อนด้วยการบูรณาการและสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมข้างต้น นอกจากนี้การขับเคลื่อนคุณธรรมยังขึ้นอยู่กับลักษณะที่โดดเด่นและบริบทของชุมชนนั้นด้วย มีตัวอย่างรูปแบบการขับเคลื่อนภายในเครือข่ายชุมชน ดังนี้

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

- กิจกรรมสวดมนต์ นั่งสมาธิ และตอบคำถามธรรมะเชิงรางวัลในทุกวันศุกร์ เดือนละครั้ง (ขบวนการศีล ๕) โดยมีวัดใหญ่ชัยมงคลเป็นศูนย์ขับเคลื่อนกิจกรรม และบูรณาการกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชน โรงเรียน (โรงเรียนวัดประดู่ โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล โรงเรียนวัดพระญาติ) และผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมประสาน คือ เทศบาลอโยธยา

- กองทุนวันละบาทสวัสดิการชุมชน ส่งเสริมเรื่องวินัยในการออม

- กิจกรรมทำบุญชุมชน

- **ชุมชนบ้านไทรน้อย** เชื่อมร้อยทุกองค์กรในชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยวิถีชุมชน “พลัง บวร” คือ บ้าน วัด โรงเรียน และวิถีการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งอาศัยการดำเนินงานบนพื้นฐานของต้นทุนชุมชนที่มีอยู่

■ ต้นทุนชุมชน

ต้นทุนชุมชนในพื้นที่ตำบลไทรน้อย ๑๐ หมู่บ้าน มีต้นทุนชุมชนที่สำคัญ ดังนี้

- มีวัดในพื้นที่จำนวน ๕ แห่ง
- โรงเรียนประถม จำนวน ๓ แห่ง
- โรงเรียนมัธยม จำนวน ๑ แห่ง
- เจ้าหน้าที่ อสม. จำนวน ๗๖ ชีวิต
- กลุ่มสตรี และชมรมผู้สูงอายุ

- วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕ แห่ง ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านและวิถีในชุมชน ทั้งทางด้านการเกษตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร วิธีที่จะทำให้เกิดการสร้างเศรษฐกิจในชุมชน เป็นต้น
- สินค้า OTOP จำนวน ๑๗ รายการ
- ประชาชนชุมชน ประกอบด้วยผู้สืบสานภูมิปัญญาชาวบ้าน อาทิ ผู้สูงอายุ ข้าราชการบำนาญ (ครู ทหาร ตำรวจ หมอ) เป็นต้น

■ กลไกขับเคลื่อน

- มีคณะกรรมการขับเคลื่อนหลัก ๓๖ คน มาจากตัวแทนหน่วยงานต่างๆ ในชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เจ้าอาวาสวัด ตัวแทนโรงเรียนประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา ตัวแทนกลุ่มสตรีในพื้นที่ ตัวแทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไทรน้อย เป็นต้น

- มีคณะอนุกรรมการย่อย เช่น ในโรงเรียนจะมีคณะอนุกรรมการย่อยที่ประกอบไปด้วยเด็กนักเรียน ครู และผู้บริหาร หรือ คณะอนุกรรมการย่อยในกลุ่มวัด เป็นต้น

- มีไลน์กลุ่มเป็นช่องทางการสื่อสารของชุมชน ทั้งกลุ่มหลัก และกลุ่มย่อย เพื่อพูดคุยขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชน

- **แผนการขับเคลื่อน** ชุมชนมีการวางแผนที่เรียกว่า “ปฏิทินปี” มีลักษณะเป็นปฏิทินกิจกรรมที่วางแผนว่าในปีหนึ่งจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง ตัวอย่าง ในเดือนธันวาคมจะมีกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่วัดเก่าห้อง มีการจัดกิจกรรมตลอดทั้งวัน เริ่มตั้งแต่ทำบุญตักบาตรในตอนเช้า มีการประกวดสวดมนต์สรภัญญะ การประกวดจัดโต๊ะหมู่บูชา การประกวดการกราบเบญจางคประดิษฐ์ของเด็กนักเรียน มีการแสดงวงปี่พาทมอญสืบสานวัฒนธรรมมอญ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมตามประเพณี

- **ขับเคลื่อน** ประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อขับเคลื่อนร่วมกับชุมชน โดย

- **วัด** เป็นศูนย์รวมจิตใจ และประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ทำบุญตักบาตรสืบสานประเพณีต่างๆ

- **โรงเรียน** เป็นสถานที่ในการทำแผนร่วมกันในชุมชน สร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่บูรณาการวิถีชีวิตคนมอญและวิถีชุมชนเข้าไปสู่กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน ปรากฏชาวบ้านจะเข้าไปให้ความรู้ได้ๆ ในโรงเรียน พาเด็กเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนเกี่ยวกับการเกษตร การแปรรูปสินค้า และวัฒนธรรม ทั้งนี้จะมีการสอดแทรกคุณธรรมให้เด็กเรียนรู้ในแต่ละฐาน

- **บ้าน** มีการขับเคลื่อนเชื่อมโยงแต่ละบ้านด้วยกลุ่มไลน์ และเป็นฐานการเรียนรู้ที่พร้อมรับนักท่องเที่ยวชุมชนด้วย

- **ชุมชนเกาะเรียน** ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร โดยการร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์พักคอยเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโควิดให้มีสถานที่รักษา ซึ่งเป็นการตอบโจทย์การมีวินัยใส่ใจส่วนร่วม ความเสียสละ และการให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้จะมีการดำเนินกิจกรรมตามประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ

- **ชุมชนบ้านสักดำน้ำมันใต้** ตำบลปากจั่น อ.นครหลวง สอดแทรกคุณธรรมเข้าไปในกิจกรรมของชุมชน

- มีการทำศูนย์พักคอยผู้ป่วยโควิด
- มีกิจกรรมตักบาตรเทโว และทอดกฐิน
- แจกข้าวสาร อาหารแห้ง โดยประสานงานกับทางชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- สถานการณ์น้ำท่วมส่งผลให้ชุมชนในเครือข่ายได้รับผลกระทบอาคารบ้านเรือน ศูนย์การเรียนรู้ วัด ฯลฯ เสียหาย การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมเกิดภาวะซงก้งันทันที
- สถานการณ์โควิดทำให้จัดกิจกรรมขับเคลื่อนไม่ได้
- การผลัดเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมบ่อยทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การช่วยเหลือกันภายในเครือข่าย
- ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ ชุมชน วัด และโรงเรียน
- การให้การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
- การเชื่อมโยงชุมชนกับหน่วยงานอื่นๆ ภายนอกชุมชน
- มาตรการของจังหวัดเกี่ยวกับสถานการณ์โควิดที่ชัดเจน

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) จุดเน้น

- การให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูชุมชนที่ถูกน้ำท่วม
- เปิดพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างเครือข่าย
- การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชน

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันภายในเครือข่าย

- การค้นหาและยกย่องเชิดชูชุมชนคุณธรรมต้นแบบ และผู้นำชุมชนคุณธรรม โดยในปีนี้จะต้องมีคณะกรรมการที่จะมาวางกรอบเกณฑ์การตัดสินอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- “โซวี แชร้ เชื่อม” เรื่องราวดีๆ ของชุมชนผ่านเพจตลาดนัดคุณธรรมที่ทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดทำขึ้นไว้เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนและเชื่อมต่อกัน
- กิจกรรมช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในเครือข่าย เช่น กิจกรรมการรวมพลังเครือข่ายช่วยเหลือกัน (ลงแขกคุณธรรม) เนื่องจากต้องการช่วยเหลือในการฟื้นฟูเกาะเรียน ทางองค์ความรู้ งบประมาณ ศูนย์การเรียนรู้โฮมสเตย์
- ความเป็นพลัง “บวร” ที่เชื่อมร้อยไปด้วยกัน บูรณาการร่วมกับสถาบันครอบครัว/โรงเรียน/ศาสนา/ผู้ชุมชน สานต่อขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

(๓) การขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างเครือข่าย

- ระดมสรรพกำลังจากทุกเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูชุมชนภายในเครือข่ายที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วม
- นำเสนอเรื่องราวดีๆ ของเครือข่ายต่างๆ ผ่านสื่อสร้างสรรค์ เกี่ยวกับประเด็นคุณธรรม “มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” และจัดประกวดสื่อพร้อมกันให้รางวัลชื่นชมยกย่อง

๒.๘ เครือข่ายศาสนา

ได้จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายศาสนา เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้น ๔ อาคาร ๔ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ดังนี้

๒.๘.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) พระครูปริยัตยาธิคุณ	เจ้าคณะอำเภอท่าเรือ
๒) พระครูปริยัตยาภรณ์	เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน
๓) พระครูสุวรรณธรรมกิจ	เจ้าคณะอำเภอบางไทร
๔) พระพิพัฒนศาสนกิจวิธาน	เจ้าอาวาสวัดท่าการ้อง
๕) พระมหาจำรัส	ผู้แทนเจ้าอาวาสวัดเกาะแก้ว
๖) พระครูสังฆรักษ์มานพ	ประธานสงฆ์ศูนย์อบรมเยาวชนบางปะหัน
๗) นายสมบัติ เมาะซัง	กรรมการอิสลามประจำจังหวัดอยุธยา
๘) นายธารี มหาเรือนลาภ	กรรมการอิสลามประจำจังหวัดอยุธยา
๙) นายสมพร บุตรสละ	ผู้อำนวยการสภาภิกษุบาลวัดมารีสมภพ
๑๐) นายบุญสืบ หาสาสน์ศรี	ประธานกรรมการมูลนิธิพระมงคลบพิตร
๑๑) นายวันเฉลิม ฮกขุน	ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒) นางจรีพร ชันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓) นางพรทิพา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔) นางวิภาวรรณ เทียมปาน	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๕) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๖) นางสาวปรีชาต์ มานะจรรยาพงศ์	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๗) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสัมชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๑๘) นางสาวภัททิรา วิริยะสกุลธรรม	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)
๑๙) อาจารย์ว่าที่ ร.ต.บัณฑิต สุนทรวิกรานต์	นักวิจัย
๒๐) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย

๒.๘.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

เครือข่ายศาสนาขับเคลื่อนด้วยการถ่ายทอดหลักธรรมคำสอนทางศาสนาให้แก่ศาสนิกชนของแต่ละศาสนาและการทำงานกิจกรรมเพื่อสังคม โดยตัวอย่างกิจกรรมต่างๆ มีดังนี้

- กิจกรรมพหุวัฒนธรรม ๓ ศาสนา
- กิจกรรมช่วยเหลือสังคมของ ๓ ศาสนา

- พุทธ
 - บริจาคสิ่งของให้ผู้ประสบภัยน้ำท่วม
 - บริจาคทุนการศึกษาให้กับนักเรียน
 - บริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้เดือนร้อนจากสถานการณ์โควิด ฯลฯ
 - โครงการหมู่บ้านศีล ๕ ที่สนับสนุนโดยวัดท่ากากรอง
 - คริสต์
 - ช่วยชุมชนข้างเคียง ทำความสะอาดบ้านหลังน้ำท่วม
 - กิจกรรมช่วยเหลือเงินมอบให้กับเทศบาลตำบลหัวเวียง ๑๐๐๐๐ ศูนย์พักคอย อบต. บ้านโพธิ์
 - มอบเงินช่วยเหลือ ๕๐๐ บาท ต่อครัวเรือนในเครือข่ายคริสต์ชน ๑๓๔ ครัวเรือน น้ำท่วม
 - โครงการอบรมศาสนาให้โรงเรียนในภาคฤดูร้อน ได้รับงบประมาณจาก องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีจิตศรัทธา ลักษณะกิจกรรมคือพาเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมอบรมไปทัศนศึกษา และทำจิตอาสาช่วยเหลือสังคม
 - อิสลาม
 - กิจกรรมเยี่ยมเยียนผู้ติดโควิดวัดขนอน บริจาคแมสและเจล
 - นำถุงยังชีพไปแจกผู้ประสบภัยน้ำท่วม
 - จัดตั้งครัวอาหาร เพื่อทำอาหารแจกจ่ายให้กับผู้ติดเชื้อโควิดที่กักตัวอยู่บ้านในพื้นที่ชุมชน เช่น บ้านเกาะพระ บ้านหัวแหลม บ้านสำเภาล่ม เป็นต้น
- แหล่งเรียนรู้
- ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ค่ายโพธิ์สามต้น เป็นที่ดินของคุณยายน้ำค้างมอบให้วัด เด็กไปเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และเรียนรู้การประกอบอาชีพทางการเกษตร
 - ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดเกาะแก้ว อ.พระนครศรีอยุธยา เป็นสถานที่ให้คนทั่วไปมาปฏิบัติธรรมสวดมนต์ นั่งสมาธิ ฟังเทศฟังธรรม
- อบรมถ่ายทอดความรู้ธรรมะให้กับเยาวชน
- ให้ความรู้แก่เยาวชนมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ความสามัคคี ความรักชาติ และหลักธรรมศาสนา เด็กและเยาวชนซึบซับความรู้ในทางศาสนาเพื่อเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ และทำร่วมกันกับผู้อื่น
- วิธีปฏิบัติของแต่ละศาสนา
- พุทธ ทุกวันพระ มีการทำบุญตักบาตร เข้าวัดฟังธรรม
 - อิสลาม เข้ามัสยิด เยาวชนเรียนรู้หลักธรรม และละหมาดทุกวันศุกร์
 - คริสต์ พิธีกรรมในโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ผ่านระบบออนไลน์

(๒) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

- สถานการณ์โควิดทำให้จัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวไม่ได้
- ผู้นำศาสนาคริสต์ที่ทำงานประสานกันอยู่เดิมเมื่อทำกิจกรรมพหุวัฒนธรรมย้ายไป

ทำงานในพื้นที่อื่น ทำให้การประสานงานและการขับเคลื่อนทำได้ยากขึ้น

(๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ความร่วมมือของ ๓ ศาสนา คือ พุทธ คริสต์ และอิสลาม เพราะอยุธยาเป็นชุมชนพหุวัฒนธรรม แต่มีการนำเสนอกิจกรรมให้บุคคลภายนอกได้รับรู้รับทราบ ควรนำเสนอเพิ่มเติมเช่น อาหาร ศาสนสถาน ประเพณี วิถีชีวิต การท่องเที่ยว

- การหนุนเสริมจากภาครัฐในเรื่องของการประสานงาน งบประมาณ และเข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับเครือข่ายศาสนา

๒) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมร่วมกันในอนาคต

(๑) การขับเคลื่อนร่วมกันภายในเครือข่าย

- ผนวกกิจกรรมศาสนา วิถีชีวิต อาชีพและรายได้เข้าด้วยกัน เอาวัฒนธรรมมาเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและส่งเสริมรายได้ ส่งเสริมอาชีพให้คนในสังคม

- ประกาศยกย่อง ผอ. แต่ละโรงเรียน มอบโล่ เชิดชูเกียรติที่มาร่วมขับเคลื่อน

(๒) การขับเคลื่อนระหว่างเครือข่าย

- กิจกรรมจิตอาสาเชิญชวนเครือข่ายทั้ง ๙ มาร่วมกันทำความดี

๒.๘.๓ ภาพการจัดการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายศาสนา

๑๖) นายวีระวุธ ศิริรักษ์	แทน ผู้อำนวยการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๑ (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๗) นางศิริพร กฤษสินชัย	ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านสังคม สำนักนายกรัฐมนตรี ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๘) นางจรีพร ชันดี	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๙) นางพรทิวา ชันธมาลา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๐) นางพรรณสุภา ชูเวทย์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๑) นางสาวลลิตา ณะลิขิต	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๒) นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๒๓) นางสาวภัททิรา วิริยะสกุลธรรม	นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรมชำนาญการ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๒๔) ว่าที่ร้อยตรีบัณฑิต สุนทรวิกรานต์	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๒๕) นายศราวุธ มาเฉลิม	นักวิจัย
๒๖) นางสาวฐาลินี สังข์จันทร์	นักวิจัย
๒๗) นายพัฒนพงศ์ ครุศาสตร์สกุล	นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๙.๒ สรุปผลการประชุม

๑) การขับเคลื่อนเครือข่ายสังคมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

(๑) กิจกรรมของเครือข่าย

ภายหลังแต่ละหน่วยงานร่วมกันประกาศเจตนารมณ์องค์กรคุณธรรมเพื่อแสดงเจตจำนงและสร้างพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมในระดับองค์กร แต่ละหน่วยงานดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในลักษณะของการสอดแทรก หรือ บูรณาการเข้ากับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ของหน่วยงาน เพื่อตอบโจทย์การประเด็นคุณธรรมเป้าหมาย คือ มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม ดังนี้

- การร่วมกันประกาศเจตนารมณ์องค์กรคุณธรรม เพื่อแสดงเจตจำนงและสร้างพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมในระดับองค์กร

- การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงานมีลักษณะของการสอดแทรกและบูรณาการเข้ากับภารกิจและหน้าที่ของหน่วยงาน เพื่อตอบโจทย์การประเด็นคุณธรรมเป้าหมายของจังหวัด ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะออกเป็น ๑๓ ลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

- การส่งต่อความดีของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเป็นตัวกลางในนำเสนอข่าวสารของเครือข่ายคุณธรรมให้กับสังคมได้รับรู้เพื่อยกย่องผู้ทำความดีและเชิญชวนให้ร่วมกันทำกิจกรรมดีเพื่อสังคมดี ทั้งในส่วนหน่วยงานราชการเองและเครือข่ายคุณธรรมผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น ถ่ายทอดสดพิธีมอบรางวัลคุณากร รางวัลครูยิ่งคุณ และรางวัลครูขวัญศิษย์ ประจำปี ๒๕๖๔ จากมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ หอประชุมโรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา เป็นต้น

■ การจัดโครงการ“อยุธยาโมเดล”ของสถานประกอบการ/โรงงานตามมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และมอบเกียรติบัตรให้กับสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๑๐ แห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยสำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นการ บูรณาการเพื่อหนุนเสริมยกย่อง ชื่นชม และให้กำลังใจกับสถานประกอบการที่มีการส่งเสริมการมีวินัยของโรงงานในการสร้างมาตรฐานป้องกันโควิดและใส่ใจต่อส่วนรวมในเรื่องการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมอโยธยา ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

■ การจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจถาม-ตอบ กฎหมายน่ารู้ผ่านทางเฟซบุ๊กแฟนเพจ ของ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ประชาชนรู้และเข้าใจกฎหมายใกล้ตัวมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีการผลิตสื่อเสียงเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

■ การตรวจติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนปฏิบัติการในแต่ละปีงบประมาณ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในหลักธรรมาภิบาล ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถือได้ว่าเป็น “คุณธรรมที่อยู่ในวิถีการทำงาน”

■ การส่งเสริมการมีวินัยและใส่ใจต่อส่วนรวมในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-๑๙ โดยการมอบอาหารและสิ่งของเพื่อใช้ในชีวิตรประจำวันเพื่อเป็นกำลังใจและช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ให้กับประชาชนที่กักตัวที่บ้าน (ไม่แพร่เชื้อต่อ) และต้องสูญเสียรายได้ ถือเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีวินัยและรับผิดชอบต่อส่วนรวม

■ ชวนกันทำความดี ทำความสะอาดพื้นที่ส่วนรวม โดยทางจังหวัดร่วมกับกำนันและผู้ใหญ่บ้านทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะร่วมกันในทุกครั้งที่มีโอกาส เช่น ลานกิจกรรมชุมชน แม่น้ำลำคลอง เป็นต้น และมีการประกวด มอบรางวัลแก่พื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สะท้อนความมีวินัยและใส่ใจต่อส่วนรวม

- กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ในห้วงเวลาที่ผ่านมามีหน่วยงานมีการลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยน้ำท่วมได้มอบถุงยังชีพและเยี่ยมให้กำลังใจของหลายหน่วยงาน อาทิ

■ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ของสมาชิกเครือข่ายสังคมวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในหลายพื้นที่ เช่น ชุมชนวัดท่ากรัง ชุมชนวัดกลางปากกราน ชุมชนคุณธรรมวัดเกาะแก้ว ชุมชนคุณธรรมวัดกลางคลองสระบัว ชุมชนคุณธรรมวัดมารีย์สมภพ มัสยิดนูรุลฮูดา คริสตจักรร่มเกล้า เมื่อวันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้น

■ กิจกรรม พช.อย.ปันสุข คลายทุกข์อุทกภัย ปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มอบถุงยังชีพให้แก่ผู้นำกลุ่มเครือข่ายพัฒนาชุมชนที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภอบางบาล เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

■ สำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มอบสุขาลอยน้ำจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๕ หลัง ณ อำเภอผักไห่ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

■ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดกิจกรรมร่วมมอบถุงยังชีพและสุขาเคลื่อนที่ให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้ำท่วม อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

- โครงการสมาร์ทเซฟตี้โซน ๔.๐ เปลี่ยนถนนสายเปลี่ยวให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของ สถานีตำรวจภูธรพระนครศรีอยุธยา เป็นกิจกรรมที่สร้างความเชื่อมั่น อุ้มใจ ปลอดภัย ให้เกิดในชุมชน สะท้อนการใส่ใจของสังคมเป็นอย่างดี

- การให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายหรือเหยื่อที่ได้รับผลกระทบอาชญากรรมของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เกิดบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งระบบภายใต้กรอบแนวคิด ยุติธรรมใส่ใจ (Justice Care) สะท้อนการนำหลักคุณธรรมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการทำงานที่มุ่งเน้นการใส่ใจต่อส่วนรวม (เผยแพร่กิจกรรมทางเฟซบุ๊กของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

- สำนักงาน ป.ป.ท. สร้างค่านิยม "งดรับ งดให้ของขวัญ" (No Gift Policy) ในเทศกาลปีใหม่ หรือวาระโอกาสต่างๆ เพื่อแสดงเจตนาธรรมในการเป็นองค์กรที่มีความโปร่งใสในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมค่านิยมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของหน่วยงาน (จัดทำเป็นอินโฟกราฟฟิก, คลิป เผยแพร่ใน Youtube)

- โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยาดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมการมีวินัย ใส่ใจต่อส่วนรวม ในลักษณะของการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตัวเองเพื่อไม่ให้สร้างผลกระทบต่อผู้อื่นในช่วงสถานการณ์โรคโควิด - ๑๙ ผ่านช่องทางต่างๆ ของโรงพยาบาล เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ฯลฯ และให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในการดูแลสุขภาพของตนเองผ่านกิจกรรมค่ายเด็กอยุธยาบอกลาโรคฮิต(จัดทำเป็นอินโฟกราฟฟิก เผยแพร่ในเฟซบุ๊กของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา)

- การขับเคลื่อนเพื่อสร้างการมีวินัยและใส่ใจต่อส่วนรวม ได้จัดกิจกรรม "ตลาดนัดขยะรีไซเคิล" ในศูนย์ราชการจัดการขยะมูลฝอย ครั้งที่ ๑๒ เพื่อเป็นตัวอย่างการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย

- กิจกรรมสวมใส่ผ้าไทยทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดีตอบโจทย์การส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และการมีวินัย

(๒) ปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องมีการรวมตัวของผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก บางกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ตามแผนที่กำหนดไว้ จึงส่งผลให้ลักษณะของการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในปี ๒๕๖๔ ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ในรูปแบบออนไลน์หรือในลักษณะอื่นตามบริบทขององค์กรและเครือข่าย ทำให้การสร้างการรับรู้ เชื่อมโยง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกรวมถึงการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมมีความเข้มข้นน้อยลง

- สถานการณ์น้ำท่วมในช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน หลายพื้นที่ได้ประสบอุทกภัย จึงทำให้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหยุดชะงัก การขับเคลื่อนคุณธรรมจึงไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว และต้องมุ่งเน้นการฟื้นฟูชุมชนก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้การขับเคลื่อนหรือหนุนเสริมของหน่วยงานภาครัฐต้องเปลี่ยนอุปสรรคให้เป็นโอกาสผ่านการหนุนเสริมคุณธรรมในรูปแบบการให้การช่วยเหลือและเกื้อกูลกันระหว่างเครือข่ายต่าง ๆ แทน

(๓) ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมประสบความสำเร็จ

- การสร้างการตระหนักรู้และความเข้าใจในเรื่องประเด็นคุณธรรมเป้าหมายของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เหตุผลในการขับเคลื่อน ทิศทาง ประโยชน์ที่หน่วยงานจะได้รับและแนวปฏิบัติให้ชัดเจน ครอบคลุมและเพียงพอ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย
- ความร่วมมือของสมาชิกในองค์กร และของสมาชิกภายในเครือข่าย
- กิจกรรมที่จะประสานและเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกัน อาจเป็นการจัดเวทีกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมในรูปแบบออนไลน์ หรือ กิจกรรมที่ร่วมกันขับเคลื่อนในภาพของเครือข่ายมากขึ้น (ยกระดับการขับเคลื่อนจากต่างคนต่างขับเคลื่อนมาขับเคลื่อนร่วมกันมากขึ้น) เช่น ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในภาพของเครือข่ายที่ทำร่วมกัน การประชุมปรึกษาแลกเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อน เป็นต้น
- มีทรัพยากรที่สำคัญในการปฏิบัติงาน เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ดำเนินการ เป็นต้น

๒) การขับเคลื่อนร่วมกันในอนาคต

(๑) การขับเคลื่อนร่วมกันในเครือข่าย

- การประกาศเจตนารมณ์องค์กรคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม อาทิ
 - การบรรจุแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมไว้เป็นวาระประชุมประจำปีของแต่ละส่วนราชการระดับจังหวัดและอำเภอ (ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ)
 - การประกาศประชาสัมพันธ์ลงในช่องทางการสื่อสารของหน่วยงานให้สังคมรับรู้รับทราบ (เฟซบุ๊ก ไลน์ เว็บไซต์ ฯลฯ) หรือ
 - การจัดทำเป็นแถลงการณ์หรือคำประกาศของหน่วยงาน/องค์กร
- ทบทวน **ชวนคิด** การประชุมทบทวนตนเองภายในหน่วยงานและองค์กร เพื่อพิจารณาหาแนวทางดำเนินงานเพื่อส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งอาจใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือผสมผสานกันดังต่อไปนี้
 - **การสอดแทรก** หน่วยงานคัดเลือกภารกิจที่ได้มีการดำเนินงานอยู่แล้วตามปกติ เพื่อระบุเป็นกิจกรรมเป้าหมายที่จะมีการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเป้าหมาย “มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” ซึ่งอาจเป็นประเด็นใดประเด็นหนึ่งก็ได้ และขับเคลื่อนคุณธรรมตามงานที่ได้ดำเนินการตามปกติ โดยมีการเน้นย้ำเรื่องคุณธรรม ให้มีความชัดเจนมากขึ้น
 - **การบูรณาการ** เป็นการผสมผสานคุณธรรมเป้าหมายเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในโครงการ/กิจกรรมที่มีลักษณะของการส่งเสริมคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ITA องค์กรคุณธรรม หรือ เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัด และเป้าหมายของหน่วยงาน/โครงการ (หากเป็นไปได้) และดำเนินการตามแผนงานโครงการนั้น
 - **การส่งเสริม** การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมเข้ากับวิถีการทำงาน ตัวอย่างเช่น การขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมการมีวินัย อาจเป็นออกแบบ “กิจกรรมมาไม่ทันให้มาก่อน” เป็นการตกลงกันว่าการประชุมแต่ละครั้งสมาชิกจะต้องมาให้ตรงเวลาเพื่อเริ่มงานประชุมได้ตรงเวลาไม่ต้องเสียเวลารอคอยกัน ซึ่งจะตอบโจทย์เรื่องการมีวินัย การขับเคลื่อนอาจจะต้องมีการประกาศหรือติดป้ายให้ชัดเจนในห้องประชุม และเป็นการส่งเสริมเชิงบวก เพื่อให้เป็นค่านิยมหรือวัฒนธรรมของหน่วยงาน
 - การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทางสื่อเดิม และสื่อใหม่ เช่น การติดป้าย เฟซบุ๊กแฟนเพจ เป็นต้น
 - **กำหนดแนวทาง** นำผลจากการประชุมทบทวนตนเองมากำหนดแนวทางส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน อาจจัดทำเป็นเอกสารแนวปฏิบัติที่แสดงถึงสิ่งที่จะทำ สิ่งที่จะขับเคลื่อนยึดหลัก “สั้นกระชับ ไม่สร้างภาระในการจัดทำเอกสาร”

- **ขับเคลื่อน และติดตามผล** ดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดไว้ และมีการพูดคุยติดตามผลเสริมแรงเชิงบวกแก่ผู้ปฏิบัติ
- **ชื่นชม ยกย่อง** ค้นหาบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม โดยการมอบประกาศเกียรติคุณ หรือ โล่รางวัลเพื่อยกย่องบุคคลต้นแบบให้เป็นแบบอย่างที่ดี

(๒) การขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างเครือข่าย

จุดเน้นการขับเคลื่อน

- **การสร้างการรับรู้** คือ การมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ การขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกมิติ เพื่อให้เกิดการตระหนักชัดเจนถึงภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้เป็นจังหวัดคุณธรรม ทุกภาคส่วนต้องตระหนักรับรู้ร่วมกันทั้งภายในเครือข่ายและระหว่างเครือข่าย ซึ่งจะก่อให้เกิดการให้ความสำคัญ ยอมรับและเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนมากขึ้น ทั้งนี้ควรเน้นการสื่อสารประเด็นคุณธรรม เป้าหมาย ทิศทางและแนวปฏิบัติให้ชัดเจนผ่านช่องทางที่หลากหลาย

- **การเชื่อมโยง** คือ มุ่งเน้นการเชื่อมโยงสิ่งที่มีอยู่เข้าด้วย “**การเชื่อมคน เชื่อมกิจกรรม เชื่อมความรู้สึก**” ผ่านต้นทุนของเครือข่ายที่มีอยู่ เช่น กิจกรรม ช่องทางการสื่อสาร ความสัมพันธ์ภายในเครือข่าย ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในช่องทางที่ทุกคนเข้าถึงได้ง่าย

- **พร้อมรับความเสี่ยง** คือ สถานการณ์โรคโควิด -๑๙ อาจกลายเป็นวิถีปกติใหม่ (New Normal) ที่เราต้องปรับตัว วิธีการขับเคลื่อนจึงควรจะต้องปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนในมิติออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงที่อาจมีการแพร่ระบาดหนักและไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ

กิจกรรม

- **สานพลังคุณธรรม** เป็นกิจกรรมที่ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนให้กำลังใจช่วยเหลือกันภายในเครือข่ายอาจเป็นเรื่องการไปช่วยฟื้นฟูพลังน้ำท่วม

- ตลาดนัดคุณธรรมออนไลน์

- มหกรรมวิชาการ

- ค้นหา ยกย่องเชิดชู “รางวัลศรีอยุธยา” โดยให้มีรางวัลหรือเกียรติบัตร เพื่อเชิดชูเกียรติแก่องค์กร/ชุมชน/ท้องถิ่นที่เป็นแบบอย่างในสาขาต่างๆ อาจใช้ชื่อต่างๆ เช่น

▪ เกษตรกรคุณธรรมต้นแบบ

▪ ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ

▪ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ

▪ คนคุณธรรมต้นแบบ

▪ ฯลฯ

- การใช้สื่อ/ผลิตสื่อรณรงค์/ประชาสัมพันธ์

▪ **รวบรวม** ช่องทางการสื่อสารจัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อจัดทำอินโฟกราฟฟิกสำหรับเผยแพร่ช่องทางเหล่านั้นเพื่อให้ผู้คนรับรู้ และสามารถเข้าถึงช่องทางรับรู้สื่อคุณธรรมได้สะดวกและง่ายดายขึ้น เช่น เพจ กลุ่มไลน์ เว็บไซต์ ฯลฯ รวบรวมไว้ด้วยกัน

▪ **เปิดพื้นที่** ใช้ช่องทางการสื่อสารที่มีอยู่ให้เต็มที่ เช่น “เพจตลาดนัดคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ควรมีการเชื่อมโยงภายในเครือข่ายภายในทั้ง ๙ เครือข่าย ให้มาร่วมกัน โขว์แซ่เชื่อมเพจร่วมกัน ด้วยการจัดกิจกรรมของเพจตลอดทั้งปีในลักษณะของปฏิทินกิจกรรม ว่าช่วงเวลาใดเครือข่ายใดจะเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมและแชร์เข้ามาในเพจ ซึ่งจะทำให้ “ตลาดคุณธรรมมีชีวิตชีวา” มีเจ้าของตลาดมีพ่อค้าแม่ค้า ไม่ว่างเว้นกิจกรรม และเป็นไปตามหลักการ โขว์ แซ่ เชื่อม ทั้งนี้ เนื้อหาที่มาร่วมแชร์อาจเป็น

การเชิญชวนทำความดี เป็นกิจกรรมของเครือข่าย ผลงานคุณธรรม สื่อให้ความรู้ ฯลฯ เพื่อให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ

- สร้างความรู้สึกร่วม

- **โลโก้จังหวัดคุณธรรม** จัดทำโลโก้จังหวัดคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- **กรอบรูปโปสเตอร์** ทำกรอบรูปภาพเพื่อนำไปเป็นกรอบในภาพโปสเตอร์ เฟซบุ๊ก ไลน์ อื่นๆ
- **แจกของแทนใจ** แทรกคำคุณธรรมเป้าหมายไว้ในของที่แจกในงานปีใหม่ หรือ ในวาระโอกาสต่างๆ อาทิ แก้วน้ำ กระเป๋าผ้า ปากกา หมวก ร่ม ฯลฯ ที่มีคำว่า “มีวินัยใส่ใจส่วนรวม” จังหวัดคุณธรรมพระนครศรีอยุธยา
- **ป้ายประชาสัมพันธ์** ใส่คำว่า “มีวินัยใส่ใจส่วนรวม” ติดไว้ในจุดต่างๆ ที่เห็นได้ง่าย เช่น หน้าลิฟท์ ป้ายประตูทางเข้า ทางเดิน บอร์ดประชาสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยงาน จอโทรทัศน์ ประชาสัมพันธ์กลางสี่แยก ฯลฯ
- **ทำเป็นสติ๊กเกอร์ไลน์** สวัสดิ์ทักทายวันจันทร์ – อาทิตย์ ที่ใส่คำว่าจังหวัดคุณธรรม มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม เพื่อให้ช่วยประชาสัมพันธ์ในการพูดคุยสื่อสารกัน

๒.๙.๓ ภาพการจัดการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายภาครัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

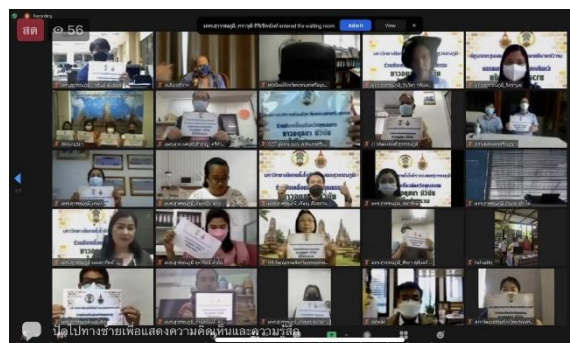

ส่วนที่ ๓

ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม (กิจกรรมกลางของเครือข่ายทางสังคม)

กิจกรรมที่ ๑ นิทรรศการรวมพลังความดี “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม”

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายทางสังคมในจังหวัด จัดนิทรรศการรวมพลังความดี “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” ในงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แนวคิด “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมีการถ่ายทอดผ่านระบบ ZOOM และ การ Live สด ในรูปแบบออนไลน์

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน"

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และเครือข่ายทางสังคมในจังหวัด จัดกิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" เพื่อช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้ประสบอุทกภัย ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ รายละเอียดดังนี้

กำหนดการ
กิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" ภายใต้โครงการเสริมหนุนกลไกเครือข่ายทางสังคม
เพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ปี ๒๕๖๔ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา	รายละเอียด
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	- เดินทางไปวัดเกาะแก้ว ตำบลมะลิ อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	- มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบภัย ชุมชนคุณธรรมวัดเกาะแก้ว ณ วัดเกาะแก้ว
๐๙.๓๐ - ๐๙.๕๐ น.	- เดินทางไปวัดท่ากรัง ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๐๙.๕๐ - ๑๐.๓๕ น.	- ถวายเครื่องสมณบริวารและเครื่องอุปโภคบริโภคช่วยเหลือพระภิกษุสามเณรประสบอุทกภัย ณ วัดท่ากรัง
๑๐.๓๕ - ๑๐.๕๐ น.	- เดินทางไปวัดกลางคลองสระบัว ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๑๐.๕๐ - ๑๑.๐๐ น.	- ถวายเครื่องสมณบริวารและเครื่องอุปโภคบริโภคช่วยเหลือพระภิกษุสามเณรประสบอุทกภัย ณ วัดกลางคลองสระบัว
๑๑.๐๐ - ๑๑.๓๐ น.	- มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบภัย ชุมชนคุณธรรมวัดกลางคลองสระบัว ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๓ ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๑๑.๓๐ - ๑๑.๕๐ น.	- รับประทานอาหารกลางวัน
๑๑.๕๐ - ๑๒.๒๐ น.	- เดินทางไปวัดกลางปากกราน ตำบลปากกราน อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๑๒.๒๐ - ๑๓.๐๐ น.	- ถวายเครื่องสมณบริวารและเครื่องอุปโภคบริโภคช่วยเหลือพระภิกษุสามเณรประสบอุทกภัย ณ วัดกลางปากกราน

วันอังคารที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา	รายละเอียด
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	- เดินทางไปวัดอัมพวันสุพรรณ ตำบลบ้านป้อม อำเภอบางปะอิน
๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	- มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบภัย ณ วัดอัมพวันสุพรรณ
๑๐.๐๐ - ๑๐.๕๐ น.	- เดินทางไปโรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ตำบลสนา อำเภอสนา
๑๐.๕๐ - ๑๑.๓๐ น.	- มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบภัย ชุมชนคุณธรรมวัดราษฎร์บำรุงศิลป์ โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ตำบลสนา อำเภอสนา
๑๑.๓๐ - ๑๒.๕๐ น.	- รับประทานอาหารกลางวัน
๑๒.๕๐ - ๑๓.๒๐ น.	- เดินทางไปวัดศรีจักร์มงคล ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๑๓.๒๐ - ๑๔.๐๐ น.	- มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบภัย ณ วัดศรีจักร์มงคล ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา

หมายเหตุ: ๑. กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
 ๒. ผู้ประสานงาน : นางพรพรรณ ชูทรัพย์ โทร. ๐๘-๕๕๑๙๔-๕๕๑๙

วันจันทร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำโดยนางจรีพร ขันดี วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายพจนารถ ปัญญาศิลป์ รักษาการผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์ เจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) นายเฉลิม อภิวิาท รองประธานสภาวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายท้วง ชัยสุวรรณรัตน์ ประธานคณะประสานงานองค์กรชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้แทนภาคีเครือข่ายทางสังคม ลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้ประสบอุทกภัย ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๔ แห่ง ดังนี้

๑. มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบอุทกภัย ณ ชุมชนคุณธรรมวัดเกาะแก้ว
๒. ถวายเครื่องสมณบริวารและเครื่องอุปโภคบริโภคช่วยเหลือพระภิกษุสามเณรประสบอุทกภัย ณ วัดท่ากรัง
๓. ถวายเครื่องสมณบริวารและเครื่องอุปโภคบริโภคช่วยเหลือพระภิกษุสามเณรประสบอุทกภัย ณ วัดกลางคลองสระบัว
๔. มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบอุทกภัย ณ ชุมชนคุณธรรมวัดกลางคลองสระบัว
๕. ถวายเครื่องสมณบริวารและเครื่องอุปโภคบริโภคช่วยเหลือพระภิกษุสามเณรประสบอุทกภัย และมอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบอุทกภัย ณ วัดกลางปากกราน

ภาพกิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

วันอังคารที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำโดยนางจุรีพร ขันดี วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้แทนภาคีเครือข่ายทางสังคม นายประดิษฐ์ รัตนโกมล ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาธุสมศักดิ์ แสงโพยม ประธานคณะกรรมการคริสตจักรโปรเตสแตนต์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และคุณพ่อเดชา อาภรณ์รัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชภัฏรำไพพรรณีลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้ประสบอุทกภัย โดยมอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้ผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. มัสยิดนูรุลฮุดดา ตำบลบ้านพลับ อำเภอบางปะอิน
๒. คริสตจักรร่มเกล้า ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๓. ชุมชนคุณธรรมวัดมารีย์สมภพ ตำบลเสนา อำเภอสนา

ภาพกิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

นอกจากนี้ ได้ลงพื้นที่เพิ่มเติมอีก ๑ แห่ง คือ ชุมชนคุณธรรมบ้านไทรน้อย อำเภอบางบาล ซึ่งอยู่ในเครือข่ายชุมชน เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔. เพื่อให้กำลังใจ พร้อมทั้งได้มอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบอุทกภัยภายในชุมชนด้วย

ส่วนที่ ๔

ผลการดำเนินงานของกลไกคณะกรรมการติดตามประเมินผล แบบเสริมพลัง ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๑ กิจกรรมของการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง

การติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังเป็นการสนับสนุนกลไกการทำงานของเครือข่ายทางสังคม โดยการมุ่งเน้นการติดตามความก้าวหน้าของการทำงาน การให้กำลังใจ การขอบคุณและยกย่อง การรับฟังปัญหาอุปสรรคของการทำงาน ตลอดจนการให้ปรึกษาหารือในการแก้ไขอุปสรรคปัญหาและทิศทางที่จะร่วมกันขับเคลื่อนในอนาคต ทั้งนี้ ได้มีการปรับรูปแบบในการติดตามและประเมินผลแบบเสริมพลังให้เหมาะสมกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVIC-19) โดยแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ การจัดประชุมและการลงพื้นที่ติดตาม ผ่าน ๓ กิจกรรม ดังนี้

๔.๑.๑ การประชุมติดตามประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม

การประชุมติดตามประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมทั้ง ๙ เครือข่ายในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ ณ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๖๔ รวมจำนวน ๙ ครั้ง (เครือข่ายทางสังคมละ ๑ ครั้ง) ซึ่งได้ดำเนินการพร้อมกับการจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งถือเป็นเวทีที่ให้สมาชิกของแต่ละเครือข่าย มาพบปะ พูดคุย ให้กำลังใจในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม และปรึกษาหารือกับหน่วยงานสนับสนุนให้การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนต่อไป

๔.๑.๒ การลงพื้นที่ติดตามแบบเสริมพลัง

การลงพื้นที่เยี่ยมชมองค์กรคุณธรรมในแต่ละเครือข่ายที่มีความพร้อมและมีความสมัครใจ เพื่อให้กำลังใจและติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ๑) องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนลาน ตำบลดอนลาน อำเภอผักไห่ (เครือข่ายภาครัฐและหน่วยงานภายใต้กำกับดูแลของรัฐ) และ ๒) โรงเรียนวัดหนองไม้ซุง ตำบลหนองไม้ซุง อำเภออุทัย (เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘

พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยมีคณะกรรมการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการพิเศษ เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่เกี่ยวข้อง ประธานหรือตัวแทนเครือข่ายทางสังคม ได้แก่ นายไพฑูริ บัญรอด

ประธานที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับ นายเฉลิม อภิวิฑู รองประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม และให้กำลังใจองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายทางสังคมที่ขับเคลื่อนงานคุณธรรม ซึ่งองค์กรที่เป็นภาคีเครือข่ายได้ทำการถ่ายทอด ประสบการณ์และความคืบหน้า

ของการดำเนินงาน พร้อมกับการปรึกษาหารือ ถึงปัญหาหรืออุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา ทั้งนี้ คณะติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังที่เข้าร่วมรับฟังปัญหาและให้คำแนะนำ คำปรึกษา แนวคิด และ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินงาน ตลอดจนหาหรือแนวทางและทิศทางการพัฒนาการขับเคลื่อน คุณธรรมต่อไป

๑) โรงเรียนวัดหนองไม้ซุง

โรงเรียนวัดหนองไม้ซุง

เป็นองค์กรที่มีความโดดเด่นด้านการขับเคลื่อน คุณธรรม ซึ่งได้รับการยอมรับและรางวัลรองรับ ความสำเร็จของการขับเคลื่อน ซึ่ง ณ ปัจจุบัน มีบทบาทเป็นโรงเรียนแม่ข่ายหรือพี่เลี้ยงให้กับ โรงเรียนอื่น ๆ โดยกระบวนการส่งเสริมและพัฒนา องค์กรคุณธรรมเริ่มต้นด้วยการกำหนดทีมหรือ คณะทำงานระดับองค์กรเพื่อรับผิดชอบ ซึ่งลักษณะ ของการขับเคลื่อนมีหลากหลายลักษณะ นับตั้งแต่

การกำหนดอัตลักษณ์ขององค์กรที่อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมซึ่งมีทั้งการผสานอัตลักษณ์คุณธรรมองค์กร เข้ากับคุณธรรมเป้าหมายของจังหวัด และการนำแจกอัตลักษณ์คุณธรรมขององค์กรตามช่วงวัยที่เหมาะสม และการดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการที่รองรับกับคุณธรรมเป้าหมายด้วยการจำแนกความเหมาะสม สอดคล้องกับช่วงชั้นการศึกษา และบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยจุดแข็งของการขับเคลื่อนคุณธรรมของ โรงเรียนวัดหนองไม้ซุงคือ การพัฒนาหรือสร้างสรรค์กิจกรรมจากสภาพปัญหาจริงโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคิดริเริ่มและทำกิจกรรมนั้น ด้วยตนเอง ยิ่งไปกว่านั้น เพื่อเป็นการเน้นย้ำประเด็นคุณธรรมและสร้าง การรับรู้ที่ต่อเนื่อง โรงเรียนวัดหนองไม้ซุงได้จัดทำวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาใกล้ตัวของนักเรียน และนำเสนอเรื่องราวรอบด้านไว้ให้นักเรียนได้ศึกษาเรียน โดยในอนาคตข้างหน้า โรงเรียนวัดหนองไม้ซุง มีแนวคิดที่จะผสานเอาประเด็นคุณธรรมเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนลาน

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนลาน เป็นองค์กรคุณธรรมที่ได้รับรางวัลในการขับเคลื่อนคุณธรรม ซึ่งการขับเคลื่อนคุณธรรมเริ่มต้นจากผู้บริหารซึ่งเป็นแบบอย่าง ในการดำเนินวิถีชีวิตและวิถีการบริหารงานที่อยู่บนพื้นฐานของ หลักคุณธรรม จึงเป็นแรงบันดาลใจให้กับคณะบุคลากร ในการ ดำเนินงานคุณธรรม ซึ่งปัจจุบันองค์กรได้กำหนดคณะทีมงาน ภายในองค์กรเพื่อขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าวนี้โดยเฉพาะ

ลักษณะของการดำเนินงานเป็นการเสริมสร้างกิจกรรมหรือโครงการที่อยู่บนพื้นฐานของบทบาทและภารกิจ ขององค์กร แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลดอนลานจะประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อน แต่องค์กรได้แบ่งปันข้อจำกัดของการขับเคลื่อนในหลายประการ เช่น การสร้างบุคลากรให้มีความสามารถ ในการเป็นวิทยากรคุณธรรมได้ การขาดซึ่งวิทยากรคุณธรรมทำให้ไม่สามารถสร้างการเชื่อมโยงกับ เครือข่ายอื่นหรือองค์กรอื่นได้ ความโดดเด่นของประเด็นด้านคุณธรรมขององค์กรยังไม่ชัดเจน และข้อจำกัด ในการสื่อสารเผยแพร่การขับเคลื่อนคุณธรรม เป็นต้น ซึ่งคณะติดตามเสริมพลังและองค์กรได้ร่วมปรึกษาหารือ ระดมสมองเพื่อหาวิธีการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาปัญหาพร้อมกัน

๔.๑.๓ การลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่สมาชิกภาคีเครือข่ายทางสังคมที่ประสบภัยน้ำท่วม

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ร่วมกับ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และผู้แทนภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้จัดกิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม “ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน” ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยการลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจ แก่สมาชิกภาคีเครือข่ายที่ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น การมอบเครื่องอุปโภคบริโภค ชุมชนคุณธรรมวัดเกาะแก้ว ชุมชนคุณธรรมวัดกลางคลองสระบัว ชุมชนคุณธรรมวัดมารีย์สมภพ มัสยิดนูรูลฮูดา คริสตจักรร่วมเกล้า และถวายเครื่องสมณบริขารและเครื่องอุปโภคบริโภคพระภิกษุสามเณร วัดท่าการ้อง และวัดกลางคลองสระบัว เป็นต้น

๔.๒ ผลการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง

การติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังได้จำแนกเป็นรายเครือข่าย โดยแต่ละเครือข่ายได้ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมตามความเหมาะสมของหน่วยงาน/องค์กรที่เข้าร่วมเป็นภาคีของแต่ละเครือข่าย อย่างไรก็ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสถานการณ์อุทกภัยในหลายพื้นที่จึงทำให้การขับเคลื่อนของเครือข่ายมีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑) เครือข่ายศาสนา

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายศาสนายู่บนฐานของความร่วมมือระหว่างทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบไปด้วย ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ซึ่งการดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจสังคมคุณธรรมเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องผ่านการถ่ายทอดตามหลักธรรมคำสอนให้แก่ศาสนิกชนตามวิถีปฏิบัติของแต่ละศาสนา ผ่านกิจกรรมเพื่อสังคมทั้งที่ดำเนินการโดยแต่ละศาสนา และผ่านการผสมผสานความร่วมมือระหว่างศาสนา

ตามวิถีปฏิบัติของแต่ละศาสนา กิจกรรมคุณธรรมได้รับการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องผ่านพิธีกรรมทางศาสนา อาทิ ศาสนาพุทธได้มีการจัดทำบุญตักบาตรและการส่งเสริมการเข้าวัดเพื่อรับฟังธรรมะในทุก ๆ วันพระ เช่นเดียวกับกับศาสนาอิสลามได้ส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามัสยิดและร่วมกันละหมาดในทุก ๆ วันศุกร์เพื่อเรียนรู้หลักธรรมทางศาสนา ศาสนาคริสต์ก็ได้จัดให้มีการนมัสการพระเจ้าในทุกวันอาทิตย์และเรียนรู้หลักธรรมตามพระคัมภีร์ของศาสนา ซึ่งในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ได้มีการดำเนินพิธีกรรมผ่านระบบออนไลน์ร่วมกัน ทั้งยังมีกิจกรรมการอธิษฐานเพื่อระลึกถึงผู้ล่วงลับจากโรคระบาดด้วย ทำนองเดียวกันกับการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมผ่านวิถีปฏิบัติ

นอกจากนี้ ศาสนาแต่ละศาสนาได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของตนขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนหรือผลกระทบต่าง ๆ โดยรอบ เช่น ศาสนาพุทธได้มีการบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ให้กับผู้ประสบภัยน้ำท่วม การบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาด เช่นเดียวกับกับศาสนาคริสต์ที่ได้ทำการมอบเงินช่วยเหลือให้กับครัวเรือนของคริสตชนที่ประสบภัยน้ำท่วมครัวเรือนละ ๕๐๐ บาท จำนวน ๑๓๔ ครัวเรือน การให้ความช่วยเหลือชุมชนข้างเคียงในการทำมาหากินบ้านเรือนภายหลังวิกฤตน้ำท่วมผ่านพ้นไป และศาสนาอิสลามได้ดำเนินกิจกรรมเยี่ยมเยียนผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-๑๙ ณ วัดชานาน ทำการบริจาคอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อและแพร่โรคระบาด อาทิ หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ และจัดตั้งครัวอาหารเพื่อทำอาหารแจกจ่ายให้กับผู้ป่วยติดเชื้อโควิดที่ทำการกักตัว ณ ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชน เช่น บ้านเกาะพระ บ้านหัวแหลม บ้านสำเภาล่ม นอกจากนี้ ศาสนาอิสลาม ยังได้แจกจ่ายถุงยังชีพแก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วมเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้วย

ศาสนาแต่ละศาสนายังได้บูรณาการผสมผสานเอาประเด็นคุณธรรมให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจของศาสนาด้วย กล่าวคือ ศาสนาแต่ละศาสนาได้ดำเนินโครงการเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมอย่างเป็นทางการและอย่างต่อเนื่องของตนเองในลักษณะต่าง ๆ เช่น ศาสนาพุทธได้มีการดำเนินโครงการหมู่บ้านศีล ๕ ซึ่งได้รับการสนับสนุนและดำเนินการโดยวัดท่ากรัง การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ทั้งในแง่ของศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดเกาะแก้วเพื่อให้เป็น

สถานที่สำหรับพุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ และฟังหลักธรรมะจากพระภิกษุสงฆ์ และในแง่ของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงค่ายโพธิ์สามต้นอันเป็นที่ดินของพุทธศาสนิกชน (คุณยายน้ำค้าง) ที่ได้ถวายบริจาคให้แก่วัดเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน ตลอดจนบุคคลทั่วไปได้เรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่นเดียวกันกับศาสนาคริสต์ ซึ่งดำเนินการฝึกอบรมหลักคำสอนให้แก่โรงเรียนในภาคฤดูร้อนด้วยการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่ได้เข้าร่วมอบรมไปทัศนศึกษาและร่วมกันทำจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

นอกจากการดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของแต่ละศาสนาแล้ว ทั้ง ๓ ศาสนายังร่วมกันดำเนินกิจกรรมพหุวัฒนธรรมร่วมกันอันเป็นลักษณะของความร่วมมือขององค์กรภายในเครือข่ายเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมผ่านการเผยแพร่กิจกรรมคุณธรรมและอบรมถ่ายทอดความรู้และหลักธรรมของแต่ละศาสนาให้กับเด็กและเยาวชนมานับตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เพื่อปลูกฝังความสามัคคี ความรักในชาติ และหลักธรรมทางศาสนาเพื่อให้เติบโตไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ยิ่งไปกว่านั้น เครือข่ายศาสนายังได้ดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ภายนอกเครือข่ายผ่านกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ศาสนาพุทธได้ร่วมกับชุมชนในการดำเนินโครงการหมู่บ้านศีล ๕ ขณะที่ศาสนาคริสต์ได้มอบเงินช่วยเหลือแก่เพื่อสร้างศูนย์พักคอยแก่องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ และมอบเงินช่วยเหลือแก่เทศบาลตำบลหัวเวียง ทำนองเดียวกัน ศาสนาพุทธก็ได้ทำการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักเรียนสำหรับโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัด และศาสนาคริสต์ได้ดำเนินโครงการอบรมทางศาสนาให้แก่โรงเรียนในภาคฤดูร้อนด้วยการได้รับสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้มีจิตศรัทธาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หลักศาสนา การทัศนศึกษา และการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้ร่วมกันทำกิจกรรมอาสาช่วยเหลือสังคมด้วย

โดยสรุป เครือข่ายศาสนาได้สะท้อนบทเรียนของลักษณะการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับองค์กรผ่านการสอดแทรกหรือผนวกเข้ากับวิถีปฏิบัติของแต่ละศาสนา พร้อมกันกับผ่านการสร้างเสริมกิจกรรมเฉพาะกิจซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์สังคม ณ ปัจจุบัน อีกทั้งผ่านการประสานความร่วมมือระหว่างศาสนา และผ่านการดำเนินโครงการที่เป็นทางการและต่อเนื่องร่วมกันกับองค์กรอื่น ๆ ภายนอกเครือข่ายศาสนาด้วย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรอบปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมานั้น เครือข่ายศาสนาได้ประสบกับข้อจำกัดเกี่ยวกับการประสานงานร่วมกันเนื่องจากผู้นำศาสนาบางศาสนาซึ่งเป็นผู้ประสานงานแต่เดิมนั้นได้ย้ายสถานที่ทำงานไปอยู่ในพื้นที่อื่น ทำให้การประสานงานระหว่างเครือข่ายศาสนาเกิดข้อจำกัดขึ้นบ้าง และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การประสบกับอุปสรรคจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ จึงทำให้การดำเนินจัดกิจกรรมคุณธรรมต่าง ๆ ไม่สามารถที่จะจัดขึ้นได้เนื่องจากจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการรวมตัวของบุคคลจำนวนมาก

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะต้องเผชิญกับอุปสรรคดังกล่าว เครือข่ายศาสนาได้ทำการปรับลักษณะแนวทางการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยการสร้างเสริมกิจกรรมเฉพาะกิจขึ้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในหลายกิจกรรม ซึ่งนับเป็นการสร้างเสริมกิจกรรมคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมของเครือข่ายศาสนาที่ได้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นและความตั้งใจพยายามในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมท่ามกลางอุปสรรคและความท้าทายได้อย่างประจักษ์ชัด จึงอาจกล่าวได้ว่า จุดแข็งที่สำคัญของเครือข่ายศาสนาในการดำเนินการนี้คือ ความมุ่งมั่นและความตั้งใจพยายามประกอบกับความคิดและวิธีการที่มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนตามความจำเป็นของสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้น ด้วยดั้งเดิม จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมจึงได้เอื้ออำนวยให้เกิดความ

ร่วมมือผสานพลังร่วมกันระหว่างศาสนาทั้งสามศาสนาสนับสนุนการดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมได้อย่าง
ประจักษ์ชัด

๒) เครือข่ายภาครัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายภาครัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมี
ลักษณะของความเป็นทางการผ่านกระบวนการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับบทบาทและภารกิจขององค์กร
การสร้างเสริมกิจกรรมคุณธรรมเป็นการเฉพาะ และการผสานหรือบูรณาการประเด็นคุณธรรมเข้ากับเป้าหมาย
นโยบาย และแผนงานขององค์กร

มิติของการผสานหรือบูรณาการประเด็นคุณธรรมเข้ากับเป้าหมาย นโยบายและแผนงาน
ขององค์กร องค์กรภาครัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐเริ่มต้นการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยการ
ประกาศเจตนารมณ์ในการเป็นพลังขับเคลื่อนความเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบภายใต้ฐานคิด “ปัญหาที่อยากแก้
ความดีที่อยากทำ” และมุ่งสู่คุณธรรมเป้าหมาย “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” เช่น สาธารณสุขจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา สำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น นอกจากการประกาศเจตนารมณ์โดยตรงข้างต้น องค์กรภาครัฐยังมีการประกาศ
เจตนารมณ์ประเด็นอื่น ๆ ที่มีความสอดคล้องและยิ่งยงกับประเด็นคุณธรรมเพื่อเป็นโอกาสในการขับเคลื่อน
พร้อม ๆ กัน เช่น สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ประกาศเจตนารมณ์การต่อต้านการทุจริตภายใต้แนวคิด
“สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยาใสสะอาดร่วมต้านทุจริต (AYOPH Zero Tolerance)” และได้ประกาศ
เจตนารมณ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในสถานที่ทำงานด้วย

มิติของการสร้างเสริมกิจกรรมคุณธรรมเป็นการเฉพาะ องค์กรภาครัฐได้สร้างเสริมกิจกรรม
ขึ้นอย่างหลากหลายบนพื้นฐานบทบาทและภารกิจขององค์กร อาทิ สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้
ดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยกิจกรรมการให้ความรู้ ความเข้าใจ
ป้องกัน ดูแลสุขภาพ ของบุคลากรในหน่วยงานและประชาชน กิจกรรมประหยัดพลังงานของหน่วยงาน กิจกรรม
“มีแล้วแบ่งปัน” (เป็นกิจกรรมที่องค์กรรับมอบสิ่งของบริจาคจากภาคีต่าง ๆ และส่งมอบต่อให้กับโรงพยาบาลและ
ศูนย์พักคอยต่าง ๆ) กิจกรรม “สาสุข รวมพล คนทำดี” (เป็นกิจกรรมจิตอาสาของบุคลากรภายในองค์กรเพื่อ
ช่วยเหลือสังคม) กิจกรรมยกย่องเชิดชู คนดีศรีสาธารณสุข ข้าราชการดีเด่น เช่นเดียวกันกับสำนักงานแรงงาน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้จัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนประเด็น
คุณธรรมเป็นการเฉพาะ เช่น โครงการ “อยุธยาโมเดล” ของสถานประกอบการ/โรงงานตามมาตรการป้องกัน
ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และมอบเกียรติบัตรให้กับสถานประกอบการที่เข้าร่วม
โครงการทั้ง ๑๐ แห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โครงการรวมพลังแห่งความภักดี (เป็นกิจกรรมอาสาสมัคร
แรงงาน ร่วมใจอาสาพัฒนาบ้านเกิด เช่น การทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะประโยชน์และโบราณสถาน) เป็นต้น ที่
ทำการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมใจรงค์แดงกายด้วยผ้าไทยเป็นประจำทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี
ทำนองเดียวกัน สถานีตำรวจภูธรพระนครศรีอยุธยา ก็ได้จัดทำโครงการสมาร์ทเซฟตี้โซน ๔.๐ เพื่อสร้างความ
เชื่อมั่น อุ่นใจ ปลอดภัยแก่ประชาชนซึ่งสะท้อนคุณธรรมเป้าหมายด้านใส่ใจส่วนรวมได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกัน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมมือกับเหล่ากาชาดส่งเสริมการมีวินัยและใส่ใจต่อส่วนรวมในการป้องกัน
การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด พร้อมกันกับร่วมกันมอบสิ่งของเครื่องใช้ที่จะเป็นแก่ผู้ป่วยติดเชื้อด้วย นอกจากนี้

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเข้าร่วมมือกับกำนันและผู้ใหญ่บ้านในการทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น ลานกิจกรรม ชุมชน แม่น้ำลำคลอง เป็นต้น

นอกจากนี้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ดำเนินการจัดกิจกรรม "ตลาดนัดขยะรีไซเคิล" ในศูนย์ราชการขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแบบอย่างการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม และมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยได้จัดทำโครงการ “บวร กลไกสู่ความสมานฉันท์” และเปิดศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนขึ้น ซึ่งได้มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอบรมให้ความรู้กฎหมายในชีวิตประจำวันแก่ประชาชน การจัดนิทรรศการเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ท่ามกลางความหลากหลาย การจัดเวทีเสวนา เป็นต้น ทำนองเดียวกัน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดโครงการจิตอาสาเราทำความดีด้วยหัวใจ To Be Number ๑ “ยุติธรรมทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” (เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เสริมสร้างทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ และส่งเสริมความเสียสละเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม) โครงการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมเสียเด็กและเยาวชนโดยใช้ละครบำบัด (เป็นโครงการที่จัดกิจกรรมค่ายละครบำบัดแก่เด็กและเยาวชน) โครงการส่งเสริมบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอาชีพด้วยการผลิตหน้ากากอนามัยสำหรับใช้ในชีวิตประจำวันและแบ่งปันสู่ชุมชน โครงการสวนมนต์ข้ามปี กิจกรรมฝึกจิตสงบใจเพื่อก้าวใหม่ที่มั่นคง กิจกรรมตู้พินิจแบ่งปันและมีแล้วแบ่งปัน และกิจกรรมตามประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายหรือเหยื่อที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมภายใต้แนวคิดยุติธรรมใส่ใจ (Justice care) ซึ่งสะท้อนการผสานประเด็นคุณธรรมเข้ากับการทำงานขององค์กรได้เป็นอย่างดี

ยิ่งไปกว่านั้น ในห้วงสถานการณ์อุทกภัย องค์กรภาครัฐและหน่วยงานภายใต้กำกับดูแลได้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยทั้งด้วยการส่งมอบถุงยังชีพและการเยี่ยมเยียนให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง เช่น สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดกิจกรรมร่วมมอบถุงยังชีพและสุขาเคลื่อนที่ให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้ำท่วม อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดกิจกรรม พช.อย.ปันสุข คลายทุกข์อุทกภัย สำนักงานแรงงานจังหวัดมอบสุขาเคลื่อนที่จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลอดจนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ของสมาชิกเครือข่ายสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในหลายพื้นที่ เช่น ชุมชนวัดท่าการ้อง ชุมชนตลาดหัวรอ ชุมชนบ้านลุมพลี ชุมชนบ้านเกาะเรียน เป็นต้น

ในมิติของการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับบทบาทและภารกิจขององค์กร เพื่อเป็นการบ่มเพาะรากฐานของการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม องค์กรภาครัฐยังได้สอดแทรกประเด็นคุณธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในลักษณะของค่านิยมขององค์กรด้วยเช่นกัน เช่น คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาบูรณาการคุณธรรมเป้าหมายเข้าเป็นส่วนหนึ่งในวิธีการทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นตัวกลางในนำเสนอข่าวสารของเครือข่ายคุณธรรมให้กับสังคมได้รับรู้เพื่อยกย่องผู้ทำความดีและเชิญชวนให้ร่วมกันทำกิจกรรมดีเพื่อสังคมดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กำหนดค่านิยมของการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบว่า “เป็นนายตนเอง เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจประชาชน ถ่อมตนอ่อนน้อม” ซึ่งภายใต้ค่านิยมดังกล่าวนี้ สาธารณสุขจังหวัดก็ได้กำหนดคุณลักษณะต่าง ๆ ภายใต้ค่านิยมไว้อย่างชัดเจน เช่น คุณลักษณะของ “เป็นนายตนเอง” คือ การดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตรงต่อเวลา ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม คุณลักษณะของ “เร่งสร้างสิ่งใหม่” คือ การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทักษะอยู่เสมอ คุณลักษณะของ “ใส่ใจประชาชน” คือ การยึดมั่นประชาชนเป็นศูนย์กลางการให้บริการ สาธารณะ และคุณลักษณะของ “ถ่อมตนอ่อนน้อม” คือ มีอัธยาศัยที่ดี รับฟังความคิดเห็น และทำงานร่วมกันแบบพี่น้อง เป็นต้น โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยาส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตัวเองอย่างไรเพื่อไม่ให้สร้างผลกระทบต่อผู้อื่นในช่วงสถานการณ์โควิดผ่านช่องทางต่างๆ ของโรงพยาบาล เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ฯลฯ และให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในการดูแลสุขภาพของตนเองผ่านกิจกรรมค่ายเด็กอยุธยาบอกลาโรค เช่นเดียวกันกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสร้างค่านิยม "งดรับ งดให้ของขวัญ" (No Gift Policy) ในเทศกาลปีใหม่ หรือวาระโอกาสต่างๆ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเป็นองค์กรที่มีความโปร่งใสในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมค่านิยมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของหน่วยงาน

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายภาครัฐยังมีข้อจำกัดบางประการ อาทิ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมในแต่ละปีจึงมักจะได้รับ การจัดสรรน้อยจึงอาจทำให้ไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนที่ต้องการให้เกิดรูปธรรม แม้ว่าในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา องค์กรภาครัฐและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐจะมีความพยายามในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ แต่เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 จึงทำให้บางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีดำเนินการในลักษณะผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบันแต่ยังคงไว้ซึ่งการคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการเป็นสำคัญ ซึ่งอาจส่งผลให้การรับรู้ เชื่อมโยง และปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้มข้นลดลง ขณะเดียวกัน สถานการณ์อุทกภัยทำให้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหยุดชะงักและต้องปรับเปลี่ยนเป็นการมุ่งเน้นการฟื้นฟูชุมชนก่อนเป็นสำคัญ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจึงเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนเป็นหลัก

๓) เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน

ที่ผ่านมาภาคีเครือข่ายที่เป็นสถาบันการศึกษาในทุกกระดับได้ทำการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในลักษณะต่าง ๆ โดยการสอดแทรกเข้ากับบทบาทและภารกิจของการจัดการศึกษาของแต่ละองค์กร การสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเด็นคุณธรรมเป็นการเฉพาะ และการบูรณาการผสานประเด็นคุณธรรมเข้ากับเป้าหมายหรือนโยบายขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยการสอดแทรกเข้ากับ

บทบาทและภารกิจของการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษาเกิดขึ้นในหลากหลายมิติ เช่น การสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ควบคู่กับคุณธรรม การสอดแทรกเข้าระหว่างการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น นอกจากนี้ แนวทางการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมที่ได้มีการปฏิบัติอย่างแพร่หลายคือ การสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเด็นคุณธรรมเป็นการเฉพาะ การดำเนินการกิจกรรมลักษณะนี้ของเครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชนที่มีความน่าสนใจ มีดังนี้

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีการดำเนินการกิจกรรม “ลูกเสือจิตอาสา” ด้วยการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การมีจิตอาสาและมีส่วนร่วมใส่ใจต่อประเด็นทางสังคมต่าง ๆ ของส่วนรวม เช่น การเก็บขยะ การทำความสะอาดศาสนสถาน โรงเรียน ชุมชน และสถานที่ราชการ การอำนวยความสะดวกด้าน การจราจร การช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ การช่วยเหลืองานในโรงพยาบาล การอำนวยความสะดวกช่วยเหลืองาน ประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน และการปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การพิเคราะห์พิจารณาการประพฤติปฏิบัติของตนบนพื้นฐานคุณธรรมด้วย เช่น กิจกรรม “ดี ชั่ว ปกติ” ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยโรงเรียนช่างทองเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์และ แยกแยะพฤติกรรมของตนเองว่า พฤติกรรมนั้นเป็นพฤติกรรมที่ดี พฤติกรรมที่ไม่ดี หรือเป็นพฤติกรรมปกติ โดย กิจกรรมนี้ได้รับการสอดแทรกในการเรียนการสอนของทุกรายวิชาในโรงเรียน ทำนองเดียวกันกับกิจกรรม “ออม ความดี” ซึ่งได้รับการพัฒนาและดำเนินการโดยโรงเรียนวัดหนองไม้ซุงเพื่อส่งเสริมคุณธรรมในด้านระเบียบวินัยแก่นักเรียน ด้วยการให้นักเรียนจดบันทึกความดีที่ได้ปฏิบัติในแต่ละวันภายใต้การเรียนรู้และขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โดยโรงเรียนยังได้มีการประกาศยกย่องด้วยการมอบเกียรติบัตรและเผยแพร่สื่อสารคุณงามความดีในช่องทางการสื่อสาร (เช่น กลุ่มLINE) ของโรงเรียนด้วย เป็นต้น

เช่นเดียวกับระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาได้จัดให้มีการดำเนินการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมด้วยการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่นักศึกษาและส่งเสริมให้นักศึกษาได้ต่อยอดความรู้ไปสู่การช่วยเหลือชุมชน เช่น โครงการ “สร้างแกนนำวิศวกรสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” เป็นกิจกรรมที่ได้อบรมให้ความรู้แก่คณะผู้นำนักศึกษาจากทุกคณะในมหาวิทยาลัยให้พัฒนาเป็น “นักคิด – นักสื่อสาร – นักประสานงาน – นวัตกรรมชุมชน” พร้อมกับสนับสนุนการลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้ปัญหา หาทางแก้ไขและพัฒนาไปพร้อมกับชุมชนเป้าหมาย โครงการดังกล่าวนี้สะท้อนตอบโจทย์ประเด็นคุณธรรมเป้าหมายคือ “ใส่ใจส่วนรวม” ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังได้มีการจัดโครงการในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ โครงการรณรงค์ประหยัดพลังงานลดโลกร้อน โครงการชยะแปรรูปนำเอาชยะหลอตมาทำเป็นเตียงนอนสำหรับผู้ป่วยติดเตียง และสร้างที่พักอาศัยให้กับแม่ว เป็นต้น ที่สำคัญยิ่ง เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมร่วมกันระหว่างองค์กรภายในเครือข่าย สถาบันการศึกษาได้สร้างความร่วมมือในการถ่ายทอดและสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมผ่านกระบวนการฝึกอบรมระหว่างกันด้วย เช่น กิจกรรมครูพระสอนศีลธรรมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยซึ่งได้จัดให้มีพระธรรมวิทยากรจำนวนกว่า ๔๐๐ รูป เผยแพร่บรรยายธรรมะในลักษณะของการให้บริการวิชาการแก่โรงเรียนต่าง ๆ กิจกรรมเช่นนี้จึงเป็นกิจกรรมความร่วมมือระดับเครือข่ายระหว่างองค์กรยิ่งไปกว่านั้น สถาบันการศึกษายังได้บูรณาการผสมผสานประเด็นคุณธรรมเข้ากับเป้าหมายหรือนโยบายขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม สถาบันการศึกษาหลายแห่งได้นำแนวคิดด้านคุณธรรมมาเป็นรากฐานแนวทางของการดำเนินงานขององค์กร

เช่น ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีโรงเรียนวิถิพุทธ สถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสุจริต โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนกองทุนการศึกษา โครงการแหล่งเรียนรู้คุณธรรม กิจกรรมสวนมนต์ในทิวทัศน์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น การขับเคลื่อนโรงเรียนกองทุนการศึกษาซึ่งมีวัตถุประสงค์ใน ๓ ด้านหลัก คือ การส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมการยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนเติบโตไปสู่การเป็นพลเมืองที่ยึดมั่นในคุณงามความดี การส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่มีความประพฤติดีให้สามารถเข้ารับการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือโรงเรียนที่คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า นักเรียนยากจนควรได้รับทุนการศึกษา หรือโรงเรียนควรได้รับการพัฒนาทางกายภาพ เป็นต้น

ทำนองเดียวกัน ระดับอุดมศึกษาก็ได้มีการผสมผสานเอาประเด็นคุณธรรมให้เป็นหนึ่งในเป้าหมายหรือนโยบายขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรมด้วย เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิได้ประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนการเป็นองค์กรคุณธรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและดำเนินการมาเป็นระยะเวลากว่า ๔ ปี ในเชิงกระบวนการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิได้ทำการ “ทบทวน” คุณธรรมเป้าหมายผ่านการประชุมปรึกษาหารือเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วม (ร่วมคิดและร่วมกำหนดทิศทาง) นำไปสู่การกำหนดคุณธรรมเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือที่เรียกว่า “ปฏิญญาคุณธรรม” และได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าวโดยใช้ชื่อว่า “SMATR TEAM” ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ผ่านกระบวนการค้นหาบุคลากรอันประกอบไปด้วยบุคลากรในทุกระดับจากหน่วยองค์กรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ซึ่งมีเจตจำนงและความสมัครใจร่วมขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมเป้าหมายร่วมกัน ภายหลังจากแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้ “ติดอาวุธ” เชิงความรู้ความเข้าใจให้กับคณะทีมงานผ่านกระบวนการฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวคิด แนวทาง และเครื่องมือในการขับเคลื่อนไปสู่องค์กรคุณธรรม พร้อมกับส่งเสริมและกระตุ้นให้คณะทีมงานร่วมกันคิดและสร้างสรรค์ “โครงการ” ที่สอดคล้องกับปฏิญญาคุณธรรมซึ่งได้มีการกำหนดร่วมกันเพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาแนวปฏิบัติภายในหน่วยงานของตน อีกทั้งยังส่งเสริมแนวคิดและกระบวนการ “การระเบิดจากข้างใน” เพื่อการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรม กล่าวคือ มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้หน่วยงานจัดประชุมพูดคุยปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาปัญหาภายในที่จะนำไปสู่การพัฒนาเป็นโครงการในการส่งเสริมคุณธรรมได้ เช่น สำนักงานอธิการบดีประชุมแล้วพบว่า “มีปัญหางานล้นคน” จึงคิดโครงการงานเสร็จไวคนละไม้คนละมือ มีจุดมุ่งหมายอยากเห็นรอยยิ้มของพนักงานด้วยกัน เป็นต้น แผนงานหรือโครงการในระดับหน่วยงานที่ได้รับการกำหนดขึ้นนี้ได้รับการสนับสนุนให้ขับเคลื่อนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันในการดำเนินการภาพรวมมหาวิทยาลัยได้รวบรวมและจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกและติดตามเสริมพลังการทำงานเชิงบวกพร้อมกันกับการสร้างการตระหนักรู้และเกิดความเข้าใจในทิศทาง แนวทางการปฏิบัติ และการเน้นย้ำเชิงนิยามความหมายและค่านิยมที่ชัดเจนด้วยการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย การสอดแทรกในหนังสือราชการ (ภายใน) เป็นต้น และเพื่อสร้างความยั่งยืนในการขับเคลื่อน มหาวิทยาลัยยังได้ทำ การจัดการความรู้การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมผ่านการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อถอดบทเรียนที่ปรากฏขึ้นและนำความรู้ดังกล่าวเผยแพร่ถ่ายทอดแก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดโครงการหรือแนวปฏิบัติของหน่วยงานตนในลำดับต่อไป

โดยสรุป เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชนได้สะท้อนบทเรียนของลักษณะการขับเคลื่อนงานคุณธรรม ด้วยการยึดโยงกับวิถีปฏิบัติของบทบาทหรือภารกิจ (Function Based) ของสถาบันการศึกษาด้วยการให้ความสำคัญกับหน่วยงานหรือองค์กรภายในเป็นลำดับแรกซึ่งทำให้การขับเคลื่อนในลักษณะ “ต่างองค์กรต่างขับเคลื่อน” หรือการขับเคลื่อนอย่างเป็นเอกเทศของแต่ละองค์กรภายใต้บทบาทหรือภารกิจของตน การดำเนินการขับเคลื่อนงานคุณธรรมของเครือข่ายนี้จึงอยู่ในลักษณะของการสอดแทรกหรือผนวกเข้ากับบทบาทหรือภารกิจองค์กรเป็นหลัก เช่น การสอดแทรกประเด็นคุณธรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ การสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับการเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ได้มีการสร้างเสริมกิจกรรมหรือโครงการเพื่อขับเคลื่อนงานคุณธรรมเป็นการเฉพาะทั้งที่อยู่ในขอบเขตภายในองค์กร เช่น กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา กิจกรรมออมความดี กิจกรรมดีชั่วปกติ เป็นต้น และภายนอกองค์กรในลักษณะของการเสนอกิจกรรมหรือการให้บริการที่เชื่อมโยงกับงานคุณธรรม เช่น กิจกรรมครูพระสอนศีลธรรม กิจกรรมสร้างแกนนำวิศวกรสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ สถาบันการศึกษายังได้ทำการบูรณาการผสานเอาประเด็นคุณธรรมเข้ากับแนวคิดรากฐานการดำเนินงานขององค์กร เป้าหมายหรือนโยบายขององค์กรอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรอบปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมานั้น เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชนมักจะประสบกับข้อจำกัดทางงบประมาณ เนื่องจากประเด็นงานคุณธรรมนั้น แม้ว่าจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ในทางปฏิบัติประเด็นงานคุณธรรมไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมไม่มากนัก ส่งผลให้การขับเคลื่อนจึงอยู่ในลักษณะของการสอดแทรกเข้ากับวิถีปฏิบัติของบทบาทหรือภารกิจงานเป็นหลัก อีกทั้ง ในแง่ของผู้รับผิดชอบดำเนินงาน องค์กรมักต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนคุณธรรมอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลทำให้การขับเคลื่อนเกิดความไม่ต่อเนื่อง การขับเคลื่อนงานคุณธรรมจำเป็นต้องเริ่มต้นดำเนินการใหม่อีกคราหนึ่งซึ่งส่งผลให้เกิดข้อจำกัดของการประสานงานทั้งในแง่ของการถ่ายทอดและดำเนินกิจกรรมภายในองค์กร หรือภายนอกองค์กร ขณะที่ปัจจัยภายนอกในห้วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมาก็ได้เป็นอุปสรรคสำคัญของการขับเคลื่อนงานคุณธรรมสำหรับเครือข่ายอย่างยิ่ง กล่าวคือ ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ได้ส่งผลให้สถาบันการศึกษาไม่สามารถเปิดทำการเรียนการสอนในพื้นที่หรือในห้องเรียนโดยปกติได้ การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมหรือโครงการงานคุณธรรมได้เป็นการเฉพาะได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการถ่ายทอดหรือเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและแก่นหลักสำคัญของประเด็นคุณธรรมแก่เด็กเยาวชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ อีกทั้ง แม้จะมีความพยายามในการจัดกิจกรรมงานคุณธรรมผ่านระบบออนไลน์แต่ก็มักจะประสบกับปัญหาการมีส่วนร่วมหรือการเข้าถึงระบบออนไลน์ของนักเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นไปด้วยความอย่างลำบากเนื่องจากข้อจำกัดทางอุปกรณ์เทคโนโลยีที่อาจไม่มีความพร้อมมากเพียงพอ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะต้องเผชิญกับข้อจำกัดหรือปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน ก็ได้มีความพยายามในการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง จุดแข็งในเชิงประจักษ์ของเครือข่ายคือ การเห็นความสำคัญและการให้สนับสนุนประเด็นงานคุณธรรมจากผู้บริหาร คณาจารย์ และครูในองค์กรซึ่งได้สะท้อนออกมาในลักษณะของการขับเคลื่อนต่าง ๆ ที่ได้นำเอาความรู้เชิงวิชาการและการบ่มเพาะพฤติกรรมให้มีความยึดโยงกับประเด็นคุณธรรม เช่น การสอดแทรกเข้ากับวิธีการจัดการเรียนการสอน การกำหนดไว้ในเป้าหมายหรือนโยบายขององค์กร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้การสร้างการตระหนักรู้และเข้าใจในประเด็นคุณธรรมสามารถ

ปรากฏขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมได้ชัดเจน ตลอดจนการได้รับความร่วมมือของสมาชิกภายในองค์กรและภายในเครือข่ายเดียวกันด้วย

๔) เครือข่ายธุรกิจเอกชน

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายธุรกิจเอกชนมุ่งเน้นการนำไปสู่การเป็นองค์กรธุรกิจคุณธรรมด้วยการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้าไปกับธุรกิจขององค์กรและการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม (corporate social responsibility) การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายธุรกิจเอกชนจึงสะท้อนคุณธรรมเป้าหมายเรื่อง “การมีวินัยและใส่ใจส่วนรวม” ได้เป็นอย่างดี

การสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับธุรกิจขององค์กร เริ่มต้นด้วยการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมให้บุคลากรภายในองค์กรได้รับทราบและเข้าใจ และร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ขององค์กร ในทางปฏิบัติองค์กรได้มีการเน้นย้ำประเด็นคุณธรรมผ่านการประชุมพูดคุยปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่อง เช่น บริษัทไทรพลัส เอ พี เอ็ม ออโต้ เซอร์วิส ซึ่งเน้นการให้บริการด้วยการตระหนักถึง “การมีวินัยและใส่ใจส่วนรวม” ได้ทำการประกาศเจตนารมณ์ขององค์กรในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม และได้เน้นย้ำประเด็นคุณธรรมเข้ากับการประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเน้นหลักการ “ยึดหลักปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” พร้อมกันกับสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรว่า “คุณธรรมไม่ใช่กิจกรรม แต่เป็นเรื่องของการสร้างความรู้สึก” ด้วยการดำเนินการนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 บริษัทจึงได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มจำนวนวันในการทำงานในวันอาทิตย์ การสลับปรับเปลี่ยนบุคลากรในการเข้าปฏิบัติงาน และการทำความสะอาดสถานที่และรักษาสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล ด้วยการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับวิถีปฏิบัติงานเช่นนี้ได้ปรับเปลี่ยนความกลัวให้เป็นความมีวินัย และการหวาดระแวงเป็นการพูดคุยทำความเข้าใจและสร้างมาตรการร่วมกัน การดำเนินการเหล่านี้ได้แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและใส่ใจส่วนรวมเพื่อลดอัตราการแพร่ระบาดของเชื้อโรครภายในองค์กรและลดความเสี่ยงให้กับผู้มาใช้บริการจากภายนอกได้

เช่นเดียวกันกับ บริษัท นิตตี้ส์ แอดเวนเจอร์ จำกัด สอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวขององค์กรซึ่งสามารถตอบโจทย์คุณธรรมเป้าหมายได้เป็นอย่างดี เช่น การปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานขององค์กรในช่วงสถานการณ์โควิด กล่าวคือ เนื่องจากสถานการณ์สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ผ่านมาทำให้องค์กรประสบปัญหาลูกค้าลดลง องค์กรจึงปรับเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายของลูกค้าโดยมุ่งเน้นเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้พิการในประเทศทั้งที่เป็นประชาชนคนไทยและชาวต่างประเทศซึ่งเดินทางได้ด้วยวีลแชร์และสามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยเรือได้ นอกจากนี้บริษัทได้ดำเนินธุรกิจดังกล่าวแล้วยังนำเสนอข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการให้กับหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านเวทีประชุมต่าง ๆ ในทุกระดับที่บริษัทเข้าร่วม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

และเครื่องอำนวยความสะดวกตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น ที่จอดรถสำหรับผู้พิการ ทางขึ้นลงสำหรับผู้พิการ บ้าย สัญลักษณ์บอกทาง เป็นต้น

ทำนองเดียวกันกับบริษัทอยุธยาซีดีปาร์คได้ที่ได้สอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับการดำเนินงานของบริษัทเช่น การขับเคลื่อนแนวคิดชีวิตเปี่ยมสุขของพนักงานซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วประมาณ ๑๕ ปี การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) ในการผลิตไฟฟ้าเพื่อสนับสนุนแนวคิดการลดโลกร้อน การกำหนดพื้นที่ให้เป็นพื้นที่บริจาคโลหิตในทุกสัปดาห์ เป็นต้น นอกจากการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับธุรกิจขององค์กรข้างต้น องค์กรธุรกิจยังได้สร้างเสริมกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมเป็นการเฉพาะหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น บริษัทไทรพลัส เอ พี เอ็ม ออโต้ เซอร์วิส และบริษัท นัตตี้ส์ แอด เวนเจอร์ จำกัด ได้จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมและผู้ติดเชื้อ COVID-19 เป็นการเฉพาะ เช่น การลงพื้นที่แจกสิ่งของเครื่องใช้ช่วยเหลือ การถวายสิ่งของที่จำเป็นแก่วัดหรือศาสนสถาน การให้ความช่วยเหลือในการทำมาสะอาดของวัดหรือศาสนสถาน หรือโรงเรียน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายในจังหวัดช่วยเหลือน้ำท่วม เช่นเดียวกันกับบริษัทอยุธยาซีดีปาร์คที่ได้ขับเคลื่อนองค์กรด้วยแนวคิด “การปันน้ำใจ สู่สังคม” เพื่อช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนจากสถานการณ์อุทกภัยและโรคระบาดด้วยการลดค่าเช่าให้กับผู้เช่า การสนับสนุนร้านค้าในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นต้น

ภาพกิจกรรม “การปันน้ำใจ สู่สังคม”

อย่างไรก็ตาม แม้เครือข่ายภาคธุรกิจเอกชนจะมีความพยายามในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม แต่ก็มักจะประสบกับปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้ของสาธารณชนที่ยังไม่ทั่วถึงและการรับรู้ถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนดังกล่าวไม่มากเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มธุรกิจเอกชนอื่น ๆ เช่น ชมรมธนาคาร สมาคมธุรกิจขนาดย่อม ร้านค้า ร้านอาหาร เป็นต้น การรับรู้ที่ไม่ทั่วถึงดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการแพร่ขยายการขับเคลื่อนให้ เป็นไปในวงกว้าง นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชนได้ประสบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

๕) เครือข่ายประชาสังคม

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายประชาสังคมเกิดขึ้นอย่างหลากหลายลักษณะ เนื่องจากองค์กรหรือสมาชิกของเครือข่ายมีบทบาทหรือภารกิจที่เป็นลักษณะเฉพาะเรื่องแตกต่างกัน การดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจึงผสมผสานเข้าไปกับบทบาทหรือภารกิจขององค์กรทั้งด้วยกระบวนการสอดแทรกเข้ากับวิถีการปฏิบัติงานโดยปกติ และการสร้างกิจกรรมหรือโครงการเป็นการเฉพาะ ดังนี้

สภาวัฒนธรรมซึ่งประกอบไปด้วย สภาวัฒนธรรมระดับจังหวัด สภาวัฒนธรรมระดับอำเภอ และสภาวัฒนธรรมระดับตำบล มีบทบาทในการส่งเสริมกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา สร้างสรรค์ แลกเปลี่ยน และสืบทอดวัฒนธรรมของจังหวัดด้วยโครงสร้างดังกล่าวซึ่งครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัด ในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม สภาวัฒนธรรมจะสอดแทรกประเด็นงานคุณธรรมในการประชุมและการทำงานโดยทั่วไปของสภาวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อทำการปรึกษาหารือ ทำความเข้าใจ และสื่อสารประเด็นคุณธรรมให้แก่สภาาร่วมกัน นอกจากนี้ สภาวัฒนธรรมยังมีบทบาทการดูแลส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลเกาะเรียน ด้วยการดำเนินร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ในการพัฒนาส่งเสริมศูนย์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น อาหารพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาทางน้ำ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การพัฒนาส่งเสริมดังกล่าวจำเป็นต้องชะลอดำเนินการ ทำนองเดียวกับ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีบทบาทในฐานะที่เป็นเลขานุการของคณะทำงานเครือข่ายประชาสังคม และมีบทบาทในการเป็นองค์กรที่กำกับดูแลส่งเสริมหน่วยงานสังคมที่หลากหลาย ในระดับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ภายหลังการประกาศเจตนารมณ์ในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ผู้บริหารได้ถ่ายทอดเจตนารมณ์ดังกล่าวให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ และสภาเด็กและเยาวชน เป็นต้น ซึ่งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัดได้ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมผ่านการสอดแทรกเข้าไปกับบทบาทและภารกิจทั้งในกระบวนการปฏิบัติงานโดยทั่วไปขององค์กร เช่น การผลานคุณธรรมเป้าหมายที่ว่า “มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” เข้ากับ “อุทิศตน อาสางาน เอื้ออาทรอำนวยความสะดวก” ซึ่งเป็นค่านิยมการทำงานขององค์กรในการดูแลประชาชนผู้เดือดร้อนหรือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม การยกระดับการส่งเสริมงานสวัสดิการสังคมตามกฎหมายกำหนด และสวัสดิการของหน่วยต่าง ๆ ภายใต้การดูแลขององค์กร เช่น การให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ชมรมผู้สูงอายุเพื่อขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมในเชิงพื้นที่ เป็นต้น และที่สำคัญคือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีบทบาทในการดำเนินงานร่วมกับผู้นำทางความคิดของภาคีเครือข่ายอาสาสมัครและชมรมต่าง ๆ ทั้งชมรมผู้สูงอายุ ชมรมเด็ก ชมรมผู้พิการ และชมรมสตรี ด้วยการทำงานร่วมกันนี้ทำให้สำนักฯ มีบทบาทในงานพัฒนาสังคมในมิติต่าง ๆ ได้มากขึ้น

เหล่ากาชาดจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งมีบทบาทและภารกิจในการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และการรับบริจาคโลหิตอันเป็นเสมือนองค์กรที่เป็นสะพานบุญของสังคม ได้มีการจัดกิจกรรมของเหล่ากาชาดอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจำหน่ายสลากกาชาดเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อจัดทำและส่งเสริมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ได้ด้วยตัวองค์กรเอง นอกจากนี้ภารกิจดังกล่าว เหล่ากาชาดยังร่วมขับเคลื่อนตัวแบบ “พลัง บวร” กล่าวคือ เหล่ากาชาดร่วมกับหมู่บ้านหรือชุมชนในการซ่อมแซมบ้านเรือนให้กับผู้ยากไร้ เหล่ากาชาดได้สนับสนุนถวายอาหารแก่วัดในพื้นที่ระหว่างประสบภัยพิบัติ และได้พัฒนาปรับปรุงซ่อมแซมวัดหรือศาสนสถานของศาสนาต่าง ๆ ภายหลังจากประสบภัยพิบัติ และในระดับโรงเรียน เหล่ากาชาดได้ให้ทุนสนับสนุนแก่นักเรียนผู้ยากไร้หรือด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่องด้วย

นอกจากหน่วยงานราชการที่มีบทบาทและภารกิจที่สนับสนุน ส่งเสริมภาคประชาสังคม ข้างต้น ภาคประชาสังคมก็ได้ร่วมกันขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมเช่นเดียวกันในลักษณะของการมุ่งเน้นการสร้างและส่งเสริมกิจกรรมหรือโครงการในประเด็นคุณธรรมขึ้นเป็นการเฉพาะ เช่น ชมรมพลังอุ้มทองซึ่งได้รับงบประมาณจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ดำเนินการโครงการสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติดด้วยความเข้มแข็งและต่อเนื่อง โดยมีกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินโครงการคือ เด็กและเยาวชนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑- ๔ ซึ่งชมรมได้พัฒนาหลักสูตรภูมิคุ้มกันยาเสพติด สื่อ และกิจกรรมที่หลากหลายให้กับกลุ่มเป้าหมาย เช่น เพลง Just say “no” หนังสือนิทาน อบรมให้ความรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด กิจกรรมบ้านรักน้อง เป็นต้น

ชมรมผู้สูงอายุจำนวน ๒๑๓ ชมรม ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วจังหวัดได้ขับเคลื่อนกิจกรรมผู้สูงอายุในมิติต่าง ๆ ด้วยความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่) และภาคประชาชนต่าง ๆ ทั้งในแง่ของงบประมาณและบุคลากรที่สนับสนุนการอำนวยความสะดวกเรื่องการบริหารจัดการและการจัดทำบัญชีของชมรม ปัจจุบันชมรมผู้สูงอายุได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับประเด็นงานคุณธรรมอย่างหลากหลายโดยเฉพาะ การขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุซึ่งมีหลักสูตรกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมสุขภาพกายใจ การขับเคลื่อนกิจกรรมครอบครัวผู้สูงอายุดีเด่น ด้วยการมอบโล่รางวัลจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และการขับเคลื่อนกิจกรรมสังคมไม่ทอดทิ้งกันด้วยการมุ่งเน้นดูแลสุขภาพกายใจของผู้สูงอายุผ่านการผสานประเด็นคุณธรรมต่าง ๆ เข้ากับเนื้อหาของกิจกรรม เช่น การผสานประเด็นคุณธรรมเรื่อง “วินัย” เข้ากับกิจกรรมการออมเงินของกองทุนวันละบาท สวัสดิการชุมชน ซึ่งได้ช่วยปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและครอบครัวที่เป็นสมาชิกกองทุนได้ฝึกฝนวินัยในการออมเงิน โดยครอบครัวของผู้สูงอายุจะได้รับสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วย

กลุ่มพิชักรุงเก่าซึ่งเป็นความสมัครสมานร่วมมือร่วมใจของผู้ที่มีความชื่นชอบและหลงใหลในผ้าไทยและเชิดชูการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้เห็นพ้องและรวมตัวกันขึ้นเป็นคณะทำงานจำนวน ๑๑ ท่าน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายการเงิน โดยมีสมาชิกของกลุ่มที่หลากหลาย เช่น ผู้สูงอายุ ข้าราชการ พนักงานเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเด็กหรือเยาวชนที่ชื่นชอบผ้าไทย เป็นต้น กลุ่มพิชักรุงเก่าขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมทั้งในลักษณะของการเสริมหนุนกิจกรรมขององค์กรหรือหน่วยอื่น ๆ เช่น กลุ่มพิชักรุงเก่าร่วมกันแต่งผ้าไทยในกิจกรรมเข้าวัดทำบุญ หรืองานกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยจังหวัดเพื่อร่วมสร้างสีสันในงานและส่งเสริมเผยแพร่ตลอดจนรณรงค์การแต่งผ้าไทย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ได้ส่งผลให้คณะทำงานหรือองค์กรต่าง ๆ ภายในเครือข่ายประชาสังคมอาจจะไม่สามารถขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมได้อย่างเต็มศักยภาพนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครือข่ายผู้สูงอายุซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มเสี่ยงในการได้รับเชื้อโรค จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรมผู้สูงอายุหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมายต้องชะลอการดำเนินการ ทำนองเดียวกันกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็จำเป็นต้องลดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการควบคุมโรค

๖) เครือข่ายภาคการเกษตร

สมาชิกภาคีเครือข่ายเกษตรส่วนใหญ่ประกอบด้วยหน่วยงานราชการได้ทำการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมตามบทบาทและภารกิจขององค์กรเป็นหลักผ่านการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้าไปในบทบาทและภารกิจขององค์กรซึ่งประเด็นคุณธรรมที่เครือข่ายสามารถขับเคลื่อนได้อย่างชัดเจนคือ “การใส่ใจต่อส่วนรวม” ดังนี้

สำนักงานเกษตรจังหวัด ได้ดำเนินการส่งเสริมประเด็นคุณธรรมด้วยการเน้นย้ำผ่านการประชุมบุคลากรของจังหวัดปีละ ๔ ครั้งและผ่านการประชุมร่วมกับเครือข่ายเกษตรปีละ ๒ ครั้ง อีกทั้งยังได้ดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจเกษตรกรและยินดีมีความพร้อมในการให้บริการประเด็นต่าง ๆ ด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน เช่น การส่งเสริมศูนย์จัดการที่ดินและปุ๋ย เครือข่ายเกษตรแปลงใหญ่ อาสาสมัครเกษตรกร ศูนย์การเรียนรู้เกษตรชุมชน ยุวเกษตรกรผู้ปราดเปรื่อง (young smart famer) วิสาหกิจชุมชน และการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น

สำนักงานประมงจังหวัด ได้ดำเนินการส่งเสริมประเด็นคุณธรรมผ่านบทบาทและภารกิจขององค์กรเพื่อให้การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจต่อเกษตรกร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการทำการประมงในพื้นที่ ตลอดจนผู้บริโภคที่ได้รับอาหารที่ปลอดภัยมีมาตรฐาน เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การคัดเลือกเรื่องเกษตรกรรายใหม่ การแจกปัจจัยการผลิต การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง และการส่งเสริมมาตรฐานสินค้าปลอดภัยด้านประมง (GAP) และการควบคุมมาตรฐานของการทำฟาร์มทะเลอย่างรัดกุม ซึ่งในประการหลังนี้เป็นการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมที่เด่นชัดในการใส่ใจต่อส่วนรวมเกี่ยวกับการป้องกันผลกระทบจากทะเลที่หลุดออกจากฟาร์ม เป็นต้น

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ได้ดำเนินการส่งเสริมประเด็นคุณธรรมเข้าไปกับเนื้องานตามบทบาทและภารกิจขององค์กร เช่น การจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น ทำนองเดียวกันกับ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้ดำเนินการส่งเสริมประเด็นคุณธรรมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมการประกอบอาชีพของเกษตรกรเรื่องการใส่ใจต่อส่วนรวมด้วยการทำการเกษตรให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กรมชลประทาน ซึ่งได้ผสมผสานเอาหลักคุณธรรมเข้ากับการบริหารจัดการน้ำโดยเฉพาะการจัดการและจัดสรรน้ำให้แก่เกษตรกรผู้ใช้น้ำซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักขององค์กร การผสมผสานประเด็นคุณธรรมเข้ากับบทบาทและภารกิจในงานของกรมชลประทานจึงสนับสนุนความมีวินัยในการใช้น้ำของเกษตรกรให้ใส่ใจต่อส่วนรวมและคงไว้ซึ่งประโยชน์และความยุติธรรมแก่สังคมส่วนรวม ในทางปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานขององค์กรเริ่มต้นด้วยการ

สร้างการรับรู้ในข้อมูลข่าวสารในงานชลประทานร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ โดยมีกลไกการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง หรือการจัดประชุมตามสถานการณ์ ซึ่งรวมไปถึงการประชุมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อปรึกษาหารือและพัฒนากฎเกณฑ์หรือข้อตกลงในการใช้น้ำร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการการบริหารจัดการน้ำมักจะเกิดข้อพิพาทในการใช้น้ำเกิดขึ้น กรมชลประทานจึงใช้หลักคุณธรรมเข้ามาไกล่เกลี่ยเพื่อลดความขัดแย้ง และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งเพื่อให้การดำเนินงานเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ กรมชลประทานได้ทำการขึ้นทะเบียนและจัดตั้งคณะกรรมการเชิงพื้นที่ที่มีความชัดเจนและเอื้ออำนวยให้การประสานงานและการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อการส่งเสริมและยกระดับชุมชนผู้ใช้น้ำตลอดจนลดระดับความขัดแย้งในการใช้น้ำด้วย การนำหลักคุณธรรมมาใช้ในบริหารจัดการน้ำจึงช่วยสร้างและเพิ่มพูนความตระหนักให้แก่ผู้ใช้น้ำเพื่อให้คำนึงถึงส่วนรวมและไม่เอาใจเอียงเปรียบผู้ใช้น้ำที่อาศัยอยู่ในตอนท้ายคลองชลประทาน ซึ่งผู้ใช้น้ำเองนั้นจำเป็นต้องอาศัยความมีวินัยในการใช้น้ำและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใช้น้ำรายอื่น ๆ ซึ่งเป็นเกษตรกรร่วมอาชีพ การผสมผสานหลักคุณธรรมเข้ากับการบริหารจัดการน้ำนี้ช่วยให้การจัดการแก้ไขปัญหาและการไกล่เกลี่ยความขัดแย้งเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถบรรเทาความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

โดยสรุป การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายภาคการเกษตรส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสอดแทรกเข้าไปกับบทบาทและภารกิจขององค์กรผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำของหน่วยงาน ซึ่งประเด็นคุณธรรมเป้าหมายของเครือข่ายที่สามารถสะท้อนได้ดีคือ การส่งเสริมภาคการเกษตรให้ใส่ใจส่วนรวม เช่น การทำเกษตรปลอดภัย การส่งเสริมมาตรฐานการเกษตรที่ใส่ใจสุขภาพของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้เครือข่ายภาคการเกษตรจะมีความมุ่งมั่นและพยายามในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยสมาชิกเครือข่ายหรือองค์กรภายในเครือข่ายมีสัดส่วนของเกษตรกรในภาคประชาชนค่อนข้างน้อยทำให้แรงขับเคลื่อนของการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมขึ้นอยู่กับองค์กรภาครัฐเป็นหลักและยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่เท่าที่ควร อีกทั้ง ด้วยสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙ ที่ผ่านมาได้เป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนและส่งผลให้ความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายและกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการขับเคลื่อนลดลงเนื่องจากต้องดำเนินการตามมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙ ที่ไม่สามารถจัดให้ประชาชนจำนวนมากรวมตัวได้

๗) เครือข่ายสื่อมวลชน

เครือข่ายสื่อมวลชนซึ่งประกอบด้วยองค์กรด้านสื่อหรือตัวแทนสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ทำการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในลักษณะต่าง ๆ กล่าวคือ การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยการสอดแทรกค่านิยมเข้ากับบทบาทและภารกิจเนื้อหา งาน การสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเด็นคุณธรรมเป็นการเฉพาะ และการบูรณาการผสมผสานประเด็นคุณธรรมเข้ากับเป้าหมายหรือนโยบายขององค์กรสื่ออย่างเป็นรูปธรรม

ระดับองค์กร ประเด็นคุณธรรมได้รับการขับเคลื่อนด้วยการสอดแทรกเข้ากับบทบาทและภารกิจ โดยองค์กรสื่อแต่ละองค์กรจะทำการสอดแทรกและเน้นย้ำประเด็นคุณธรรมเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวสารผ่านการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการระหว่างสมาชิกในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เช่น การพูดคุยเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และประเด็นคุณธรรมอื่น ๆ ในทางสื่อมวลชนในช่วงระหว่างรับประทานอาหารร่วมกันของบริษัท อีกทั้งยังมีการปรับและประยุกต์ประเด็นคุณธรรมให้เข้ากับมาตรฐานทางวิชาชีพ จากเดิมที่กำหนดการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมในฐานะของการเป็นองค์กรสื่อสารมวลชนที่มีหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารและการเผยแพร่และสื่อสารประเด็น

ความเคลื่อนไหวทางสังคมต่าง ๆ เมื่อมีการส่งเสริมคุณธรรมจึงมีการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับบทบาทหน้าที่ของการเป็นสื่อโดยยึดหลัก “ลดการนำเสนอข่าวที่มีความรุนแรง” และ “สื่อมวลชนที่เป็นสื่อกลางของสังคม” หรือ “การเป็นสื่อเพื่อสังคม” เช่น สถานีข่าวเคเบิลทีวี ATV ลดและหลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวสารที่มีความรุนแรง ขณะที่มุ่งเน้นการเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นทางสังคม อาทิ การเป็นสื่อกลางในการประสานผู้ป่วย COVID-๑๙ ให้เข้าสู่กระบวนการรักษาในโรงพยาบาล การทำวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการรณรงค์ การเข้ารับการฉีดวัคซีน การประชาสัมพันธ์สินค้าและการท่องเที่ยวให้กับชุมชน การนำเสนอข่าวความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยน้ำท่วม การเป็นสื่อกลางในการแจกจ่ายสิ่งของเครื่องใช้สำหรับผู้ประสบอุทกภัย ทำนองเดียวกันกับหนังสือพิมพ์สยามโพลล์ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวแทนสื่อสิ่งพิมพ์และสำนักข่าวออนไลน์ท้องถิ่นได้ดำเนินการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมด้วยการสอดแทรกไว้ในเนื้อหาข่าว เช่น การนำเสนอข่าวสารประเด็นทางสังคมต่าง ๆ การนำเสนอข่าวสารของเครือข่ายคุณธรรมโดยมุ่งเน้นในเรื่องของความโปร่งใส คุณธรรมและจริยธรรม เป็นต้น เช่นเดียวกับสถานีวิทยุชมดาวเรดิโอ FM ๙๖.๗๕ ได้มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวสารประเด็นทางสังคมต่าง ๆ เพื่อทั้งการเป็นสื่อกลางและการสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นในเชิงพื้นที่ เช่น การรายงานสถานการณ์น้ำท่วม สถานการณ์โรคระบาด และการรณรงค์การเข้ารับการฉีดวัคซีน เป็นต้น ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของสถานี เช่น ช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์ และเว็บเพจ เป็นต้น ซึ่งสถานีได้ยึดหลักความซื่อสัตย์ โปร่งใส ความซื่อตรง และการยึดมั่นในมาตรฐานวิชาชีพ

ในระดับเครือข่าย การเชื่อมโยงของเครือข่ายสื่อมวลชนดำเนินการผ่านการสื่อสารด้วยกลุ่ม LINE ซึ่งประกอบไปด้วยองค์กรสื่อภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัดเป็นสมาชิกภายในกลุ่มดังกล่าว โดยการสื่อสารผ่านกลุ่ม LINE นี้เน้นการแจ้งข่าวสารเร่งด่วน การเชื่อมโยงข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ องค์กรสื่อต่าง ๆ ต่างให้ความสำคัญและเข้าร่วมการประชุมในงานสมัชชาคุณธรรม และได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเด็นคุณธรรมขึ้นเป็นการเฉพาะ เช่น สมาคมสื่อจัดกิจกรรมเพื่อระลึกถึงนักข่าวอาวุโสผู้ล่วงลับด้วยการทำบุญใส่บาตรเพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ล่วงลับซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้างขวัญกำลังใจให้แก่สมาชิกเครือข่ายให้เห็นว่าเครือข่ายสื่อดูแลห่วงใยซึ่งกันและกัน รวมไปถึงการมอบทุนการศึกษาให้แก่บุตรหลานของสมาชิกของสมาคมซึ่งถือได้ว่าเป็นรูปแบบการส่งเสริมความเข้มแข็งภายในเครือข่ายอีกทางหนึ่งด้วย และที่สำคัญยิ่ง สืบเนื่องจากการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับมาตรฐานวิชาชีพสื่อ ในระดับสมาคมผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์โทรทัศน์พระนครศรีอยุธยา คณะกรรมการสมาคมได้ทำการบูรณาการผลานประเด็นคุณธรรมเข้ากับนโยบายและกฎระเบียบของสมาคม นับตั้งแต่การร่วมกันวางกฎระเบียบการทำงานร่วมกันและการติดตามการดำเนินงานของสื่อต่าง ๆ ภายในเครือข่ายให้อยู่บนฐานคุณธรรม เช่น การนำเสนอข่าวสารของผู้สื่อข่าวในพื้นที่จะได้รับการติดตามจากคณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวเพื่อพิจารณาพิเคราะห์พิจารณาดำเนินการพูดคุยทำความเข้าใจหากมีการนำเสนอข่าวหรือมีการปฏิบัติใด ๆ ที่เชื่อมโยงกับการนำเสนอข่าวที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้การนำเสนอข่าวอยู่บนฐานของคุณธรรมมากขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและแน่ชัดถึงเจตนารมณ์ของการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรม สมาคมได้มีการจัดประชุมสมาคมอย่างสม่ำเสมอจะมีการสอดแทรกประเด็นคุณธรรมในเนื้อหาสาระของการประชุมอยู่เสมอเพื่อเน้นย้ำถึงความสำคัญของการทำงานและการนำเสนอข่าวให้สร้างสรรค์และอยู่บนฐานหลักคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์และความโปร่งใส เป็นต้น

ในระดับระหว่างเครือข่าย เครือข่ายสื่อมวลชนได้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสนับสนุนการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายอื่น ๆ ผ่านการนำเสนอข่าวสารและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการขับเคลื่อนดังกล่าวของเครือข่ายอื่น ๆ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดทำหน้าที่ในการสื่อสารถ่ายทอดประเด็นคุณธรรมของจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นคุณธรรมเป้าหมาย วิธีการขับเคลื่อน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข่าวสารและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ จากเครือข่ายอื่น ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ของสำนักด้วย เช่น เว็บไซต์ และเพจ Facebook เป็นต้น เช่นเดียวกับสถานีวิทยุชมดาวเรดิโอ FM ๙๖.๗๕ ซึ่งจะดำเนินงานร่วมกันกับเครือข่ายภาครัฐอยู่เสมอในการนำเสนอและประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของส่วนราชการให้ประชาชนได้รับทราบ อีกทั้ง องค์กรสื่ออื่น ๆ ที่ผ่านมาก็ได้มีการนำเสนอข่าวสารให้กับเกษตรกรที่ได้รับรางวัลสินค้าทางการเกษตร การนำเสนอข่าวการดำเนินกิจกรรมงานคุณธรรมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การนำเสนอข่าวสารเพื่อประสานงานให้กับองค์กรต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปช่วยเหลือชุมชนที่เดือดร้อนจากการประสูตอุทกภัย เป็นต้น รวมไปถึงการเสริมสร้างกิจกรรมมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนผู้ยากไร้ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาด้วย

โดยสรุป เครือข่ายสื่อมวลชนดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยลักษณะของการสอดแทรกเข้ากับบทบาทและภารกิจของสื่อเป็นสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอดแทรกและเน้นย้ำเข้ากับจรรยาบรรณของสื่อ อีกทั้ง ได้มีการบูรณาการผลานประเด็นคุณธรรมเข้ากับนโยบายและกฎระเบียบของสมาคมสื่อประจำจังหวัดในอีกทางหนึ่ง ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การขับเคลื่อนของสื่อมวลชนได้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทที่สามารถเชื่อมโยงทั้งในระดับองค์กร ระดับภายในเครือข่าย และระดับเครือข่ายได้เป็นอย่างดีผ่านการสนับสนุนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการนำเสนอข่าวสารด้านคุณธรรมของเครือข่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นจุดแข็งที่สำคัญของเครือข่ายสื่อมวลชน

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรอบปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมานั้น แม้เครือข่ายสื่อมวลชนจะมีความมุ่งมั่นและความพยายามในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในลักษณะต่าง ๆ แต่ก็ยังประสบกับข้อจำกัดของการขับเคลื่อนในหลายประเด็น เช่น องค์กรสื่อแม้จะมีช่องทางในการเผยแพร่และสื่อสาร แต่ยังมีข้อจำกัดในการผลิตเนื้อหา (contents) ที่น่าสนใจและหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคุณธรรม และในมิติของการขยายสมาชิกเครือข่าย การไม่มีองค์กรหรือหน่วยที่เป็นจุดเชื่อมประสานสำหรับการขับเคลื่อนของเครือข่ายสื่อหลักกับองค์กรสื่อสมัยใหม่เป็นข้อจำกัดประการหนึ่งที่ทำให้สมาชิกของเครือข่ายสื่อมวลชนเพื่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมยังมีจำนวนและความหลากหลายไม่มากนัก ขณะที่ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคประการหนึ่งคือ องค์กรสื่อซึ่งเป็นสมาชิกเครือข่ายประสบกับปัญหาทางด้านธุรกิจซึ่งส่งผลให้อาจไม่สามารถเข้าร่วมขับเคลื่อนได้อย่างเต็มศักยภาพ อุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ทศนคติของประชาชนซึ่งไม่เชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์เชิงคุณธรรมขององค์กรสื่อ จึงส่งผลให้องค์กรสื่อต่าง ๆ หลีกเลียงการประกาศเจตนารมณ์ในฐานะที่เป็นสื่อคุณธรรมเนื่องจากเกรงจะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสังคม นับว่าเป็นลักษณะที่องค์กรสื่อกำลังประสบกับภาวะทางสองแพร่ง (dilemma) เกี่ยวกับการนำเสนอประเด็นข่าวสาร กล่าวคือ การนำเสนอข่าวสารหากมีความจำเป็นต้องนำเสนอข้อเท็จจริงของการไร้คุณธรรมของสังคมก็จะกระทบต่อภาพลักษณ์ของสังคมหรือหน่วยงานได้ แต่หากไม่นำเสนอข้อเท็จจริงดังกล่าวก็ย่อมขัดแย้งกับหลักคุณธรรมหรือความซื่อสัตย์ของจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน ลักษณะเช่นนี้จึงเป็นภาวะที่ยากลำบาก กล่าวคือ หากดำเนินการอย่างซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาก็อาจจะส่งผลเสียต่อสังคมภาพรวม แต่หากไม่กระทำ

การดังกล่าวก็เป็นการบั่นทอนหลักการวิชาชีพของสื่อมวลชนเสียเอง การนำเสนอข่าวสารที่มีความเปราะบางจึงเป็นประเด็นที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกขององค์กรสื่ออยู่เสมอ

๘) เครือข่ายองค์กรชุมชน

เครือข่ายองค์กรชุมชนได้ทำการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในลักษณะของการสอดแทรกเข้ากับบทบาทและภารกิจขององค์กรชุมชนโดยเฉพาะหลักการทำงานร่วมกันขององค์กรชุมชน และการสร้างเสริมกิจกรรมที่สามารถยึดโยงกับประเด็นคุณธรรมได้

การสอดแทรกประเด็นคุณธรรมเข้ากับบทบาทและภารกิจขององค์กรชุมชนเกิดขึ้นภายใต้การขับเคลื่อนอย่างเข้มแข็งของการทำงานเป็นทีมระหว่างสมาชิกภายในองค์กรชุมชน ซึ่งหลักการทำงานร่วมกันของสมาชิกได้ยึดโยงกับประเด็นคุณธรรมหลากหลายประการ เช่น ความเสียสละและความเอื้ออาทรในการทำงานเพื่อประชาชน การให้เกียรติให้ศักดิ์ศรีแก่ประชาชนในชุมชนทั้งในฐานะผู้ให้และผู้รับ (“ประชาชนเป็นผู้ให้อย่างมีคุณค่า และเป็นผู้รับอย่างมีศักดิ์ศรี”) การทำงานร่วมกันด้วยการประสานความร่วมมือในองคาพยพ (“ระหว่างรัฐ นักวิชาการ ประชาชน บ้าน วัด โรงเรียน”) การมุ่งเน้นการทำงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ และการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการดำเนินภายใต้ความมีคุณธรรม เป็นต้น เพื่อให้หลักการทำงานร่วมกันดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เครือข่ายองค์กรชุมชนได้มีกลไกเชิงคณะทำงานจำนวน ๒ คณะทำงานซึ่งประกอบไปด้วย คณะกรรมการกองเลขาดูแลด้านการวางแผนพัฒนาเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนในภาพรวม และคณะธรรมภิบาลคอยหนุนเสริมเพื่อติดตามการทำงานแบบเสริมพลัง โดยคณะทำงานชุดหลังนั้นมุ่งเน้นการตรวจสอบการทำงานขององค์กรและสร้างเสริมให้องค์กรชุมชนเกิดความโปร่งใสซึ่งเอื้ออำนวยให้ประเด็นคุณธรรมได้ยึดโยงอยู่กับแนวปฏิบัติขององค์กรชุมชนได้เป็นอย่างดี อีกทั้ง ในแง่ของการถ่ายทอดและสื่อสารเพื่อเน้นย้ำประเด็นคุณธรรมในบทบาทและภารกิจขององค์กรชุมชนได้ใช้วิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกันกับชุมชนใน ๓ ระดับอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การประชุมในระดับตำบลที่ดำเนินการอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง การประชุมระดับจังหวัดที่ประกอบไปด้วยตัวแทนของสภาองค์กรชุมชนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และการประชุมระดับชาติซึ่งดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

ในแนวปฏิบัติขององค์กรชุมชนนั้น กิจกรรมต่าง ๆ ได้รับการกำหนดและพัฒนาขึ้นอย่างมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันกับองค์กรชุมชน นับตั้งแต่การระบุปัญหาที่อยากจะจัดการแก้ไข การแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหา และการสร้างวิธีการแก้ไขปัญหานั้น เช่น กิจกรรมการจัดการขยะในสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ซึ่งได้ดำเนินการร่วมกันกับประชาชนในตำบลผ่านกระบวนการระบุปัญหาที่ต้องการหรือจำเป็นต้องมีการแก้ไข การร่วมแสวงหาองค์ความรู้ขององค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่ผ่านกระบวนการศึกษาดูงานจากชุมชนพื้นที่อื่นที่มีความสำเร็จในการจัดการขยะ เพื่อร่วมกันสร้างวิธีการแก้ไขปัญหานั้น องค์กรชุมชนได้มุ่งเน้นให้ประชาชน มีความรู้สึกร่วม ร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งภายหลังได้ร่วมกันจัดตั้งธนาคารขยะขึ้น พร้อมกันกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และวิธีการคัดแยกขยะในครัวเรือนเพื่อให้สามารถจำแนกขยะรีไซเคิลและนำขยะไปร่วมฝากที่ธนาคารขยะได้ แนวปฏิบัติขององค์กรชุมชนตำบลบ้านใหม่จึงสะท้อนหลักคิดของความใส่ใจที่มีส่วนรวมและการมีวินัยของประชาชนในการจัดการแก้ไขปัญหายุ่งยากได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้ ประเด็นคุณธรรมจึงได้รับการสอดแทรกเข้ากับแนวปฏิบัติทั้งในแง่ของการรับฟังความคิดเห็น การส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจ ตลอดจนการเสริมพลังประชาชนได้

นอกจากนี้ องค์กรชุมชนได้ขับเคลื่อนกิจกรรมที่หลากหลายกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับประเด็นทางสังคมในเชิงพื้นที่ เช่น การดำเนินการโครงการบ้านมั่นคง บ้านพอเพียง การซ่อมแซมบ้านเรือนที่ดินเพื่ออยู่อาศัย กองทุนสหกรณ์ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน การส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชนอันเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจรากฐาน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การพัฒนาสวัสดิการชุมชนผ่านกองทุนวันละบาทหรือกองทุนสวัสดิการชุมชนซึ่งดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของหลักการมีวินัยและความโปร่งใสเพื่อให้การช่วยเหลือสมาชิกเมื่อเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต การให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยพิบัติ การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 การผลักดันให้เกิดความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ การผนวกประเด็นคุณธรรมเข้ากับกิจกรรมผู้สูงอายุ การร่วมกำหนดจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติของตำบลร่วมกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดและวางกลไกในการจัดการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม นับตั้งแต่การกำหนดพื้นที่สูงเพื่อเป็นสถานที่ให้ประชาชนฝากทรัพย์สินไว้ระหว่างประสบภัยน้ำท่วม ซึ่งมีการจัดเวรยามเฝ้าระวังทรัพย์สินสูญหายหรือถูกลักขโมย และการแจกถุงยังชีพที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน โดยเฉพาะสภาองค์กรชุมชนได้สนับสนุนให้ผู้นำชุมชนใช้คุณธรรมในการจัดการกับปัญหา เช่น ความเป็นธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีเมตตา ผู้นำจึงมีหลักการจัดการแจกถุงยังชีพด้วยความเป็นธรรม มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับประเด็นคุณธรรมเพื่อเสริมพลังของสังคมผ่านการแก้ไข การช่วยเหลือ การแบ่งปัน และการพัฒนาสังคม

ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การขับเคลื่อนกิจกรรมดังกล่าว แม้ว่าองค์กรชุมชนจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการดำเนินกิจกรรมจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน แต่องค์กรชุมชนก็ได้มีการแสวงหาและสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ภายนอกเครือข่ายอยู่เสมอ เช่น สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านกลุ่ม อำเภอบางบาล ร่วมกันกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล อาสาสมัครสาธารณสุขได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์พักคอยสำหรับผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ณ โรงเรียนวัดจุฬา ทำนองเดียวกัน องค์กรชุมชนยังได้ร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในการลงพื้นที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการไม่ทุจริตคอร์รัปชันและการมีคุณธรรมโดยองค์กรชุมชนได้เชื่อมโยงประเด็นคุณธรรม “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา” เข้าไปเนื้อหาของ การบรรยายด้วย ยิ่งไปกว่านั้น องค์กรชุมชนยังได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของหน่วยครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยรากฐานของสังคมในการขับเคลื่อนต่าง ๆ องค์กรชุมชนจึงได้ริเริ่มดำเนินการ “คุณธรรมต้องเริ่มที่บ้าน” ด้วยการชักชวน เชิญชวน ถ่ายทอดการนำคุณธรรมไปปฏิบัติในครอบครัว และร่วมดำเนินการกับครัวเรือนที่ต้องการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายของการเป็นครอบครัวคุณธรรม ซึ่งได้รับการสนับสนุนประชาสัมพันธ์จากนายกองจัดการบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ด้วย

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรอบปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมานั้น องค์กรชุมชนจะมีความพยายามในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากบริบทแวดล้อมที่มีข้อจำกัดจึงทำให้การดำเนินการดังกล่าวติดขัดหรือไม่อาจดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ เช่น สถานการณ์น้ำท่วม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เป็นต้น นอกจากนี้ ในแง่ของสมาชิกภายในองค์กรยังมีความไม่เข้าใจและสับสนในบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนงานคุณธรรมของตน รวมถึงการรับรู้ที่คลุมเครือเกี่ยวกับทิศทางของการขับเคลื่อนคุณธรรมจะเป็นไปในทิศทางใดและอย่างไร

๙) เครือข่ายชุมชนคุณธรรม

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายชุมชนเป็นการขับเคลื่อนที่ผสานไปกับองค์ประกอบของการดำเนินวิถีชีวิตของชุมชนในลักษณะต่าง ๆ ตามโครงสร้างและบริบทของชุมชนด้วยการสอดแทรกเข้าไปกับวิถีชุมชนอย่างเป็นธรรมชาติประกอบกับการสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเด็นคุณธรรมเป็นการเฉพาะให้มีความเป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น กิจกรรมสวดมนต์ นั่งสมาธิ และตอบคำถามธรรมะเชิงรางวัลในทุกวันศุกร์เดือนละครั้ง (ในขบวนการรักษาศีล ๕) โดยมีวัดใหญ่ชัยมงคลเป็นศูนย์ขับเคลื่อนกิจกรรม และบูรณาการกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชน โรงเรียน (โรงเรียนวัดประดู่ โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล โรงเรียนวัดพระญาติ) โดยมีผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมประสาน คือ เทศบาลอโยธยา กิจกรรมกองทุนวันละบาทสวัสดิการชุมชนเพื่อส่งเสริมเรื่องวินัยในการออม และกิจกรรมทำบุญชุมชน เป็นต้น

ชุมชนได้ทำการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยการใช้ต้นทุนโครงสร้างดั้งเดิมของชุมชนทั้งภายในชุมชนและภายนอก เช่น ชุมชนเกาะเรียนมีการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ซึ่งกิจกรรมในปี ๒๕๖๔ อันเป็นช่วงภาวะวิกฤตจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 พลังของบวรนี้ได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์พักคอยเพื่อเป็นสถานที่รักษาระยะต้นสำหรับผู้ป่วยโควิด กิจกรรมดังกล่าวนี้ได้สะท้อนถึงการใส่ใจส่วนรวมของชุมชน ความเสียสละ และการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยด้วย ทำนองเดียวกันกับชุมชนบ้านสกัต้น้ำมันไต่ก็ได้มีการจัดตั้งศูนย์พักคอยผู้ป่วย COVID-19 เช่นกัน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการแจกข้าวสาร อาหารแห้งให้กับชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่ด้วย นอกจากนี้กิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมตามสถานการณ์หรือประเด็นทางสังคมแล้ว ชุมชนทั้งสองยังได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมตามประเพณีดั้งเดิม เช่น กิจกรรมตักบาตรเทโว กิจกรรมทอดกฐิน เป็นต้น

เช่นเดียวกันกับ ชุมชนไทรน้อยที่ได้ดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมได้อย่างมีความโดดเด่นด้วยการใช้ต้นทุนชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ต้นทุนชุมชนของชุมชนไทรน้อยประกอบไปด้วย วัด โรงเรียน ประถม โรงเรียนมัธยม มหาวิทยาลัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มสตรีและชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านและวิถีในชุมชน ประชาชนชุมชนทั้งที่เป็นผู้สูงอายุ ข้าราชการบำนาญ (เช่น ครู ทหาร ตำรวจ แพทย์ เป็นต้น) ซึ่งชุมชนบ้านไทรน้อยได้เชื่อมร้อยทุกโครงสร้างของชุมชนร่วมประสานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมร่วมกันผ่านจุดร่วม “พลัง บวร” หรือบ้าน วัด โรงเรียน โดยเพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวเกิดกลไกที่เป็นรูปธรรม ชุมชนได้ร่วมกันกำหนดคณะกรรมการหลักเพื่อการดังกล่าว ๓๖ คน ซึ่งมาจากหน่วยโครงสร้างของชุมชนต่าง ๆ พร้อมกับคณะกรรมการย่อยโดยจำแนกตามบทบาทภารกิจที่อนุกรรมการ เช่น โรงเรียนจะมีคณะกรรมการย่อยที่ประกอบไปด้วยเด็กนักเรียน ครู และผู้บริหาร หรือ วัดจะมีคณะกรรมการย่อยในกลุ่มวัด เป็นต้น ด้วยช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น กลุ่ม LINE ของชุมชนที่ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสาร กลุ่ม LINE ของคณะกรรมการทั้งกลุ่มหลักและกลุ่มย่อยสามารถพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับการขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ในทางปฏิบัติ ชุมชนไทรน้อยได้มีการกำหนดและพัฒนางานแผน

ที่เรียกว่า “ปฏิทินปี” ซึ่งจะบรรจุไปด้วยกิจกรรมในรอบปีพร้อมกำหนดเวลาดำเนินการซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมตามประเพณี เช่น ในเดือนธันวาคมจะมีกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่วัดแก้วห้อง มีการจัดกิจกรรมตลอดทั้งวัน เริ่มตั้งแต่ทำบุญตักบาตรในตอนเช้า มีการประกวดสวดมนต์สรภัญญะ การประกวดจัดโต๊ะหมู่บูชา การประกวดการกราบเบญจางคประดิษฐ์ของเด็กนักเรียน มีการแสดงวงปี่พาทย์มอญสืบสานวัฒนธรรมมอญ เป็นต้น ความร่วมมือจากองคคัพพตต่าง ๆ ของชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมในมิติต่าง ๆ เช่น วัดเป็นตั้งศูนย์รวมจิตใจและสถานที่ดำเนินพิธีกรรมทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ขณะที่โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ใช้รวมตัวเพื่อการประชุมปรึกษาหารือการวางแผนการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ และยังเป็นสถานที่สำหรับปราชญ์ชุมชนในการเผยแพร่ความรู้ อีกทั้งยังเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนเกี่ยวกับการเกษตร การแปรรูปสินค้าอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรอบปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมานั้น เครือข่ายชุมชนคุณธรรมได้ประสบกับปัญหาเชิงบริบทของพื้นที่ซึ่งทำให้การขับเคลื่อนประเด็นดังกล่าวจำเป็นต้องชะลอการดำเนินการในทันที เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมใด ๆ ที่ต้องมีการรวมตัวกันของบุคคลหลายคน สถานการณ์น้ำท่วมซึ่งส่งผลให้บ้านเรือน วัด และศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนได้รับความเสียหายในหลายพื้นที่จึงจำเป็นต้องทำการฟื้นฟูพื้นที่เป็นลำดับแรกก่อนที่จะดำเนินการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมในกิจกรรมเฉพาะต่อไป เป็นต้น ประกอบกับการผลัดเปลี่ยนผู้รับผิดชอบดำเนินการขับเคลื่อนบ่อยครั้งทำให้การดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๕

รายงานผลการดำเนินงานด้านการสื่อสารสร้างการรับรู้

มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์สร้างการรับรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) ป้ายประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้ในโอกาสต่าง ๆ และ ๓) ศิลปกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แนวคิด “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม ดังนี้

๕.๑ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒ ชิ้น ดังนี้

๕.๑.๑ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัด “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” จำนวน ๑ ชิ้น

๕.๑.๒ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" จำนวน ๑ ชิ้น

๕.๒ ป้ายประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ป้ายประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัด จำนวน ๖ ชั้นดังนี้

๕.๒.๑ ป้ายรื้อพประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรม จำนวน ๔ ชั้น

๕.๒.๒ ป้ายพิวเจอร์บอร์ดประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน"
จำนวน ๑ ชิ้น

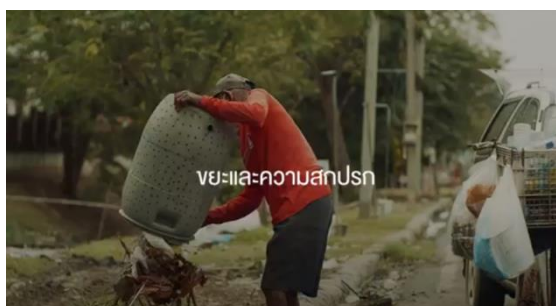
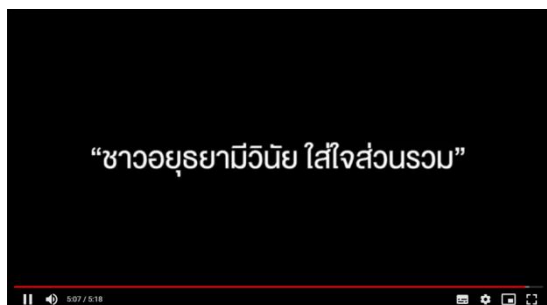

๕.๒.๓ ป้ายตั้งโต๊ะประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัด "ชาวอยุธยามีวินัย ใส่ใจส่วนรวม"
จำนวน ๑ ชิ้น

๕.๓ ศิลปกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕.๓.๑ จัดทำศิลปกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แนวคิด “ชาวอยุธยามีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” ความยาว ๕.๑๘ นาที จำนวน ๑ ชิ้น (<https://youtu.be/YLuYHYkoRFo>)

๕.๓.๒ จัดทำคลิปผลการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่าย : กิจกรรมเครือข่ายคุณธรรม “ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน” จำนวน ๒ คลิป โดยสามารถรับชมได้ที่

- <https://www.facebook.com/100003095665318/videos/16825060835848/>
๑๖๐๔๔๙/๑๖๘๒๕๐๖๐๘๘๓๕๘๔๘
- <https://www.facebook.com/100003095665318/videos/1467526650284413/>

